

**КОМПАНИЈА ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ а.д.о.
БЕОГРАД**

**Напомене уз појединачне
финансијске извештаје
31. децембар 2022. године**

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2022. године

1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ДРУШТВУ

Компанија "Дунав осигурање" а.д.о. Београд (у даљем тексту "Компанија" или "Друштво") је правно лице организовано као јавно акционарско друштво за обављање послова из делатности осигурања и других послова у складу са законом. Акције Компаније листиране су на организованом тржишту – Београдска берза, Београд.

Седиште Компаније је у Београду, Македонска улица бр. 4. Матични број Компаније је 07046898, а Порески идентификациони број (ПИБ) је 100001958.

Компанија је правни наследник Компаније "Осигурање Дунав" д.д. Београд, организоване Одлуком Скупштине Деоничарског друштва за осигурање "Дунав" усвојеној на IX седници одржаној 26. априла 1994. године и уписаној у регистар Привредног суда у Београду, решењем IV-Fi бр. 9281/94, од 1. септембра 1994. године, а која је решењем Привредног суда у Београду II-Fi бр. 7821/97, регистарски уложак 4-01-00, од 3. јула 1997. године регистрована као акционарско друштво у складу са Законом о осигурању имовине и лица.

Решењем Агенције за привредне регистре у Београду број 1992/2005 од 2. марта 2005. године, Компанија је преведена у Регистар привредних субјеката и регистрована као акционарско друштво за осигурање.

Компанија је организована у складу са Законом о осигурању ("Службени гласник РС", бр. 139/2014) и Законом о привредним друштвима ("Службени гласник РС", бр. 36/2011, 99/2011 и 83/2014 - др. закон, 5/2015, 44/2018, 95/2018 и 91/2019). Народна банка Србије је издала решење Г. бр. 2959 од 25. априла 2016. године којим се утврђује да је Компанија ускладила своје пословање, имовину, капитал, обавезе, органе, организацију и акте са одредбама Закона о осигурању и испунила услове који су прописани за обављање свих врста животних осигурања и свих врста неживотног осигурања из члана 8. и 9. Закона.

У циљу стицања добити, Компанија обавља делатност коју чине следећи послови осигурања за које је Компанија добила дозволу Народне банке Србије:

- Послови животних осигурања, и то: (а) осигурање живота, (б) осигурање за случај венчања и рођења, (в) рентно осигурање, (г) допунско осигурање уз осигурање живота, (д) животна осигурања наведена под тачкама (а), (б), (в), везана за јединице инвестиционих фондова, (ђ) тонтине, које представљају врсту осигурања у коме се осигураници споразумеју да ће заједнички капитализовати своје доприносе и тако капитализовану имовину поделити између оних осигураника који доживе одређену старост, односно између наследника умрлих осигураника, (е) осигурање с капитализацијом исплате, које се заснива на актуарским обрачунима и у коме осигураник као замену за једнократну или периодичну уплату премије прима исплате у одређеној висини и у одређеном периоду.
- Послови неживотних осигурања, и то: (а) осигурање од последица незгоде, укључујући осигурање од повреда на раду и професионалних обољења, (б) добровољно здравствено осигурање, (в) осигурање моторних возила, (г) осигурање шинских возила, (д) осигурање ваздухоплова, (ђ) осигурање пловних објеката, (е) осигурање робе у превозу, (ж) осигурање имовине од пожара и других опасности, (з) остала осигурања имовине, (и) осигурање од одговорности због употребе моторних возила, (ј) осигурање од одговорности због употребе ваздухоплова, (к) осигурање од одговорности због употребе пловних објеката, (л) осигурање од опште одговорности за штету које покрива остале врсте одговорности, (љ) осигурање кредита, (м) осигурање јемства, које гарантује непосредно или посредно испуњење обавеза дужника, (н) осигурање финансијских губитака, (њ) осигурање трошкова правне заштите, (о) осигурање помоћи на путовању.

Компанија своју унутрашњу организацију прилагођава потребама развоја своје делатности, у складу са утврђеном пословном политиком. Послови из делатности Компаније обављају се у Генералној дирекцији и огранцима Компаније - Главним филијалама осигурања.

У Генералној дирекцији обављају се послови из делатности осигурања, као и други послови у складу са законом, а који су од интереса за Компанију као целину. У Генералној дирекцији организује се, контролише и координира процес рада у области осигурања (за неживотна осигурања; за продају неживотних осигурања; за продају животних осигурања; за накнаду штета), као и у области финансијских послова, послова логистике, правних послова, послова из области људских ресурса, информатике, интерне ревизије, интерне контроле и контроле усклађености пословања, актуарских послова, послова управљања ризицима солвентности и послова маркетинга, као и послова комуникације и бриге о клијентима.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године
1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ДРУШТВУ (наставак)

Компанија послује на целој територији Републике Србије, преко мреже коју чини 29 главних филијала осигурања неживота које су груписане у пет региона. Продајна мрежа животних осигурања своју делатност обавља преко једне главне филијале у оквиру које су образоване ниже организационе јединице.

Друштва која послују као контролисана друштва Компаније су: "Дунав ауто" д.о.о. Београд, "Дунав" друштво за управљање добровољним пензијским фондом а.д. Београд, "Dunav Stockbroker" а.д. Београд, "Дунав-Ре" а.д.о. Београд, "Дунав осигурање" а.д. Бања Лука, Република Српска, "Дунав ауто" д.о.о. Бања Лука, Република Српска, "Дунав турист" д.о.о. Златибор и "Дунав ауто логистика" д.о.о. Београд.

Укупан основни капитал Компаније чини акцијски капитал при чему је већински власник акцијског капитала Република Србија са 76,7% капитала. Структура акцијског капитала по акционарима приказана је у Напомени 33.

Друштво је током 2022. године имало закључене уговоре са 50 посредника за животна и 76 за неживотна осигурања, 31 заступника за животна осигурања и 84 заступника за неживотна осигурања. Такође је Друштво у току 2021. године имало закључених 253 уговора о заступању у складу са чланом 113 Закона о осигурању и 410 уговора са техничким прегледима.

На дан 31. децембра 2022. године Компанија има 3.079 запослених (31. децембар 2021. године: 3.075 запослених). Квалификациона структура запослених на дан 31. децембра 2022. и 2021. године приказана је у наредној табели:

Степен стручне спреме	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
I и II	13	14
III	120	112
IV	1.127	1.148
V	7	9
VI	447	458
VII	1.351	1.322
VIII	14	12
Укупно	3.079	3.075

Просечан број запослених на основу стања на крају сваког месеца у 2022. години износи 3.053 (2021. година: 3.097 запослених).

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ПОЈЕДИНАЧНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД
2.1. Основе за састављање и презентацију појединачних финансијских извештаја

Друштва регистрована за обављање послова осигурања и реосигурања у Републици Србији су у обавези да вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја врше у складу са Законом о рачуноводству ("Сл. гласник РС", бр. 73/2019 и 44/2021), Законом о осигурању (Службени гласник РС, 139/2014 и 44/2021), Одлуком о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за друштва за осигурање (Службени гласник РС, бр. 93/2020), Одлука о садржају и форми образаца финансијских извештаја за друштва за осигурање (Службени гласник РС, бр. 93/2020) и осталим релевантним подзаконским актима Народне банке Србије, као и осталом применљивом законском регулативом у Републици Србији.

Друштво, као велико правно лице, обавезно је да примењује превод Међународних стандарда финансијског извештавања ("МСФИ"), који у смислу наведеног закона, обухватају: Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја ("Оквир"), Међународне рачуноводствене стандарде ("МРС"), Међународне стандарде финансијског извештавања ("МСФИ") и са њима повезана тумачења, издата од Комитета за тумачење рачуноводствених стандарда ("IFRIC"), накнадне измене тих стандарда и са њима повезана тумачења, одобрени од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде ("IASB"), чији је превод утврдило и објавило министарство надлежно за послове финансија ("Министарство").

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ПОЈЕДИНАЧНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)
2.1. Основе за састављање и презентацију појединачних финансијских извештаја (наставак)

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

Превод стандарда који утврђује и објављује Министарство чине Концептуални оквир за финансијско извештавање, основни текстови МРС, односно МСФИ, издати од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде, као и тумачења издата од Комитета за тумачење рачуноводствених стандарда у облику у којем су издати, међутим не укључују основе за закључивање, илуструјуће примере, смернице, коментаре, супротна мишљења, разрађене примере и други допунски објашњавајући материјал који може да се усвоји у вези са стандардима, односно тумачењима, осим ако се изричито не наводи да је саставни део стандарда, односно тумачења.

На ове финансијске извештаје је примењено Решење о утврђивању превода Међународних стандарда финансијског извештавања (МСФИ) број: 401-00-4351/2020-16 од 10. септембра 2020. године („Службени гласник РС“, бр. 123/2020 и 125/2020). Преведени стандарди утврђени наведеним решењем примењују се од финансијских извештаја који се састављају на дан 31. децембра 2021. године.

С обзиром на напред наведено и на то да поједина законска и подзаконска регулатива прописује рачуноводствене поступке који у појединим случајевима одступају од захтева МСФИ као и то да је Законом о рачуноводству динар утврђен као званична валута извештавања, рачуноводствени прописи Републике Србије могу одступати од захтева МСФИ што може имати утицај на приложене финансијске извештаје. Сходно томе, приложени финансијски извештаји се не могу сматрати финансијским извештајима састављеним у сагласности са МСФИ на начин како је то дефинисано одредбама МРС 1 „Презентација финансијских извештаја“.

Приликом састављања ових финансијских извештаја, Друштво није применило МСФИ и МРС који у својим одредбама дозвољавају ранију примену нити је применило стандарде чији превод није утврдило и објавило министарство надлежно за послове финансија.

У складу са захтевима МСФИ 4 Уговори о осигурању дозвољава осигуравачима који испуњавају специфичне критеријуме да примењују изузеће примене за прелазни период којим су ослобођени захтева стандарда МСФИ 9 до тренутка примене МСФИ 17 уговори о осигурању. С обзиром да испуњава захтеване специфичне критеријуме (Друштво се се одлучило за коришћење изузећа примене. У складу са наведеним МСФИ 9 ће бити примењен истовремено са применом МСФИ 17.

Компанија је у обавези да саставља консолидоване финансијске извештаје за Групу за годину која се завршава 31. децембра 2022. године, у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије и исте достави Агенцији за привредне регистре до краја априла 2023. године.

Појединачни финансијски извештаји Компаније су састављени у складу са начелом историјског трошка, осим ако је другачије наведено у рачуноводственим политикама које су дате у даљем тексту.

Компанија је у састављању ових појединачних финансијских извештаја примењивала рачуноводствене политике образложене у Напомени 3.

У складу са Законом о рачуноводству, појединачни финансијски извештаји Компаније су исказани у хиљадама динара. Динар (РСД) представља званичну извештајну и функционалну валуту у Републици Србији.

Ови појединачни финансијски извештаји одобрени су од стране руководства Компаније 27. марта 2023. године.

2.2. Начело сталности пословања

Појединачни финансијски извештаји су састављени у складу са начелом сталности пословања правног лица, који подразумева да ће Компанија наставити да послује у неограниченом периоду у предвидљивој будућности.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2022. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ПОЈЕДИНАЧНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.3. Коришћење процњивања

Презентација појединачних финансијских извештаја у складу са рачуноводственим стандардима и прописима који се примењују у Републици Србији захтева од руководства коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентирани вредности средстава и обавеза и обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања појединачних финансијских извештаја, као и прихода и расхода у току извештајног периода.

Ове процене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан састављања појединачних финансијских извештаја, а будући стварни резултати могу да се разликују од процењених износа.

У даљем тексту наведене су кључне процене и претпоставке које садрже ризик да ће проузроковати материјално значајне корекције књиговодствених вредности средстава и обавеза у току наредне финансијске године.

Исправка вредности потраживања

Компанија врши процену наплативости потраживања, као и обрачун исправке вредности за сва сумњива и спорна потраживања, а на основу процењених губитака услед немогућности купаца да испуне обавезе.

Процена је заснована на старосној анализи потраживања од купаца, историјским отписима, кредитним способностима купаца и променама у условима продаје, приликом утврђивања адекватности исправке вредности сумњивих и спорних потраживања. Ово укључује и претпоставке о будућем понашању купаца и резултујућим будућим наплатама. Руководство верује да није потребна додатна исправка вредности потраживања осим оне која је формирана у приложеним појединачним финансијским извештајима.

Процене везане за формирање техничких резерви

Најзначајније процене везане за финансијске извештаје Друштва односе се на формирање техничких резерви. Друштво има опрезан приступ формирању резерви и примењује прописе Народне банке Србије. Друштво запошљава овлашћене актуаре који су задужени, између осталог и за обрачун техничких резерви.

Основне претпоставке коришћене при обрачуна математичке резерве осигурања живота и Лат теста описане су у Напомени 34.1. док су претпоставке у вези са обрачуном резервисаних штета обелодањене у напомени 40. Анализе сензитивности значајних претпоставки коришћених при формирању техничких резерви дате су у напомени 47.3.

Фер вредност финансијских инструмената

Фер вредност финансијских инструмената за које не постоји активно тржиште је одређена применом одговарајућих метода процене. Компанија примењује професионални суд приликом избора одговарајућих метода и претпоставки. Код финансијских инструмената који имају мањи обим трговине и чије тржишне цене су самим тим мање транспарентне, утврђивање фер вредности је субјективније, односно захтева већи степен коришћења процене у зависности од ликвидности инструмента, концентрације ризика, несигурности на тржишту, претпоставки везаних за цену и осталих фактора који утичу на конкретан финансијски инструмент.

Процена фер вредности некретнина и инвестиционих некретнина

Фер вредности грађевинских објеката класификованих као некретнине, односно као инвестиционе некретнине, процењује се од стране квалификованих проценитеља. Инвестиционе некретнине су биле предмет процене на дан 31. децембра 2022. године од стране независног проценитеља. Детаљи у вези резултата анализе као и примењених метода процене, обелодањени су у Напомени 24. уз појединачне финансијске извештаје.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ПОЈЕДИНАЧНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.4. Извештавање по сегментима

Основни извештајни сегменти Компаније су пословни сегменти, односно посебно организовани сегменти за поједине врсте послова осигурања којима се бави. Основни извештајни сегменти су приказани у складу са Законом о осигурању и Одлуком о садржају и форми образаца финансијских извештаја за друштва за осигурање и то су:

- (а) Животна осигурања збирно, а посебно осигурање живота и животна осигурања осим осигурања живота.
- (б) Неживотна осигурања збирно, а посебно и:
  - осигурање од последица незгоде и добровољно здравствено осигурање;
  - осигурање возила;
  - осигурање пловних објеката и транспорта;
  - осигурање ваздухоплова;
  - имовинска осигурања;
  - осигурање од одговорности;
  - осигурање кредита и јемства;
  - неживотна осигурања која нису сврстана у подгрупе.

Менаџмент Компаније прати показатеље пословања сегмената на бази биланса успеха и биланса стања по изнад наведеним врстама осигурања.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

Друштво је конзистентно примењивало усвојене рачуноводствене политике у свим периодима презентираним у појединачним финансијским извештајима. Упоредне податке представљају финансијски извештаји Друштва на дан и за годину завршену на дан 31. децембра 2021. године.

Основне рачуноводствене политике примењене код састављања појединачних финансијских извештаја наведене су даље у тексту.

3.1. Појединачни финансијски извештаји и консолидација

Ови финансијски извештаји представљају појединачне финансијске извештаје Компаније у којима нису консолидовани финансијски извештаји следећих зависних правних лица:

Бр.	Назив зависног правног лица	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
		% учешћа	% учешћа
1.	Друштво за реосигурање Дунав-Ре а.д.о., Београд	87,12%	87,12%
2.	Дунав Турист д.о.о. Златибор	96,15%	96,15%
3.	Дунав Ауто д.о.о. Београд	100,00%	100,00%
4.	Дунав друштво за управљање добровољним пензијским фондом а.д. Београд	100,00%	100,00%
5.	Брокерско-Дилерско Друштво <i>Dunav Stockbroker</i> а.д. Београд	100,00%	100,00%
6.	Дунав осигурање а.д. Бања Лука	89,94%	89,94%
7.	Дунав Ауто д.о.о. Бања Лука	89,94%	89,94%
8.	Дунав Ауто Логистика д.о.о. Београд-Чукарица	100,00%	100,00%

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године
3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)
3.1. Појединачни финансијски извештаји и консолидација (наставак)

Компанија је у обавези да саставља консолидоване финансијске извештаје за Групу за годину која се завршава 31. децембра 2022. године, у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије и исте достави Агенцији за привредне регистре до 30. априла 2023. године.

3.2. Некретнине, постројења и опрема и инвестиционе некретнине
Некретнине, постројења и опрема који служе за обављање делатности

Земљишта, грађевински објекти и опрема су материјална средства која Компанија држи за пружање услуга или у административне сврхе и за која се очекује да ће се користити дуже од једног обрачунског периода. Почетно признавање врши се по набавној вредности.

Након почетног признавања, земљишта и некретнине се исказују по ревалоризованим вредностима, које изражавају њихову поштену (фер) вредност на дан ревалоризације (процене), умањену за укупан износ исправке вредности по основу обрачунате амортизације и укупан износ исправке вредности по основу обезвређења, све у складу са рачуноводственим прописима важећим у Републици Србији.

Процена фер вредности земљишта и некретнина врши се довољно често, односно када год постоје индиције да се њихова фер вредност разликује од књиговодствене вредности. У сваком случају, процена земљишта и некретнина се врши сваке три године од стране независног процењивача, у складу са Одлуком о Контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за друштва за осигурање.

Након почетног признавања сва средства опреме (изузев уметнина) исказују се по набавној вредности умањеној за укупан износ обрачунате амортизације и укупан износ губитака због обезвређења, односно применом основног поступка предвиђеног рачуноводственим прописима важећим у Републици Србији.

Након почетног признавања, уметничка дела (уметничке слике) која нису набављена или се држе у циљу стицања добити, исказују се по ревалоризованим вредностима, које изражавају њихову поштену (фер) вредност на дан ревалоризације. Процена уметничких дела се врши регуларно када постоје индиције да се њихова фер вредност разликује од књиговодствене вредности. Амортизација уметничких дела се не обрачунава.

Амортизација

За обрачун амортизације некретнина и опреме, примењује се пропорционални метод. Обрачун амортизације опреме врши се применом пропорционалног метода отписивања са циљем да се средства отпишу током њиховог корисног века трајања.

Основицу за обрачун амортизације чини набавна вредност (за средства која се вреднују применом основног поступка), односно ревалоризована набавна вредност (за средства која се вреднују применом алтернативног поступка), по одбитку процењене преостале вредности средстава на крају процењеног века коришћења. Ако је преостала вредност средстава безначајна, сматра се да је једнака нули.

Стопе амортизације које су биле у примени за обрачун амортизације за 2022. и 2021. годину на основу процењеног века трајања дате су у наставку (у %):

	2022.	2021.
Грађевински објекти	1,30 - 100,00%	1,30 - 100,00%
Рачунарска опрема	20,00%	20,00%
Возила	16,67%	14,28%
Остала опрема	7,00 - 33,33%	7,00 - 33,33%

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2022. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.2. Некретнине, постројења и опрема и инвестиционе некретнине (наставак)**

Обрачун амортизације за пореске сврхе врши се у складу са Законом о порезу на добит правних лица ("Службени гласник РС", бр. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014, 142/2014, 91/2015, 112/2015, 113/2017, 95/2018, 86/2019, 153/2020 и 118/2021), Правилником о начину разврставања сталних средстава по групама и начину утврђивања амортизације за пореске сврхе ("Службени гласник РС", бр. 116/2004, 99/2010, 104/2018 и 8/2019) и Правилником о амортизацији сталних средстава која се признаје за пореске сврхе ("Службени гласник РС", бр. 93/2019), што резултира у одложеним порезима (Напомена 20).

Друштво на крају сваке пословне године у којој не врши процену некретнина, са ревалоризационих резерви преноси у нераспоређену добит део ревалоризационих резерви који представља разлику између амортизације засноване на ревалоризационој књиговодственој вредности средства и амортизације засноване на првобитној набавној вредности средства.

Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине су непокретности (земљишта или зграде – или делови зграда – или и једно и друго), које Компанија (као власник или корисник финансијског лизинга) држи ради остваривања прихода од издавања некретнине или ради увећања вредности капитала или ради и једног и другог, а не ради употребе за обављање властите делатности или продаје у оквиру редовног пословања.

Почетно одмеравање инвестиционих некретнина врши се по набавној вредности која укључује трошкове трансакције. Вредновање инвестиционих некретнина након почетног признавања врши се по методу поштене (фер) вредности. Повећање фер тржишне вредности се исказује у оквиру прихода, а смањење у оквиру расхода периода. У складу са тим, не обрачунава се амортизација инвестиционих некретнина.

Накнадни издаци који се односе на већ признату инвестициону некретнину приписују се исказаном износу те инвестиционе некретнине, ако је вероватно да ће прилив будућих економских користи да буде већи од првобитно процењене стопе приноса те инвестиционе некретнине. Сви остали накнадно настали издаци признају се као расход у периоду у којем су настали.

3.3. Некретнине и опрема са правом коришћења

Некретнине и опрему са правом коришћења чине средства којима се располаже на основу уговора о закупу, а у складу са одредбама МСФИ 16 (Лизинг).

Краткорочни закупи, закупи са варијабилним износима закупнина непокретности и опреме и закупи мале вредности чија је појединачна вредност имовине мања од 5.000 УСД не подлежу примени стандарда.

Почетно признавање предмета лизинга, Компанија као корисник лизинга признаје као имовину са правом коришћења. На датум почетка лизинга, имовина са правом коришћења одмерава се по набавној вредности која укључује почетно одмерене обавезе, сва плаћања по основу лизинга извршена на дан или пре првог дана лизинга умањена за све примљене подстицаје, све почетне директне трошкове које је узроковао корисник лизинга и процењене трошкове демонтаже и уклањања имовине која је предмет лизинга. МСФИ 16 као дисконту стопу предвиђа стопу садржану у уговору о лизингу, односно инкременталну стопу задужења уколико ова стопа није предвиђена уговором. Као инкременталну каматну стопу, Компанија користи каматну стопу коју би плаћала на кредит код пословне банке, за набавку исте или сличне опреме која је предмет уговора о закупу.

Након почетног признавања, накнадно одмеравање средстава врши се у складу са одредбама МСФИ 16 (Лизинг), што укључује обрачун амортизације.

Амортизација средстава која су предмет лизинга обрачунава се по истом методу по коме се обрачунава амортизација средстава која су у власништву Компаније и чини расход периода.

Имовина са правом коришћења амортизује се пропорционално, током краћег рока трајања закупа или процењеног корисног века имовине. Амортизација имовине са правом коришћења у обрачунском периоду обрачуната је линеарним моделом, полазећи од садашње вредности будућих обавеза по основу закупа на дан прве примене стандарда и претпостављеног веком коришћења средстава (аутомобила од 3 године и непокретности од 5 година).

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.3. Некретнине и опрема са правом коришћења (наставак)**

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

Приликом наведених обрачуна узима се у обзир износ месечне закупнине без пореза на додату вредност обзиром да третман ПДВ-а није повезан са правом на одбитак улазног пореза јер према стандарду, све активности, односно трошкови, који не доводе до трансфера робе или услуга на корисника лизинга не чине део лизинг уговора. Порез на додату вредност представља расход периода на који се односи.

Лизинг рате су подељене на део који се односи на финансијски трошак и део који умањује обавезу по основу финансијског лизинга, тако да се постигне константна каматна стопа на преосталом делу обавезе. Финансијски трошак се исказује директно као расход периода.

С обзиром да прописана билансна шема у обрасцу биланса стања не садржи имовину са правом коришћења као посебну ставку, Друштво је исту приказало у оквиру некретнина, постројења и опреме (напомена 23.).

Обавезе за лизинг

На дан почетка лизинга, Друштво признаје обавезе за лизинг по садашњој вредности будућих плаћања по основу лизинга са стањем на дан почетка лизинга, коришћењем имплицитне дисконтне стопе која је садржана.

У случају престанка важења или раскида уговора о закупу, као и у случају замене средства (опрема), средства се искњижавају из књига по неамортизованој вредности.

Нова средства која се по основу замене уводе у књиге вреднују се по новообрачунатој набавној вредности почев од дана замене.

Приликом мерења обавеза за закуп, Друштво примењује инкременталну стопу задуживања. Просечна пондерисана каматна стопа која је коришћена приликом дисконта обавеза за лизинг објекта и моторних возила износи 3,674%.

Након почетног признавања обавезе за лизинг се амортизују методом ефективне каматне стопе. Поред тога, књиговодствена вредност обавеза за лизинг се поново мери ако постоји измена, промена рока трајања лизинга, промена плаћања лизинга (нпр. промене у будућим плаћањима које су последица промене индекса или стопе коришћене за утврђивање таквих плаћања лизинга) или промена у процени опције за куповину тог основног средства. Ефекти поновног мерења обавеза за лизинг укључују се и у вредност признате имовине са правом коришћења, или се признају у билансу успеха у случају да је имовина са правом коришћења у целости амортизована и сведена на нулу.

МСФИ 16 није имао утицаја на закупнине у којима се Друштво може појавити као закуподавац.

3.4. Умањење вредности материјалне имовине

На сваки датум биланса стања Компанија преиспитује књиговодствене износе своје материјалне имовине да би утврдило постоје ли наговештаји да је дошло до губитака услед умањења вредности наведене имовине. Ако постоје такве назнаке, процењује се надокнадиви износ средства да би се могао утврдити евентуални губитак настао умањењем. Ако није могуће проценити надокнадиви износ појединог средства, Компанија процењује надокнадиви износ јединице која генерише новац, а којој то средство припада.

Надокнадива вредност је нето продајна цена или вредност у употреби, зависно од тога која је виша. За потребе процене вредности у употреби, процењени будући новчани токови дисконтују се до садашње вредности применом дисконтне стопе пре опорезивања, која одражава садашњу тржишну процену временске вредности новца и ризике специфичне за то средство. Ако је процењен надокнадиви износ средства (или јединице која генерише новац) мањи од књиговодственог износа, онда се књиговодствени износ тог средства (или јединице која генерише новац) умањује до надокнадивог износа.

Губици од умањења вредности признају се одмах као расход, осим ако средство није земљиште или зграда која се не користи као инвестициона некретнина која је исказана по ревалоризованом износу, у којем случају се губитак од умањења исказује као смањење вредности настало ревалоризацијом средства.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**Умањење вредности материјалне имовине (наставак)**

Код накнадног поништења губитка од умањења вредности, књиговодствени износ средства (јединице која генерише новац) повећава се до ревидираног процењеног надокнадивог износа тога средства, при чему већа књиговодствена вредност не премашује књиговодствену вредност која би била утврђена да у претходним годинама није било признатих губитака на том средству (јединици која генерише новац) услед умањења вредности.

Поништење губитка од умањења вредности одмах се признаје као приход, осим ако се предметно средство не исказује по процењеној вредности, у којем случају се поништење губитка од умањења вредности исказује као повећање услед ревалоризације.

3.5. Дугорочни финансијски пласмани и Финансијски пласмани**Учешћа у капиталу**

Учешћем у контролисаном друштву сматра се улагање којим је Компанија стекла контролу над тим друштвом. У складу са Законом о осигурању, Компанија има контролно учешће у другом правном лицу када има директно или индиректно право или могућност да оствари 50% или више гласачких права у том правном лицу, односно када Компанија има директно или индиректно власништво над 50% или више капитала у том правном лицу, или могућност именовања натполовичне већине чланова органа управљања или надзора тог правног лица или могућност ефективног вршења контролног утицаја на управљање тим правним лицем или на његову пословну политику.

Учешћа у капиталу контролисаних правних лица исказана су по набавној вредности улагања, умањеној за акумулиране импаритетне губитке (Напомена 25).

Набавна вредност приликом стицања учешћа у капиталу не укључује трансакционе трошкове, који се могу директно приписати стицању учешћа у капиталу. Ови трошкови се у целости евидентирају на терет рачуна биланса успеха у тренутку куповине/стицања.

Учешћа у капиталу осталих правних лица, за које не постоји активно тржиште и тржишне вредности, вреднују се по набавној вредности умањеној за исправку вредности.

Финансијска средства признавање и одмеравање

Компанија признаје финансијско средство онда када постане једна од уговорених страна у финансијском инструменту. Редовна куповина и продаја финансијских средстава се признаје на датум трговања - датум када се Компанија обавезала да ће купити или продати финансијско средство.

У зависности од намере са којом су стечена, Компанија финансијска средства распоређује у једну од следећих категорија:

- Финансијска средства која се држе до доспећа;
- Финансијска средства намењена трговању;
- Финансијска средства расположива за продају; и
- Зајмови (кредити) и потраживања.

Финансијска средства се иницијално признају по фер вредности увећаној за трансакционе трошкове за сва финансијска средства осим оних која се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха. Финансијска средства која се воде по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредности исказују у билансу успеха иницијално се признају по фер вредности, а трансакциони трошкови терете трошкове пословања у билансу успеха.

Фер вредност је цена која би се наплатила за продају средства, или платила за пренос обавезе у редовној трансакцији између учесника на тржишту, на датум одмеравања. Трансакциони трошкови су трошкови који се могу директно приписати стицању, емитовању, или отуђењу неког финансијског средства или финансијске обавезе.

Финансијска средства престају да се признају када Компанија изгуби контролу над уговорним правима над тим инструментима, што се дешава када су права коришћења инструмената реализована, истекла, напуштена или уступљена.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**Финансијска средства која се држе до доспећа**

У категорију финансијских средстава која се држе до доспећа, Компанија класификује недериватна финансијска средства која испуњавају следеће услове: (1) имају фиксне или одредиве исплате; (2) имају фиксно доспеће и постоји намера и могућност да се држе до доспећа.

Улагања у хартије од вредности које се држе до доспећа се вреднују по амортизованој вредности, коришћењем метода ефективне каматне стопе. Амортизована вредност је набавна вредност умањена за отплате главнице, коригована за сваку разлику између набавне вредности и износа доспећа и умањена за отплате главнице и умањена за било који отпис услед обезвређивања или ненаплативости. Ефективна каматна стопа је стопа по којој се дисконтује очекивани ток будућних готовинских плаћања до доспећа.

Приходи настали у периоду држања хартија од вредности у портфолију Компаније се приказују као приходи од камата. Све куповине и продаје хартија од вредности се рачуноводствено евидентирају у моменту трансакције.

Финансијска средства намењена трговању

Финансијска средства намењена трговању представљају део портфолија финансијских средстава којима Компанија управља и за који постоји доказ да су:

- Стечена са циљем продаје и/или поновне куповине у блиској будућности;
- Финансијска средства за краткорочно остваривање добити; или

Финансијска средства намењена трговању се иницијално вреднују по фер вредности. Фер вредност код овог типа финансијских средстава не укључује трансакционе трошкове који се могу директно приписати куповини/стицању/издавању финансијског средства. Ови трошкови се у целости евидентирају на терет биланса успеха у тренутку куповине/стицања/издавања.

Фер вредност финансијског инструмента приликом иницијалног признавања је уобичајена трансакциона цена. Накнадно мерење финансијских средстава намењених трговању се врши по фер вредности. Фер вредност се одређује на активном тржишту (берзи) и представља понуђену цену берзе на дан вредновања финансијског средства. Промене фер вредности финансијских средстава намењених трговању обухватају се у корист/на терет биланса успеха периода у коме су настале.

Финансијска средства расположива за продају

Почетно мерење финансијских средстава која су расположива за продају врше се по фер вредности увећаној за трансакционе трошкове који се директно могу приписати њиховој куповини односно стицању.

Накнадно мерење финансијских средстава која су расположива за продају се врши по фер вредности. Фер вредност се одређује на активном тржишту (берзи) и представља понуђену цену берзе на дан вредновања финансијског средства или у случају одсуства активног тржишта, на основу најбоље процене Компаније о износу фер вредности наведених улагања коришћењем метода дисконтовања новчаних токова.

Добити и губити од усклађивања вредности признају се у корист, односно на терет ревалоризационих резерви у оквиру капитала. Смањење вредности услед постојања објективног доказа умањења вредности, признаје се као добитак или губитак периода.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.6. Потраживања

Потраживања су недериватна финансијска средства са фиксним или одредивим исплатама која нису котирана на активном тржишту.

Почетно мерење потраживања врши се по набавној вредности увећаној за трансакционе трошкове који се директно могу приписати њиховом издавању.

Накнадно вредновање потраживања врши се по амортизованој набавној вредности применом ефективне каматне стопе. Ефективна каматна стопа је каматна стопа која дисконтује процењене будуће новчане токове (приливе и одливе) на иницијалну књиговодствену вредност кредита или пласмана (садашњу вредност), за очекивани век трајања кредита или пласмана. Добици и губици услед амортизације се признају у нето износу у корист и/или на терет биланса успеха. Приходи по основу камата и наклада обрачунавају се применом ефективне каматне стопе на амортизовану вредност.

Ако постоји објективни доказ да је настао губитак због умањења вредности потраживања, износ губитка се одмерава као разлика између књиговодствене вредности средства и садашње вредности процењених будућих токова готовине дисконтованих по првобитној ефективној каматној стопи финансијског средства (тј. ефективној каматној стопи израчунатој приликом почетног признавања).

Признавање импаритетних губитака се врши на терет биланса успеха. Износи за које је вредност ових средстава умањена по основу импаритетних губитака воде се преко рачуна исправке вредности.

Уколико се износ импаритетног губитка смањује услед догађаја насталих након његовог иницијалног признавања, укидање импаритета се врши у корист биланса успеха, али укидање импаритета не може да буде у износу већем од амортизоване вредности која би била на дан укидања да импаритет није био признат.

Потраживања по основу премије осигурања

Потраживања за премију осигурања представљају потраживања од уговарача осигурања, односно осигураних лица за полисирану премију осигурања у складу са уговореним условима у закљученој полиси осигурања. Висина премије осигурања утврђена је тарифом премије према врсти осигурања. Тарифну политику усваја Извршни одбор Компаније.

Уколико је потраживање исказано у страниој валути приликом почетног признавања, Компанија потраживање изражава у динарима, тако што се на износ у страниој валути примењује званични средњи курс те стране валуте, на датум. Промене девизног курса од датума трансакције до датума наплате потраживања исказују се као курсне разлике у корист прихода, или на терет расхода.

Потраживања исказана у страниој валути на дан биланса прерачунавају се према званичном средњем курсу, а курсне разлике признају се као приход или расход периода.

Потраживања од реосигуравача

Потраживања од реосигуравача представљају потраживања по основу провизије из послова реосигурања и потраживања по основу учешћа реосигурања у накнади штета у земљи. Вреднују се по набавној вредности уз умањење за исправку вредности по основу обезвређења вредности или ненаплативости.

Уколико је потраживања исказано у страниој валути приликом почетног признавања Компанија потраживање изражава у динарима тако што се на износ у страниој валути примењује званични средњи курс те стране валуте на датум трансакције у складу са MPC 21 – Ефекти промена девизних курсева.

Промена девизног курса од датума трансакције до датума наплате потраживања исказују се као курсне разлике у корист прихода или на терет расхода. Потраживања исказана у страниој валути на дан биланса прерачунавају се према званичном средњем курсу, а курсне разлике признају се као приход или расход периода.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.6. Потраживања (наставак)

Остала потраживања

Остала потраживања чине потраживања од купаца, потраживања по основу датих аванса, потраживања од повезаних правних лица и потраживања по основу осталих послова повезаних са осигурањем.

Потраживања за камату из основа осигурања и из основа регреса која нису наплаћена у обрачунском периоду евидентирају се у ванбилансној евиденцији.

Компанија процењује вредност и наплативост потраживања по уговорима и обезвређеност ових потраживања, односно одговарајућу исправку вредности тих потраживања на основу појединачне процене ликвидности сваког дужника и протеча времена од доспећа потраживања до дана те исправке, сагласно посебном Правилнику који доноси Компанија.

Признавање импаритетних губитака се врши на терет биланса успеха. Износи за које је потраживање умањено по основу импаритетних губитака воде се преко рачуна исправки вредности.

Потраживања за више плаћен порез на добитак

Потраживања за више плаћен порез на добитак представља аконтацију пореза на добит за текућу годину. Утврђује се на основу опорезиве добити за претходну годину.

Исправка вредности потраживања

Уколико постоји вероватноћа да Компанија неће бити у стању да наплати све доспеле износе према уговореним условима, руководство процењује износ исправке вредности којом се потраживања свODE на реалну вредност.

Компанија процењује вредност и наплативост потраживања по уговорима о осигурању и обезвређеност осталих краткорочних потраживања, односно одговарајућу исправку вредности тих потраживања, сагласно посебном Правилнику о начину процењивања потраживања који доноси Компанија. Сходно Правилнику о начину процењивања потраживања, Компанија врши појединачну и општу исправку вредности потраживања.

Доспелост, односно доцња у наплати потраживања, утврђује се према првобитном датуму доспећа. Доцња се утврђује само за потраживања која су у кашњењу у материјално значајном износу.

Материјално значајан износ потраживања је већи од 1.000 динара за дужника који је физичко лице, односно од 10.000 динара за дужника који је правно лице.

За свако потраживање које није материјално значајно број дана доцње који се додељује је 0.

Појединачна исправка вредности

Друштво врши појединачну процену обезвређења уколико је могуће да на појединачном нивоу утврди да је дошло до обезвређења и уколико је износ потраживања материјално значајан. Потраживања се сматрају материјално значајним уколико укупан износ потраживања по клијенту на дан обрачуна прелази праг значајности који је дефинисан као нижи од следећих износа:

- 50 милиона динара, или
- 0,5% гарантне резерве Компаније на извешајни датум.

Потраживања од повезаних правних лица сматрају се појединачно значајним потраживањима, без обзира на праг значајности.

Компанија је дужна да појединачну исправку вредности у висини целокупног износа потраживања за:

- потраживања са сумњивим или спорним правним основом (утужен, стечај, УППР и реструктурирање);
- потраживања за камате.

Појединачна процена обезвређења потраживања чија је укупна отворена ставка на дан процене потраживања материјално значајна у складу са напред наведеним критеријумима, врши се методом дисконтовања очекиваних будућих новчаних токова.

Очекивања о будућим новчаним токовима се заснивају на разумним претпоставкама које представљају најбољу процену Компаније у вези са скупом економских услова који утичу на наплату потраживања. Основни извори података на којима се заснивају процене о будућим новчаним токовима су подаци о историјској наплати потраживања према дужнику (уколико је применљиво у периоду од најмање три године), тренутној

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.6. Потраживања (наставак)

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2022. године

економској ситуацији клијента, пословној стратегији, начину финансирања као и специфичностима привредне гране клијентовог пословања. Приликом сагледавања могућности наплате из новчаних токова могу се узети у обзир и расположива средства обезбеђења плаћања.

Износ обезвређења представља разлику између бруто књиговодствене вредности потраживања и садашње вредности очекиваних будућих новчаних токова.

Руководство процењује адекватност претпоставки на којима се заснивају пројекције токова готовине, испитујући узроке разлика између претходних пројекција токова готовине и стварних токова готовине. Руководство се стара да су претпоставке на којима се заснивају текуће пројекције токова готовине доследне стварним прошлим исходима, под условом да ефекти каснијих догађаја или околности које нису постојале кад су ти стварни готовински токови генерисани то омогућавају.

Одређивање дисконтне стопе

Дисконтна стопа (стопе) је стопа (или стопе) пре опорезивања, која одражава текуће тржишне процене:

(а) временске вредности новца; и

(б) ризика специфичних за средство за које будуће процене токова готовине нису кориговане.

Циљ је да се процени, колико је то могуће, тржишна оцена:

(а) временске вредности новца за периоде до очекиваног датума наплате потраживања;

(б) очекивања могућих варирања вредности или времена наплате тих токова готовине;

(ц) цена неизвесности својствена потраживању;

(д) други фактори који се некад не могу утврдити (као неликвидност) које ће учесници на тржишту одражавати у ценама будућих токова готовине које ентитет очекује да ће добити од средства.

У складу са наведеним, Компанија као дисконтну стопу примењује безризичну стопу у зависности од очекиваног периода наплате потраживања и исту примењује у обрачуна уколико је очекивани период наплате дужи од годину дана. Стопа би требало да прати рочност и валуту конкретног потраживања, добијена интерполацијом помоћу криве приноса изграђене на основу инпута добијених на секундарном тржишту државних обвезница. Стопа се примењује на појединачно потраживање, или на појединачно потраживање на које је претходно примењена стопа умањења вредности у зависности од очекиване наплате за то потраживање (уговорени новчани токови су умањени тако да рефлектују очекивања у погледу наплате). Поред евентуалне стопе умањења вредности потребно је утврдити очекиване датуме наплате, што се може утврдити померањем будућих новчаних токова за материјалну доцњу по потраживању у односу на уговорене датуме наплате за свако појединачно потраживање. На тај начин је рефлектован кредитни ризик и специфичност појединачног потраживања.

Потраживања која се процењују на појединачној основи се не укључују у групни обрачун исправке вредности.

За потраживања за дате авансе правним и физичким лицима, исправка вредности потраживања се ради у износу у ком се процени ризик њиховог враћања у будућем периоду за сваког комитента посебно.

Општа исправка вредности

За сва потраживања која нису предмет појединачне процене, исправка вредности се одређује на групној основи. Основни критеријум код групне процене је доцња у измиривању обавеза дужника.

Општу исправку вредности потраживања Компанија врши на основу процене финансијске способности и трајања доцње у измиривању обавеза према Компанији.

Класификација потраживања из претходног става се врши на следећи начин:

Категорија I – Потраживања од дужника чија је финансијска способност добра по свим критеријумима; потраживања од дужника који своје обавезе измирује благовремено, без доцње.

Категорија II – Потраживања од дужника чија је финансијска способност задовољавајућа по свим критеријумима; потраживања од дужника који своје обавезе измирују са доцњом од 1 до 30 дана.

Категорија III – Потраживања од дужника чија је финансијска способност задовољавајућа али се не очекује њено погоршање; потраживања од дужника који своје обавезе измирују са доцњом од 31 до 90 дана.

Категорија IV – Потраживања од дужника чија финансијска способност није задовољавајућа осим потраживања од несолвентног и неликвидног дужника, али се не очекује њено погоршање; потраживања од дужника који своје обавезе измирују са доцњом од 91 до 180 дана.

Категорија V – Потраживања од дужника чија финансијска способност није задовољавајућа, осим потраживања од несолвентног и неликвидног дужника; потраживања од дужника који своје обавезе измирују са доцњом од 181 до 365 дана.

Категорија VI – Потраживања од дужника чија финансијска способност није задовољавајућа; потраживања са доцњом преко 365 дана.

Проценти исправке вредности за сваку групу кашњења обрачунавају се на основу историјских података о наплати потраживања за трогодишњи период који претходи текућем обрачуна исправке потраживања, према следећим хорацима:

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.6. Потраживања (наставак)**

- број дана доцње по сваком документу дужника се рачуна као разлика између датума наплате и датума доспећа;
- на основу доцње дужници се разврставају у категорије;

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2022. године

- категорија дужника се одређује према максималној доцњи по појединачном документу чија је вредност материјално значајна;
- за сваку категорију дужника обрачунава се учешће трогодишње наплате премије у укупној доспелој фактурисаној премији;

Проценат исправке вредности потраживања за сваку од категорија изводи се из добијених процената наплате потраживања.

У циљу прудентног приступа, Компанија квартално анализира да ли постоје индиције о измењеним тржишним околностима које би могле значајно утицати на способност наплате потраживања у будућем периоду и процењује потенцијални ефекат, односно врши евентуална додатна прилагођавања процената исправке вредности.

Дужници правна лица чија је укупна отворена ставка на дан процене потраживања мања од 10.000 динара, сврставају се у категорију „без кашњења. Дужници физичка лица чија је укупна отворена ставка на дан процене потраживања мања од 1.000 динара, сврставају се у категорију „без кашњења“.

Потраживања за премију животних осигурања исправљају се у износу од 100% за потраживања старија од 90 дана по полисама које имају специјалан статус (безвредне, капитализиране или полисе са насталом обавезом).

Остала потраживања (потраживања за провизије, потраживања за преплаћене порезе и доприносе, потраживања за накнаде зарада које се рефундирају, потраживања од купаца и друга непоменути потраживања) исправљају се на основу појединачне процене наплативости потраживања.

Признавање ефекта промене исправке вредности потраживања се врши на терет рачуна биланса успеха.

3.7. Готовински еквиваленти и готовина

Под готовином се подразумевају новчана средства у динарима и страниј валути и средства на динарским и девизним рачунима код пословних банака. Готовински еквиваленти су краткорочне, високо ликвидне инвестиције које се могу брзо претворити у познате износе готовине и које нису под утицајем значајног ризика промене вредности.

Хартије од вредности као готовински еквиваленти, депозити по виђењу и готовина процењују се на следећи начин:

- ако су у домаћој валути процењују се по номиналној вредности;
- ако су у страниј валути процењују се по номиналној вредности применом средњег курса Народне банке Србије за односну валуту на дан биланса.

Сва накнадна вредновања позиција готовине и готовинских еквивалената на дан биланса признају се као приходи или расходи у билансу успеха.

3.8. Активна временска разграничења**Разграничени трошкови прибаве осигурања**

Компанија врши разграничење трошкова прибаве у сразмери учешћа резерве за преносне премије у укупној премији.

Разграничени трошкови прибаве, као активна временска разграничења, користе се због равномерног терећења укупних трошкова посматраног пословног периода, и што реалнијег приказа коначног пословног резултата.

Техничке резерве које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара

Техничке резерве које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара чине резерве за преносне премије и резервисане штете које падају на терет саосигураваача и реосигураваача.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.8. Активна временска разграничења (наставак)**

Удео реосигурања и саосигурања у техничким резервама израчунава се у складу са уговорима о реосигурању и саосигурању односно у складу са Правилником о начину утврђивања износа резервисаних штета узимајући у обзир износе бруто техничких резерви.

3.9. Капитал

Капитал Компаније чини основни (акцијски), државни и остали капитал, резерве, ревалоризационе резерве по основу ревалоризације некретнина и опреме (уметнине), нереализовани добици и губици, нераспоређена добит, односно губитак ранијих година и нераспоређена добит, односно губитак текуће године.

Основни и остали капитал исказује се у номиналној вредности, а вредност акцијског капитала представља производ броја емитованих акција и њихове номиналне вредности.

Компанија је дужна да у свом пословању одржава основни капитал најмање у висини која је прописана чланом 27.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2022. године

Закона о осигурању, односно у нивоу не мањем од 3.200.000 евра за животна осигурања и 3.200.000 евра за све врсте неживотних осигурања.

Резерве Компаније обухватају емисиону премију, законске, статутарне и друге резерве.

Ради обезбеђивања трајног измирења обавеза и подношења ризика у пословању, осигуравајуће друштво формира гарантну резерву у складу са Законом о осигурању и Одлуком о адекватности капитала друштва за осигурање/реосигурање ("Службени гласник РС", бр. 51/2015). Гарантну резерву чине примарни капитал и допунски капитал, умањени за одбитне ставке.

3.10. Дугорочна резервисања**Математичка резерва**

Математичка резерва је техничка резерва друштва за осигурање намењена измиревању будућих обавеза по основу уговора о животном осигурању. Обрачунава се довољно опрезном актуарски признатом проспективном методом, појединачно за сваки уговор о осигурању живота, као разлика садашње вредности будућих обавеза осигураваача утврђених уговором и садашње вредности будућих уплата премије.

Обавезе по основу математичке резерве укључују:

1) све гарантоване накнаде уговарачима, осигураницима и корисницима осигурања, укључујући и гарантовану откупну вредност;

учешће у добити на које у тренутку обрачуна уговарачи, осигураници и корисници осигурања имају индивидуално или колективно право, без обзира на то како је учешће у добити дефинисано и да ли је висина добити гарантована;

2) све опције које уговарачи, осигураници и корисници осигурања, према условима осигурања, имају на располагању;

3) трошкове спровођења осигурања.

Обрачун математичке резерве дефинисан је у Техничким основама осигурања живота са вишегодишњим трајањем Компаније, где је предвиђена примена проспективних метода: бруто - Zillmer и нето проспективне методе. Техничким основама предвиђено је да се код редукованих (капитализираних) осигурања, осигурања уговорених са једнократним плаћањем премије и ризико осигурања искључиво примењује нето проспективна метода. Такође, резерва добити и резерва будућих трошкова се обрачунава нето проспективном методом. Компанија врши резервацију будућих трошкова за уговоре код којих је престала даља обавеза плаћања премије (осигурања са уговореном једнократном премијом, капитализирана осигурања).

За обрачун смањења математичке резерве (код активних уговора за осигурање за случај смрти и доживљења) за неамортизоване стварне трошкове провизије закључења уговора користи се бруто - Zillmer метода, при чему стопа цилмеризације не може бити већа од 3,5% уговорене осигуране суме.

Рачунско-статистичке основе обрачуна математичке резерве (каматна стопа и таблице вероватноћа смртности) једнаке су каматној стопи и таблицама вероватноћа смртности из Тарифног система Компаније.

Обрачун математичке резерве укључује и могућност неповољних одступања релевантних фактора који се користе при утврђивању резерве. Провера адекватности обрачунате математичке резерве врши се применом одговарајућих тестова (LAT) и уколико се на овај начин покаже недовољност резерве, врши се додатна резервација.

Математичка резерва се образује у складу са Одлуком о техничким резервама и релевантним актом пословне политике Компаније.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.10. Дугорочна резервисања (наставак)****Резерве за изравнање ризика**

Обрачун резерви за изравнање ризика извршен је у складу са Правилником о начину утврђивања износа техничких резерви за изравнање ризика, који је Компанија донела у складу са Одлуком о техничким резервама Народне банке Србије ("Службени гласник РС", бр. 42/2015 и 36/2017).

Компанија образује резерве за изравнање ризика на врсти осигурања 14 - Осигурање кредита, на годишњем нивоу. Резерве за изравнање ризика увећавају се при годишњем обрачуна ако је остварен нето пословни резултат у овој врсти осигурања, за 75% позитивног нето пословног резултата, а највише до 12% премије у самопридржају, док резерве за изравнање ризика не достигну горњу границу.

Резерве за изравнање ризика умањују се при годишњем обрачуна ако је остварен негативан нето пословни резултат у овој врсти осигурања. Резерве за изравнање ризика умањују се за укупан износ негативног нето пословног резултата у овој врсти осигурања, при чему умањење не може бити веће од износа резерви за изравнање ризика претходне године.

Резерве за бонусе и попусте

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

Обрачун резерви за бонусе и попусте врши се у складу са Правилником о начину утврђивања износа техничких резерви за бонусе и попусте, који је Компанија донела у складу са Одлуком о техничким резервама Народне банке Србије ("Службени гласник РС", бр. 42/2015 и 36/2017).

Резерве за бонусе и попусте се утврђују у износу очекиваних поврата премије из оприходоване премије до дана обрачуна.

Резервисања за накнаде и друге бенифиције запослених

Компанија врши резервисања за накнаде и друге бенифиције запослених и обелодањивање у складу са МРС 19 "Примања запослених". Компанија врши резервисања трошкова за исплату отпремнина и трошкова за исплату јубиларних награда. Приликом обрачуна резервисања користи се актуарски PUC метод (метод кредитирања пројектоване јединице).

3.11. Финансијске обавезе

Под финансијским обавезама сматрају се дугорочне обавезе (обавезе по основу лизинга, обавезе према повезаним правним лицима и правним лицима са узајамним учешћем, дугорочни кредити, обавезе по дугорочним хартијама од вредности и остале дугорочне обавезе), краткорочне обавезе из пословања (обавезе по основу штета и уговорених износа и обавезе за премију, зараде и друге обавезе), краткорочне финансијске обавезе и остале краткорочне обавезе.

Финансијска обавеза је свака обавеза која представља уговорну обавезу:

- предаје готовине или другог финансијског средства другом правном лицу, или
- размене финансијских инструмената са другим правним лицима под потенцијално неповољним условима.

Приликом почетног признавања обавеза, Компанија мери финансијску обавезу по њеној набавној вредности која представља поштену вредност надокнаде која је примљена за њу. Трансакциони трошкови представљају расходе периода у коме су плаћени.

Након почетног признавања, Компанија мери све финансијске обавезе по амортизованој вредности.

Финансијска обавеза престаје да се признаје када Компанија испуни обавезу или када је обавеза плаћања предвиђена уговором укинута или истекла.

Дугорочне обавезе

Дугорочне обавезе представљају обавезе по основу лизинга у складу са МСФИ 16 како је наведено у напмени 3.2

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.11. Финансијске обавезе (наставак)

Краткорочне финансијске обавезе

Краткорочним обавезама сматрају се обавезе које доспевају у року од годину дана од дана чинидбе, односно од дана годишњег биланса. Краткорочне финансије обавезе представљају обавезе по основу лизинга у складу са МСФИ 16 како је наведено у напмени 3.2

Обавезе по основу штета и уговорених износа и друге обавезе из пословања

Обавезе по основу штета и уговорених износа се евидентирају у висини накнаде за ликвидираних штете које треба исплатити осигураницима, корисницима осигурања или трећим оштећеним лицима. За износе пријављених, а неликвидираних обавеза по основу штета, као и за износе насталих, а непријављених обавеза по основу штета, Компанија формира резервисања.

Уколико је обавеза исказана у страниј валути или је уговорена валутна клаузула приликом почетног признавања, Компанија обавезу изражава у динарима тако што се на износ у страниј валути примењује званични средњи курс те стране валуте на датум трансакције. Промена девизног курса од датума трансакције до датума исплате обавезе исказују се као курсне разлике у корист прихода, или на терет расхода. Обавезе исказане у страниј валути на дан биланса прерачунавају се према званичном средњем курсу, а курсне разлике признају се као приход или расход периода.

Обавезе за премију, зараде и друге обавезе

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2022. године

Компанија у оквиру обавеза признаје краткорочне обавезе из пословања (обавезе за премију реосигурања, обавезе према саосигуравачу, обавезе по регресним захтевима и услужним штетама, обавезе за провизију, обавезе по основу зарада и накнада зарада, обавезе за порезе и доприносе) и остале краткорочне обавезе.

Финансијске обавезе се иницијално признају по фер вредности увећаној за трансакционе трошкове за сва финансијске обавезе које се не исказују по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредности исказују у билансу успеха.

Финансијска обавеза престаје да се признаје када Компанија испуни обавезу или када је обавеза плаћања предвиђена уговором укинута или истекла. Престанак признавања финансијске обавезе подразумева уклањање претходно признате финансијске обавезе из биланса стања.

Обавезе за порез из резултата

Обавезе за порез из резултата чине порез на добит који се обрачунава и плаћа у складу са Законом о порезу на добит важећим у Републици Србији.

Порез на добит се плаћа на пореску основицу утврђену пореским билансом (Образац ПБ-1), по стопи дефинисаној важећим Законом о порезу на добит правних лица. Пореска основица приказана у пореском билансу укључује добит приказану у званичном билансу успеха и корекције дефинисане пореским прописима Републике Србије.

3.12. Резерве за преносне премије

Обрачун преносних премија врши се у складу са Правилником о начину утврђивања износа техничких резерви за преносне премије, који је Компанија донела у складу са Одлуком о техничким резервама Народне банке Србије ("Службени гласник РС", бр. 42/2015 и 36/2017). Преносне премије су обрачунате на укупну премију по "про-рата-темпорис" методу. Тест адекватности преносне премије, као и дорезервација тамо где се показао дефицит, се врши кроз обрачун резерви за неистекле ризике.

Поређење са искуством (*run-off* тест) се ради за укупну преносну премију (збир преносне премије и резерви за неистекле ризике). Поређење са искуством укупних резерви за преносне премије 31. децембра 2021. и на дан 31. децембра 2022. није показало дефицит. За животна осигурања за која се обрачунава математичка резерва преносна премија је њен саставни део.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.13. Резервисане штете

Обрачун резервисаних штета врши се у складу са Правилником о начину утврђивања износа резервисаних штета, који је Компанија донела у складу са Одлуком о техничким резервама Народне банке Србије ("Службени гласник РС", бр. 42/2015 и 36/2017).

Компанија врши резервисања за: настале пријављене, а нерешене штете, настале непријављене штете и трошкове у вези са решавањем и исплатом штета. Компанија врши резервисање за пријављене, а неликвидиране штете на основу појединачне процене износа штете. Резерве за рентне штете утврђују се у капиталисаним износима, као садашња вредност будућих рентних исплата, узимајући у обзир и очекивано повећање тих исплата.

Резервисан износ на име насталих непријављених штета се обрачунава на нивоу хомогене групе ризика неживотних осигурања, односно хомогене групе ризика животних осигурања за које се не обрачунава математичка резерва. Под хомогеном групом ризика подразумева се једна врста осигурања односно тарифа, тарифна група или њихов скуп у оквиру једне врсте осигурања, а чији ризици имају исте или сличне карактеристике. У зависности од карактеристика појединих хомогених група ризика и расположивости података на дан 31. децембра 2022. следећим методама:

- Паушалном методом (врсте осигурања: осигурање шинских возила, осигурање ваздухоплова, осигурање пловних објеката, осигурање робе у превозу, осигурање од одговорности због употребе ваздухоплова, осигурање од одговорности због употребе пловних објеката, осигурање кредита, осигурање јемства, осигурање финансијских губитака, осигурање трошкова правне заштите, основно животно осигурање и допунско осигурање уз осигурање живота); и
- Маск-овим моделом оцене резерве за настале непријављене штете, где се најбоља оцена добија Chain ladder методом, а маргина ризика на основу претпоставке да R_i и R имају логнормалну расподелу у интервалу поверења не мањем од 40% за R . Примењује се за врсте осигурања: осигурања за последице незгоде, добровољно здравствено осигурање, осигурање моторних возила, осигурање имовине од пожара, остала осигурања имовине, осигурање од опште одговорности и осигурање помоћи на путу. Код осталих хомогених група ризика се примењује паушална метода.
- Paid-Incurred Chain методом за одређивање најбоље оцене а маргина ризика се одређује на основу претпоставке да најбоља оцена има логнормалну расподелу у интервалу поверења не мањем од 90%. Примењује се код осигурања од одговорности од употребе моторних возила.

Приликом годишњег обрачуна, за врсте осигурања за које се обрачун врши Маск-овим и Paid-Incurred Chain методом, ради се тест адекватности обавеза. Уколико се по овом тесту покаже да резервације није довољна, за ту врсту осигурања се повећава интервал поверења док се не премаши вредност добијена тестом адекватности обавеза.

Резерве за трошкове у вези са решавањем и исплатом штета Компанија утврђује применом паушалне методе.

Резервације за настале непријављене штете у току године се раде као производ коефицијената утврђених на крају претходне године и збира износа ликвидираних штета у последњих 12 месеци и резервисаних штета на дан обрачуна без рентних штета, а не могу бити мање од стања на крају претходне године.

3.14. Резервисања за неистекле ризике

Обрачун резерви за неистекле ризике врши се у складу са Правилником о начину утврђивања износа техничких резерви за неистекле ризике које је Компанија донела у складу са Одлуком о техничким резервама Народне банке Србије ("Службени гласник РС", бр. 42/2015 и 36/2017).

Резерве за неистекле ризике образују се у износу изнад резерви за преносне премије за покриће обавеза из осигурања које настају у наредном периоду а по уговорима о осигурању из текућег периода.

Резерве за неистекле ризике се утврђују као производ комбинованог рација изнад сто и преносне премије по врстама осигурања. Приликом обрачуна меродавних штета у смислу обрачуна ових резерви, Компанија може искључити утицај екстремног штетног догађаја на меродавне штете.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.14. Резервисања за неистекле ризике (наставак)

Компанија образује резерве за неистекле ризике ако утврди да је очекивани износ штета и трошкова у наредном периоду по уговорима из текућег периода виши од износа резерви за преносне премије а у складу са Одлуком о техничким резервама и релевантним актом пословне политике Компаније.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

3.15. Друга пасивна временска разграничења

Допринос за превентиву

Допринос превентиве представља издвојена средства Компаније намењена улагањима у превентивну заштиту, којима се предупређује остварење осигураног случаја на осигураној имовини и лицима и смањују последице штетних догађаја, а која се на основу критеријума утврђених Правилником о превентиви наменски усмеравају одређеним осигураницима Компаније. Издвојена средства превентиве се признају у оквиру других пасивних временских разграничења као расход периода у ком су издвојена.

3.16. Приходи

Приходи су повећања економских користи током обрачунског периода у облику прилива, повећања имовине или смањења обавеза, која имају за резултат пораст капитала који не представља пораст по основу доприноса власника капитала. Износи који су прикупљени за рачун трећих страна као што су порез на премије неживотних осигурања и ПДВ нису економске користи и искључују се из прихода.

Приход се одмерава по фер вредности примљене или потраживане накнаде.

Приходи обухватају приходе од уобичајених активности Компаније (пословне и финансијске приходе) и добитке. Уобичајене односно редовне активности Компаније су све активности које Компанија предузима у делокругу свог рада, као и активности које су са њима повезане и које подржавају тај рад и од њега произилазе или имају пропратни карактер.

Приходе Компаније чине пословни (функционални) приходи, приходи од инвестиционе активности, финансијски приходи, приходи по основу усклађивања вредности имовине и остали приходи.

Пословни (функционални) приходи

У оквиру пословних прихода Компанија евидентира приходе из делатности осигурања, односно приходе по основу премије осигурања и саосигурања умањене за износ премије пренете у реосигурање, приходе непосредно повезане са пословима осигурања и остале пословне приходе.

(а) Приходи од премије осигурања и саосигурања

Приходе од премије осигурања и саосигурања представљају износи фактурисане премије (доспеле премије код осигурања живота) коју осигураник/уговарач осигурања плаћа осигуравачу на основу уговора о осигурању, односно саосигурању, умањене за износ премије који припада наредном обрачунском периоду (преносна премија). Висина премије утврђена је тарифом премије према врсти осигурања. Тарифну политику усвојио је Извршни одбор Компаније.

Премија се састоји од функционалне премије и режијског додатка. Функционалну премију чине техничка премија (за сва осигурања) и допринос за превентиву. Режијски додаток користи се за покриће трошкова спровођења осигурања. Начин расподеле премије осигурања по врстама животних и неживотних осигурања утврђује се интерним актом који доноси Извршни одбор Компаније.

Расходи по основу премија реосигурања представљају расходе реосигурања ризика код Друштва за реосигурање "Дунав-Ре" а.д.о. Београд са којим Компанија има закључене уговоре о реосигурању. Премија пренета у реосигурање је исказана као одбитна ставка позиције Приходи од премија осигурања и саосигурања.

(б) Остали пословни приходи

Остали пословни приходи односе се на приход по основу продаје зелене карте који друштво остварује у вези са полисама обавезног осигурања аутоодговорности и приходе од услужне обраде штета.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.16. Приходи (наставак)

(в) Приходи од инвестирања средстава осигурања

У приходе од инвестирања средстава осигурања спадају: приходи од зависних и придружених правних лица, приходи од улагања у непокретности, приходи од камата и позитивних курсних разлика по основу инвестирања, приходи од усклађивања вредности финансијских средстава која се исказују по фер вредности, добици од продаје хартија од вредности, и остали приходи од инвестиционе активности.

(г) Финансијски приходи

Финансијске приходе чине приходи од камата, курсних разлика, приходи по основу ефеката валутне клаузуле, и остали финансијски приходи, осим финансијских прихода од инвестирања средстава осигурања.

Приходи од камата по основу потраживања за премију и регресе, признају се у билансу успеха по наплати потраживања.

(д) Приходи по основу усклађивања вредности потраживања и друге имовине

Приходи по основу усклађивања вредности потраживања и друге имовине обухватају позитивне ефекте промене фер вредности нематеријалних улагања, некретнина, опреме и залиха – до висине претходно исказаних расхода за та средства по основу вредносног усклађивања, као и других укидања исправки вредности по основу вредносног усклађивања у складу са релевантним МРС и интерном регулативом.

(ђ) Остали приходи

У оквиру осталих прихода, исказују се добици по основу продаје некретнина, опреме и нематеријалних улагања, добици од продаје остатака осигураних оштећених ствари, наплаћена отписана потраживања, вишкови прихода од смањења обавеза, приходи од укидања дугорочних резервисања и остали непоменути приходи.

3.17. Расходи

Расходи обухватају трошкове који проистичу из уобичајених активности Компаније и губитке.

На рачунима расхода обухватају се пословни расходи, расходи по основу инвестирања средстава осигурања, финансијски расходи и остали расходи, који обухватају и расходе по основу обезвређења средстава.

Пословни (функционални) расходи

У оквиру пословних расхода Компанија евидентира расходе за дугорочна резервисања и функционалне доприносе, расходе накнада штета и уговорених износа и друге функционалне расходе.

(а) Расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе

Расходе за дугорочна резервисања и функционалне доприносе чине математичка резерва, допринос за превентиву, допринос за одбрану од града, допринос Гарантном фонду, накнада Републичком фонду за здравствено осигурање, резервисања за изравнање ризика, и остала резервисања и функционални доприноси.

Математичка резерва

Математичка резерва је техничка резерва друштва за осигурање намењена измиривању будућих обавеза по основу животног осигурања. Обрачунава се на начин описан у Напомени 3.10.

Допринос за превентиву

Допринос за превентиву се обрачунава у проценту и за врсте осигурања у складу са интерним актом који доноси Извршни одбор Компаније, а којим се утврђује начин расподеле премије осигурања по врстама животних и неживотних осигурања.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.17. Расходи (наставак)***Допринос за одбрану од града*

Компанија обрачунава и Министарству пољопривреде и заштите животне средине плаћа допринос за одбрану од града на основу члана 15. Закона о одбрани од града ("Службени гласник РС", бр. 54/2015).

Допринос Гарантном фонду

Допринос Гарантном фонду се издваја на основу Одлуке Удружења осигураваача Србије о утврђивању висине доприноса организација за осигурање за образовање средстава и коришћењу средстава Гарантног фонда. Поменутом одлуком је дефинисан износ доприноса по моторном возилу одређене категорије, а допринос се издваја сразмерно броју осигураних возила.

Накнада Републичком фонду за здравствено осигурање

Накнада Републичком фонду за здравствено осигурање се плаћа у износу од 5% на износ бруто премије осигурања од аутоодговорности на име штета осигуравајућих друштава према овом фонду, тако да фонд не може да истиче додатне регресне захтеве према друштву за осигурање.

Расходи за резервисања за изравнање ризика

Резерве за изравнање ризика се издвајају у складу са Одлуком о техничким резервама ("Службени гласник РС", бр. 42/2015 и 36/2017) и релевантним актом пословне политике Компаније. Компанија резерве за изравнање ризика образује за врсту осигурања кредита.

(б) Расходи накнаде штета и уговорених износа

Расходи накнаде штета и уговорених износа осигурања представљају расходе за исплату накнада штета и осигураних сума и других уговорених износа који се исплаћују осигураницима, односно корисницима осигурања.

в) Расходи по основу повећања резервисаних штета

Расходи по основу повећања резервисаних штета представљају резервисања за износ накнада штета, осигураних износа и других уговорених износа до дана исплате накнаде штете, осигураних и других уговорених износа који се исплаћују осигураницима, односно корисницима осигурања.

г) Расходи за бонусе и попусте

Расходи за бонусе и попусте обухватају формирање дугорочних резервисања за бонусе и попусте према уговорима о осигурању.

(д) Трошкови спровођења осигурања

Трошкови спровођења осигурања обухватају расходе за обављање послова осигурања чије покриће се врши из режијског додатка. Трошкови спровођења осигурања обухватају трошкове амортизације нематеријалних улагања, некретнина и опреме, трошкове резервисања за судске спорове и за исплату накнада и других бенефиција запосленима, трошкове материјала, горива и енергије, производних услуга, рекламе и пропаганде, репрезентације, порезе и доприносе независне од резултата, трошкове непроизводних услуга, нематеријалне трошкове као и трошкове зарада, накнада зарада и друге трошкове обављања послова осигурања.

Трошкови спровођења осигурања у финансијским извештајима обухватају трошкове прибаве, трошкове управе, остале трошкове спровођења осигурања, умањено за провизије од реосигурања. Опредељивање трошкова спровођења осигурања је у непосредној вези са распоредом трошкова на функционалне аналитике дефинисане Одлуком о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за друштва за осигурање, односно на трошкове управе, трошкове прибаве осигурања, затим трошкове извиђаја, процене, ликвидације и исплате штета, као и на трошкове по основу инвестиционе активности.

Трошкови прибаве укључују трошкове настале у вези са закључивањем нових уговора о осигурању и обнови постојећих уговора. Компанија врши разграничење трошкова прибаве осигурања у сразмери учешћа преносне премије осигурања, без примљених саосигурања, у укупној бруто премији осигурања, појединачно по свим врстама осигурања из члана 8. и 9. Закона о осигурању, које Компанија обавља у складу са добијеном дозволом Народне банке Србије.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.17. Расходи (наставак)****Расходи по основу инвестирања средстава осигурања**

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

У расходе по основу инвестирања средстава осигурања спадају: расходи по основу обезвређења инвестиционих некретнина, расходи од усклађивања вредности финансијских средстава која се исказују по фер вредности, губици при продаји хартија од вредности и остали расходи по основу инвестиционе активности.

Финансијски расходи

Финансијске расходе чине расходи по основу камата, курсних разлика, негативни ефекти по основу валутне клаузуле и остали финансијски расходи, осим финансијских расхода по основу инвестирања средстава осигурања.

Расходи по основу обезвређења потраживања и друге имовине

У оквиру расхода по основу обезвређења потраживања и друге имовине, исказују се негативни ефекти вредносних усклађивања нематеријалних улагања, некретнина и опреме, дугорочних и краткорочних финансијских пласмана (депоновања и улагања), залиха, хартија од вредности и потраживања.

Остали расходи

Остале расходе чине губици по основу расходовања и продаје опреме и нематеријалних улагања, губици по основу продаје некретнина, губици од продаје материјала, мањкови, судски трошкови и остали непоменути расходи.

3.18. Прерачунавање страних средстава плаћања и курсне разлике

Средства и обавезе исказане оригинално у страниј валути на дан биланса стања, прерачунати су у функционалну валуту по званичном средњем курсу Народне банке Србије који је важио на тај дан (Напомена 51). Средства и обавезе са уговореном валутном клаузулом прерачунате су на дан састављања биланса према уговореном курсу.

Пословне промене настале у страниј валути, су прерачунате у функционалну валуту по званичном средњем курсу који је важио на дан пословне промене.

Курсне разлике, настале као резултат прерачунавања, књижене су у корист финансијских прихода или на терет финансијских расхода.

3.19. Бенефиције за запослене

(а) Доприноси за обавезно социјално осигурање

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, Компанија је у обавези да плаћа доприносе државним фондовима којима се обезбеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују доприносе за запослене на терет послодавца, у износима обрачунатим по стопама прописаним релевантним законским прописима.

Компанија је, такође, обавезна да од бруто плата запослених обустави доприносе и да их, у име запослених, уплати тим фондовима.

Доприноси на терет послодавца и доприноси на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе.

(б) Обавезе по основу отпремнина приликом одласка у пензију и јубиларних награда

У складу са Појединачним колективним уговором, Компанија је у обавези да исплати отпремнине при одласку у пензију у висини три просечне зараде у Републици Србији према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике, или три месечне зараде коју је запослени остварио за месец који претходи месецу у ком се исплаћује отпремнина, односно у висини три просечне зараде исплаћене у Компанији за месец који претходи месецу у ком се исплаћује отпремнина, ако је то за запосленог повољније.

Поред тога, Компанија је у обавези да исплати и јубиларне награде за 10, 20 и 30 година непрекидног рада.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.19. Бенефиције за запослене (наставак)

Компанији. Јубиларна награда се утврђује на основу износа просечне месечне зараде Компаније, остварене у месецу који претходи месецу исплате, и то у распону од једне до три зараде, зависно од трајања непрекидног рада код послодавца.

Компанија је самостално обрачунала и исказала дугорочне обавезе по основу отпремнина и јубиларних награда применом сопственог актуарског обрачуна у складу са захтевима МРС 19 "Примања запослених" (Напомена 34.4).

Отпремнине по основу споразумног раскида радног односа евидентирани су на терет биланса успеха текуће године.

Актуарски добици или губици проистекли из искуствених корекција и промена у актуарским очекивањима дугорочних

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2022. године

обавеза по основу отпремнина признају се у корист или на терет осталог резулта у периоду када настану.

3.20. Порези и доприноси

Порез на добитак

Порез на добитак се обрачунава и плаћа у складу са одредбама Закона о порезу на добит правних лица (у даљем тексту "Закон") и релевантним подзаконским актима.

Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава применом прописане пореске стопе од 15% (31. децембар 2019. године: 15%) на пореску основу исказану у пореском билансу, која се може умањити за претходно реализоване пореске губитке, док се на крају утврђена пореска обавеза може умањити за утврђене пореске кредите. Основицу за опорезивање чини опорезиви добитак, који се утврђује усклађивањем резултата (добитка или губитка) из појединачног биланса успеха, а на начин утврђен овим Законом.

Закон о порезу на добитак Републике Србије не предвиђа да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода исказани у пореском билансу могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дуже од пет година. Порески губици настали пре 1. јануара 2010. године могу се преносити на рачун будућих добитака у периоду не дуже од десет година.

Порески биланс се предаје најкасније у року од 180 дана од дана истека периода за који се утврђује пореска обавеза. Компанија током године порез на добитак плаћа у виду месечних аконтација, чију висину утврђује на основу пореске пријаве за претходну годину.

Порески биланс за 2022. годину није предат до израде и предаје финансијских извештаја Компаније с обзиром да је рок за предају 30. јун 2023. године. Компанија је обрачунала пореске ефекте на бази Закона о порезу на добит правних лица и по основу чл. 25. има остварен порески губитак.

Одложена пореска средства и обавезе

Одложени порез на добитак се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према билансу стања, за привремене разлике произашле из разлике између пореске основе потраживања и обавеза и њихове књиговодствене вредности. Одложена пореска средства и обавезе се обрачунавају по пореској стопи чија се примена очекује у периоду када ће се средство реализовати, односно обавеза измирити.

Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства се признају за све одбитне привремене разлике и пореске губитке и кредите, који се могу преносити у наредне фискалне периоде, до степена до којег ће вероватно постојати опорезиви добитак од којег се одложена пореска средства могу искористити.

Одложени порез се књижи на терет или у корист биланса успеха (као одложени порески расход или приход периода), осим када се односи на ставке које се књиже директно у корист или на терет капитала, и у том случају одложени порез такође се распоређује у оквиру капитала.

Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата укључују порез на имовину, доприносе на терет послодавца по основу примања запослених, као и друге порезе и доприносе у складу са републичким и општинским прописима.

4. ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА ОСИГУРАЊА И САОСИГУРАЊА

	31. децембар 2022.	у хиљадама динара 31. децембар 2021.
Обрачуната премија животна осигурања	3.835.138	3.386.735
Обрачуната премија саосигурања - живот	90.045	119.565
Обрачуната премија неживотна осигурања	30.371.019	27.512.278
Обрачуната премија саосигурања - неживот	942.362	559.429
Укупно обрачуната премија (I):	35.238.564	31.578.007
Премија пренета у саосигурање, пасивна - живот	(22.729)	(20.750)
Премија пренета у саосигурање, пасивна - неживот	(1.839.046)	(1.421.004)
Премија животних осигурања пренета у реосигурање	(21.499)	(15.854)
Премија неживотних осигурања пренета у реосигурање	(3.768.341)	(2.036.770)
Укупно премија пренета у (са/ре) осигурање (II):	(5.651.615)	(3.494.378)
Повећање резерве за преносне премије		
Резерве за преносне премије животних осигурања	(165.344)	(138.458)

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

Резерве за преносне премије неживотних осигурања	(1.141.616)	(486.457)
Резерве за преносне премије саосигурања - живот	(5.316)	(3.015)
Резерве за преносне премије саосигурања - неживот	(120.975)	(61.334)
	(1.433.251)	(689.264)
Резерве за неистекле ризике	(253.705)	10.639
Укупно преносна премија и резерве за неистекле ризике (III):	(1.686.956)	(678.625)
	27.899.993	27.405.004

Током 2022. године дошло је до пораста бруто премије осигурања и саосигурања за 11,6% у односу на претходну годину, при чему је бруто премија неживотних осигурања и саосигурања повећана за 11,5%, највећим делом услед повећања бруто премије по основу осигурања моторних возила 632,8 милиона динара, од чега је на тарифи ауто каско остварен највећи раст у износу од 604,2 мил дин, осигурања од пожара 490,1 милион динара, добровољно здравствено осигурање 486,9 милиона динара, осигурања усева и плодова за 492,5 милиона динара, осигурања животиња за 85 милиона динара, осигурања ваздухополова 245,5 милиона динара, осигурања машина од лома за 211,2 милиона динара и осигурања објеката у изградњи за 113,9 милиона динара, а бруто премија животних осигурања за 11,9% услед повећања бруто премије по основу ризико осигурања живота за 369,1 милион динара. Структура премије по врстама осигурања приказана је у Напмени 47.3.

5. ПРИХОДИ ОД ПОСЛОВА НЕПОСРЕДНО ПОВЕЗАНИХ СА ПОСЛОВИМА ОСИГУРАЊА

	31. децембар 2022.	у хиљадама динара 31. децембар 2021.
Приходи од продате зелене карте	155.074	129.686
Приходи од услужне обраде и процене штета	61	80
Приходи од провизија услужних исплата штета	52.655	8.915
	207.790	138.681

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

6. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

	31. децембар 2022.	у хиљадама динара 31. децембар 2021.
Приходи по основу добијених судских спорова	123.911	86.340
Приходи од бонуса из послова саосигурања	129.164	185.035
Остали пословни приходи	164.437	18.107
	417.512	289.482

Приходи по основу добијених судских спорова односе се у највећој мери на добијене спорове по регресним потраживањима.

7. РАСХОДИ ЗА ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ФУНКЦИОНАЛНЕ ДОПРИНОСЕ

	31. децембар 2022.	у хиљадама динара 31. децембар 2021.
Математичка резерва	235.262	342.117
Допринос за превентиву	312.323	306.557
Допринос за одбрану од града	143.528	111.627
Допринос Гарантном фонду	224.942	212.324
Резервисања за изравнање ризика	9.573	9.536
Резервисања за бонусе и попусте	86.267	61.361
Остали расходи за дуг. резервисања и функционалне доприносе	576.104	574.929
	1.587.999	1.618.451

Остали расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе у износу од 576.104 хиљада динара у 2022. години (2021. година: 574.929 хиљада динара) односе се на издвајање 5% од бруто премије осигурања од аутоодговорности за Републички фонд за здравствено осигурање, у складу са чланом 35. Закона о обавезном осигурању у саобраћају ("Службени гласник РС", бр. 51/2009, 78/2011, 101/2011, 93/2012 и 7/2013 - одлука УС).

8. РАСХОДИ НАКНАДА ШТЕТА И УГОВОРЕНИХ ИЗНОСА

	31. децембар 2022.	у хиљадама динара 31. децембар 2021.
Ликвидиране штете и уговорени износи животних осигурања	2.861.707	2.705.872
Ликвидиране штете неживотних осигурања	13.716.627	10.744.625
Ликвидиране штете - удели у штетама саосигурања - живот	65.094	125.233
Ликвидиране штете - удели у штетама саосигурања - неживот	283.891	119.854
Расходи извиђаја, процене, ликвидације и исплате накнада штета и уговорених износа	953.345	793.607
Укупно:	17.880.664	14.489.191
Приходи од учешћа саосигурања у накнади штета	(643.351)	(323.807)
Приходи од учешћа реосигурања и ретроцесија у накнади штета животних осигурања	(5.007)	-
Приходи од учешћа реосигурања и ретроцесија у накнади штета неживотних осигурања	(1.675.613)	(782.964)
Укупно:	(2.323.971)	(1.106.771)
	15.556.693	13.382.420

Структура ликвидираних штета по врстама осигурања приказана је у Напомени 47.3.

Током 2022. године дошло је до раста ликвидираних штета у односу на претходну годину за 26,6%.

Код неживотних осигурања највеће повећање ликвидираних штета остварено је код осигурања имовине од пожара и других опасности за 816,9 милиона динара, осигурања усева и плодова за 655,4 милиона динара и осигурања од одговорности због употребе моторних возила за 481,7 милиона динара.

Код животних осигурања у поређењу са претходном годином дошло је до повећања ликвидираних штета за 2,9% услед повећања штета по тарифи мешовито осигурање живота за 163,2 милиона динара.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године
9. РЕЗЕРВИСАНЕ ШТЕТЕ - ПОВЕЋАЊЕ

	31. децембар 2022.	у хиљадама динара 31. децембар 2021.
Резервисане штете животних осигурања, нето промена:		
- настале непријављене штете	79.902	197.007
- настале пријављене штете	1.117	13.255
	81.019	210.262
Резервисане штете неживотних осигурања, нето промена		
- настале непријављене штете	1.500.094	207.542
- настале пријављене штете	(250.011)	348.296
	1.250.083	555.838
Резервисане штете саосигурања, реосигурања, нето промена		
- живот	(1.748)	(2.367)
- неживот	147.559	9.414
	145.811	7.047
	1.476.913	773.147

Промене на рачунима резервисаних штета у току године су приказане у Напомени 40.

10. ПРИХОДИ ПО ОСНОВУ РЕГРЕСА И ПРОДАЈЕ ОСИГУРАНИХ ОШТЕЋЕНИХ СТВАРИ

	31. децембар 2022.	у хиљадама динара 31. децембар 2021.
Приходи по основу регреса у земљи	467.163	497.876
Приходи од регреса у иностранству	-	6.257
Продаја осигураних оштећених ствари	498	1.509
	467.661	505.642

11. СМАЊЕЊЕ ОСТАЛИХ ТЕХНИЧКИХ РЕЗЕРВИ – НЕТО

	31. децембар 2022.	у хиљадама динара 31. децембар 2021.
Приходи по основу смањења математичке резерве	197.495	42.376
Приходи од смањења осталих резервисања	16.280	101.420
	213.775	143.796

Кретање на рачунима осталих техничких резерви су приказана у Напомени 34.

12. РАСХОДИ ЗА БОНУСЕ И ПОПУСТЕ

	31. децембар 2022.	у хиљадама динара 31. децембар 2021.
Расходи по основу бонуса	375.517	510.261
Расходи по основу попушта	2.140.647	1.764.269
	2.516.164	2.274.530

Расходи по основу попушта и бонуса већи су у односу на претходну годину за 241.634 хиљ динара. Највећи трошкови попушта и бонуса изражени су у оквиру врсте осигурања осигурање имовине.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године
13. ПРИХОДИ ПО ОСНОВУ ИНВЕСТИРАЊА СРЕДСТАВА

	31. децембар 2022.	у хиљадама динара 31. децембар 2021.
Приходи од зависних правних лица	235.664	191.969
Приходи од закупнина инвестиционих некретнина	77.311	78.033
Приходи од усклађивања инвестиционих некретнина	153.650	279.760
Приходи од продаје непокретности (дезинвестирања)	1.296	9.799
Приходи од камата на депозите	253.186	121.154
Приходи од камата на државне ХОВ	803.776	827.117
Приходи од усклађивања вредности фин.средстава која се исказују по фер вредности кроз биланс успеха	936	529
Добици од продаје хартија од вредности	918.867	42.296
Позитивне курсне разлике из активности инвестирања	1.603	4.245
Остали приходи по основу инвестиционе активности	14.121	2.425
	2.460.410	1.557.327

Приходи од зависних правних лица у износу од 235.664 хиљада динара у 2022. години (2021: 191.969 хиљада динара) односе се на приходе од дивиденде и то од контролисаних правних лица: „Дунав” друштво за управљање добровољним пензијским фондом а.д. Београд у износу од 82.465 хиљада динара (2021: 79.045 хиљада динара) и „Дунав Ре” а.д.о. Београд у износу од 153.199 хиљада динара (2021: 112.924 хиљада динара).

Приходи од камата на депозите бележе повећање у 2022. години за 109%, док су приходи од државних дужничких хартија од вредности смањени за 2,8% у односу на исти период претходне године.

Остали приходи по основу инвестиционе активности су већи у односу на претходну годину за 11.696 хиљада динара и обухватају приходе по основу дивиденди емитената НИС, Металац и Телеком.

Приходи од усклађивања вредности инвестиционих некретнина у износу од 153.650 хиљада динара представљају увећање вредности инвестиционих некретнина (инвестиционих некретнина и инвестиционог земљишта) по процени фер вредности на дан 31.12.2022. године.

Добици од продаје хартија од вредности чине добитак остварен продајом акција НЛБ Комерцијалне банке по основу одлуке скупштине акционара банке о принудном откупу акција по цени од 4.532,20 динара за једну обичну акцију, у складу са којом је Компанија у јулу 2022. године продала све акције Комерцијалне банке. Компанија је по том основу остварила добитак у износу од 915.104 хиљада динара.

14. РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ИНВЕСТИРАЊА СРЕДСТАВА

	31. децембар 2022.	у хиљадама динара 31. децембар 2021.
Расходи по основу обезвређења инвестиционих некретнина	33.492	169.041
Губици при продаји непокретности (дезинвестирању)	82.887	940
Расходи по основу усклађивања вредности фин.средстава која се исказују по фер вредности кроз биланс успеха	-	13.062
Губици при продаји хартија од вредности	3.389	512
Негативне курсне разлике из активности инвестирања	7.668	3.839
	127.436	187.394

Расходи по основу обезвређења инвестиционих некретнина у износу од 33.492 хиљ. динара представљају обезвређење ове категорије средстава по процени фер вредности на дан 31.12.2022. године, и то 30.363 хиљ. дин. обезвређење инвестиционих некретнина и 3.129 хиљ. динара обезвређење вредности инвестиционог земљишта.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године
15. ТРОШКОВИ СПРОВОЂЕЊА ОСИГУРАЊА

	31. децембар 2022.	у хиљадама динара 31. децембар 2021.
Трошкови прибаве	7.868.655	7.011.423
Трошкови управе	2.801.224	2.340.688
Остали трошкови спровођења осигурања	53.523	51.038
Укупно:	10.723.402	9.403.149
Провизија од реосигурања	(856.451)	(107.970)
	9.866.951	9.295.179

15.1. Трошкови прибаве

	31. децембар 2022.	у хиљадама динара 31. децембар 2021.
Провизија и друге накнаде за услуге посредовања и заступања	1.200.327	1.138.098
Трошкови материјала, горива и енергије	288.344	237.640
Нето зараде	2.046.221	1.879.859
Порез на зараде	243.136	221.011
Доприноси на зараде	1.030.442	949.360
Трошкови накнада физичким лицима по основу уговора	66.317	28.860
Дневнице и трошкови службених путовања	26.258	8.619
Трошкови превоза радника	60.868	56.906
Отпремнине	14.367	17.205
Јубиларне награде	21.319	30.353
Остали лични расходи и трошкови зарада	379.166	57.332
Добровољно пензионо и здравствено осигурање	151.317	126.914
Трошкови транспорта и ПТТ трошкови	65.995	59.979
Трошкови одржавања	49.948	46.333
Трошкови закупа	267.787	601.269
Трошкови рекламе и пропаганде	583.245	1.251.357
Спонзорство и донаторство	514.732	362.079
Трошкови репрезентације	92.257	85.772
Трошкови премија осигурања	47.404	60.020
Трошкови пореза и доприноса	75.899	68.270
Трошкови платног промета	87.007	86.149
Трошкови непроизводних услуга	192.136	165.768
Остали трошкови	274.715	173.202
Промена разграничених трошкова прибаве	89.448	(700.932)
	7.868.655	7.011.423

Трошкови прибаве су у 2022. години повећани за 857.232 хиљаде динара, односно 12,2% (Напомена 3.8). Уколико би искључили ефекте разграничења, трошкови прибаве су повећани за 66.852 хиљаде динара, односно 0,9%. Највећи део повећања трошкова прибаве је последица повећања трошкова осталих личних примања по основу плаћања пореза на пренос акција без накнаде у поступку својинске трансформације Компаније (промене власништва друштвеног капитала) за бивше запослене у укупном износу трошкова од 464,4 мил динара, од чега се на трошкове прибаве, након разграничења ових трошкова односи износ од 192.468 хиљада динара, док су трошкови закупа и рекламе и пропаганде смањени за 1.001.594 хиљада динара, односно 46%.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године
15. ТРОШКОВИ СПРОВОЂЕЊА ОСИГУРАЊА (Наставак)**15.2. Трошкови управе**

	31. децембар 2022.	у хиљадама динара 31. децембар 2021.
Амортизација	541.507	419.368
Трошкови материјала, енергије, услуга и нематеријални трошкови	683.271	609.306
Трошкови транспорта и птт трошкови	142.456	37.027
Одржавање	46.923	41.438
Закуп	4.370	6.456
Нето зараде	597.027	547.586
Порез на зараде	72.842	66.298
Доприноси на зараде	318.879	277.139
Трошкови накнада физичким лицима по основу уговора	21.631	16.956
Трошкови накнада члановима органа управљања и надзора	8.190	11.293
Дневнице и трошкови службених путовања	17.986	5.368
Трошкови превоза радника	14.271	13.780
Трошкови отпремнина	10.200	10.970
Трошкови јубиларних награда	6.111	11.380
Остали лични расходи и трошкови зарада	87.967	26.724
Добровољно пензионо и здравствено осигурање	34.795	30.016
Трошкови репрезентације	15.256	15.148
Трошкови премија осигурања	13.704	23.215
Трошкови пореза и доприноса	64.852	57.642
Трошкови платног промета	5.437	7.020
Трошкови резервисања за исплату накнада и других бенеф. запослених	93.549	106.558
	2.801.224	2.340.688

До повећања трошкова амортизације дошло је услед набавки и активације основних средстава. Од укупног износа ових трошкова 353.861 хиљада динара чини амортизација сопствених средстава, 147.040 хиљада динара чини амортизација возила по уговору о лизингу и 40.606 хиљада динара чини амортизација некретнина узетих у закуп. Трошкови материјала, енергије, услуга и нематеријални трошкови повећани су у износу од 73.965 хиљада динара услед повећања цена енергената.

15.3. Остали трошкови спровођења осигурања

	31. децембар 2022.	у хиљадама динара 31. децембар 2021.
Трошкови материјала, енергије и производних услуга	419	314
Трошкови репрезентације и премије осигурања	87	139
Трошкови пореза и доприноса	60	37
Трошкови непроизводних услуга и остали нематеријални трошкови	43.408	40.138
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	9.549	10.410
	53.523	51.038

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године
16. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	31. децембар 2022.	у хиљадама динара 31. децембар 2021.
Приходи од камата из основа осигурања	34.352	139.136
Остали приходи од камата	1.546	1.888
Позитивне курсне разлике	20.226	8.214
Ефекти валутне клаузуле	53.810	15.780
Остали финансијски приходи	186	18.201
	110.120	183.219

17. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ПОТРАЖИВАЊА И ДРУГЕ ИМОВИНЕ

	31. децембар 2022.	у хиљадама динара 31. децембар 2021.
Приходи од усклађивања вредности финансијских пласмана	21.662	39.858
Приходи од усклађивања вредности потраживања	1.370.999	1.201.776
Приходи од усклађивања вредности непокретности	-	775
	1.392.661	1.242.409

Приходи од усклађивања вредности потраживања у 2022. години виши су у односу на претходну годину за 12,1% услед наплате раније исправљених потраживања (напомена 29).

18. РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ОБЕЗВРЕЂЕЊА ПОТРАЖИВАЊА И ДРУГЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЛУЖИ ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ

	31. децембар 2022.	у хиљадама динара 31. децембар 2021.
Исправке вредности потраживања	748.816	1.093.461
Исправка вредности учешћа у капиталу	4.746	6.685
Расходи по основу обезвређења финансијских пласмана	-	16.693
Расходи од усклађивања вредности непокретности	-	11.957
Расходи од усклађивања вредности инвестиција у току	-	2.587
	753.562	1.131.383

19. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	31. децембар 2022.	у хиљадама динара 31. децембар 2021.
Добици од продаје непокретности	34.350	52.711
Наплаћена отписана потраживања	28.236	5.505
Приходи од смањења обавеза	4.531	6.051
Приходи од укидања дугорочних резервисања	65.841	90.740
Остали непоменути приходи	20.824	26.023
	153.782	181.030

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године
20. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК**20.1. Компоненте пореза на добитак**

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2022.	2021.
Текући порез – порески расход периода	-	(348.227)
Одложени порески расход	(21.915)	11.351
Укупно	(21.915)	(336.876)

20.2. Усаглашавање пореза на добитак и производа резултата пословања пре опорезивања и прописане пореске стопе

	у хиљадама динара за годину која се завршава 31. децембра	
	2022.	2021.
Добитак пре опорезивања	1.305.087	2.856.731
Порез на добитак по законској пореској стопи од 15%	(195.763)	(428.510)
Продаја имовине	7.323	(9.108)
Исправке потраживања	2.430	37.757
Дугорочна резервисања која се не признају	2.367	2.738
Расходи по основу обезвређења имовине	(156.064)	30.765
Пореска амортизација	(9.206)	(7.926)
Непословни расходи	13.910	13.860
Приходи од дивиденди и камата по основу дужничких хартија од вредности чији је издавалац РС	(158.034)	(153.226)
Остали расхода који се не признају у Пореском билансу	6.810	4.857
Обрачунат порез на добит	(94.702)	(508.793)
Добитак/(губитак) по основу одложених пореза	21.915	(11.351)
Укупно	(72.787)	(520.144)
Ефективна пореска стопа	0,00%	-18,21%

Компанија нема обавезу за порез јер је остварен порески губитак по Пореском билансу за 2022. годину.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године
20. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК (наставак)**20.3. Нето одложене пореске обавезе**

На дан 31. децембра 2022. године нето одложене пореске обавезе износе 372.271 хиљада динара (31. децембар 2021. године: 456.917 хиљада динара) и односе се на:

	31. децембар 2022.	у хиљадама динара 31. децембар 2021.
Одложене пореске обавезе:		
По основу привремених разлика између основице по којој се некретнине, опрема и инвестиционе некретнине признају у пореском билансу и износа по којима су та средства исказана у финансијским извештајима	410.231	376.377
По основу вредновања хартија од вредности расположивих за продају	6.266	122.908
	416.497	499.285
Одложена пореска средства:		
По основу резервисања за отпремнине запослених	(44.226)	(42.368)
	(44.226)	(42.368)
	372.271	456.917
Нето одложене пореске обавезе		

Нето одложене пореске обавезе смањене су услед продаје акција Комерцијалне банке а.д. Београд, због чега је дошло до укидања одложених пореских обавеза на позицији хартија од вредности расположивих за продају.

Промене на рачуну одложених пореских обавеза су обелодањене у Напомени 35.

21. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ

	2022.	у хиљадама динара 2021.
Нето добитак (у хиљадама динара)	1.283.172	2.519.855
Просечан пондерисани број акција:		
– Акцијски капитал	9.903.360	12.448.432
– Друштвени капитал	-	2.740.770
Укупан просечан пондерисан број акција	14.220.543	9.588.548
Основна зарада по акцији (у динарима)	90	263

Детаљније информације дате у намени бр. 33.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године
22. ПРИХОДИ И РАСХОДИ У ОБАВЉАЊУ ПОСЛОВА ОБАВЕЗНОГ ОСИГУРАЊА МОТОРНИХ ВОЗИЛА ОД АУТООДГОВОРНОСТИ (АО) И ЗА ШТЕТЕ ПРИЧИЊЕНЕ ТРЕЋИМ ЛИЦИМА

Законом о обавезном осигурању у саобраћају ("Службени гласник РС", бр. 51/2009, 78/2011, 101/2011, 93/2012 и 7/2013 – одлука УС), члан 45, прописана је максимална висина трошкова спровођења осигурања од аутоодговорности у односу на режијски додатак, као и мере које могу бити предузете у случају одступања од наведеног ограничења.

Трошкови спровођења осигурања од аутоодговорности су у 2022. години превазилазили бруто режијски додатак за 1.154.918 хиљада динара (2021. године за 1.604.965 хиљада динара).

У 2022. години, провизија за продају АО полиса износила је 263.021 хиљада динара, односно 2,22% укупне фактурисане премије, што је у складу са чланом 45. Закона о обавезном осигурању у саобраћају, који предвиђа да ови трошкови не прелазе 5%.

	31. децембар 2022.	у хиљадама динара 31. децембар 2021.
Приходи		
<i>Фактурисана премија</i>		
Бруто фактурисана техничка премија	9.432.161	9.367.321
Бруто фактурисан режијски додатак	2.157.377	2.135.017
Бруто фактурисана превентива	232.006	231.225
	11.821.544	11.733.563
Преносна премија и неистекли ризици	(199.455)	127.228
Остали приходи	3.840.329	2.571.519
Укупни приходи	15.462.418	14.432.310
Расходи		
<i>Трошкови спровођења осигурања</i>		
Провизија	(263.021)	(325.154)
Остали ТСО	(2.698.513)	(3.829.741)
	(2.961.534)	(4.154.895)
Повећање (смањење) разграничених трошкова прибаве	(350.761)	414.913
Расходи накнада штета и уговорених износа	(4.612.011)	(4.542.603)
Резервисане штете - повећање	(654.643)	(110.444)
Остали расходи	(5.376.858)	(3.141.641)
Укупни расходи	(13.955.807)	(11.534.670)
Укупна добит/губитак :	1.506.611	2.897.640

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

23. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

Табела промена на рачунима некретнине, постројења и опрема (НПО) током 2022. и 2021. године дата је у наставку:

	Земљиште	Грађевински објекти	Грађевински објекти по МСФИ 16	Постројења и опрема	Постројења по МСФИ 16	Остала опрема	НПО у припреми и улагања на туђим НПО	Аванси НПО	УКУПНО	у хиљадама динара
НАБАВНА ВРЕДНОСТ	75.343	5.992.087	180.445	1.661.069	455.722	177.948	26.633	5.340	7.938.420	
Стање - 1. Јануар 2021.	-	-	-	13	-	-	840.602	136.316	1.613.098	
Повећања	18.131	2.378	-	425.798	-	-	(446.307)	-	-	
Активирање	(18.131)	(73.309)	-	(38.221)	-	-	-	-	(129.661)	
Продаја	-	-	-	(60.504)	-	-	(800)	-	(61.304)	
Расходовање и остала отуђења	-	-	-	-	-	-	-	-	21.835	
Пренос са инвестиционих некретнина	2.971	21.835	-	-	-	-	-	-	230.195	
Повећање по процени	(10)	227.224	-	-	-	-	-	-	(141.028)	
Смањење по процени	(10)	(141.018)	-	-	-	-	-	-	(383.825)	
ИСПРАВКА ВРЕДНОСТИ	(247.041)	(247.041)	-	-	-	-	-	(136.784)	(383.825)	
Стање - 31. децембар 2021.	78.304	5.782.156	180.445	1.988.155	455.722	177.948	420.128	4.872	9.087.730	
Повећања	-	-	-	-	-	-	324.860	1.023.464	1.348.324	
Активирање	-	4.088	-	613.411	-	6	(617.505)	-	-	
Продаја	-	(261.121)	-	(1.568)	-	-	-	-	(262.689)	
Расходовање и остала отуђења	-	-	-	(364.196)	-	-	-	-	(364.196)	
Пренос са инвестиционих некретнина	8.231	-	-	-	-	-	-	-	8.231	
Пренос на инвестиционе некретнине	(1.376)	-	-	-	-	-	-	-	(1.376)	
Повећање по процени	-	206.951	-	-	-	-	-	-	206.951	
Смањење по процени	-	(16.973)	-	-	-	-	-	-	-	
ИСПРАВКА ВРЕДНОСТИ	-	-	-	-	-	-	-	(227.751)	(244.724)	
Стање - 31. децембар 2022.	85.159	5.715.101	180.445	2.235.802	455.722	177.954	127.483	800.585	9.778.251	
ИСПРАВКА ВРЕДНОСТИ	-	(126.425)	0	(1.452.105)	(152.303)	-	(383)	(4.872)	(1.583.785)	
Стање - 1. Јануар 2021.	-	(123.887)	(21.284)	(95.118)	-	-	-	-	(392.592)	
Амортизација	-	3.272	-	36.966	-	-	-	-	40.238	
Продаја	-	-	-	59.967	-	-	-	-	59.967	
Расходовање и остала отуђења	-	247.040	-	-	-	-	-	-	247.040	
ИСПРАВКА ВРЕДНОСТИ	-	-	(21.284)	(1.450.290)	(152.303)	-	(383)	(4.872)	(1.629.132)	
Стање - 31. децембар 2021.	-	(108.233)	(40.605)	(210.650)	(147.040)	-	-	-	(506.528)	
Амортизација	-	3.721	-	1.568	-	-	-	-	5.289	
Продаја	-	-	-	363.471	-	-	-	-	363.471	
Расходовање и остала отуђења	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Смањење по процени	-	16.973	-	-	-	-	-	-	16.973	
ИСПРАВКА ВРЕДНОСТИ	-	(87.539)	(61.889)	(1.295.901)	(299.343)	-	(383)	(4.872)	(1.749.927)	
Стање - 31. децембар 2022.	78.304	5.782.156	159.161	537.865	303.419	177.948	419.745	-	7.458.598	
НЕОТПИСАНА (САДАШЊА) ВРЕДНОСТ	85.159	5.627.562	118.556	939.901	156.379	177.954	127.100	795.713	8.028.324	
31. децембар 2021.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
31. децембар 2022.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године
23. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (наставак)

Од укупног износа повећања вредности НПО у припреми и улагања на туђим НПО у 2022. години од 324.860 хиљада динара, највећи део чини набавка информатичке опреме у износу од 157.309 хиљада динара и 112.485 улагање у адаптацију пословног простора

Вредност продате опреме у износу од 1.586 хиљада динара у 2022. години представља продато возило. У току 2022. године продато је пет некретнина укупне вредности 262.121. Искњижена акумулирана исправка вредности која се односи на продају опреме и објеката у 2022. години износи 22.262 хиљаде динара.

Компанија је склопила Уговор о купопродаји непокретности у Београду који је закључен 20.12.2022. године. Купопродајна цена за непокретност износи 30.846 хиљада евра, од чега је авансно исплаћено 20% односно 6.169 хиљада евра.

Од 1. јануара 2021. године, лизинг се признаје као средство са правом коришћења са припадајућом обавезом од датума када средство под лизингом постане доступно за употребу од стране Компаније, приказано у оквиру табеле изнад као Грађевински објекти по МСФИ 16 за грађевинске објекте узете у закуп и Постројења и опрема по МСФИ 16 за моторна возила узета у закуп. Док са друге стране, на дан почетка лизинга, Друштво признаје обавезе за лизинг по садашњој вредности будућих плаћања по основу лизинга са стањем на дан почетка лизинга, коришћењем имплицитне дисконтне стопе која је садржана у лизингу или по инкременталној стопи задуживања Друштва.

Фер вредност некретнина у власништву Компаније

Сprovedена је анализа фер вредности функционалних некретнина током 2022. године и на дан биланса не постоје индикације да је дошло до значајније промене вредности функционалних некретнина у односу на њихове неамортизоване вредности приказане у пословним књигама. Примењена методологија процене функционалних непокретности из 2021. године је и даље адекватна, а одступања књиговодствених вредности од тржишних распона су материјално незначајна, осим за пословну зграду у Београду на адреси Македонска 4.

Процена вредности пословне зграде у Београду Македонска 4 утврђена је на основу Уговора о купопродаји непокретности закљученог 20.10.2022. године. Продајна вредност непокретности дефинисана уговором представља њену фер вредност. Књиговодствена вредност усклађена је у пословним књигама са фер вредношћу, повећање од 206.952 хиљада динара књижено је као повећање ревалоризационих резерви. Пословна зграда се налази у власништву и књигама Компаније до отплате купопродајне цене која се врши до 2024. године када ће ризик и користи прећи на купца у складу са МСФИ 15.

Хијерархија фер вредности земљишта и грађевинских објеката у зависности од инпута коришћених за одмеравање фер вредности, при чему није било промене у нивоима фер вредности у односу на 31. децембар 2021. године тако и на дан 31. децембра 2022. године, дата је у наставку:

				У хиљадама динара Фер вредност 31. децембар 2022.
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	
Земљиште	-	72.503	12.656	85.159
Грађевински објекти	-	4.182.894	1.444.668	5.627.562
Укупно		4.255.397	1.457.324	5.712.721

				У хиљадама динара Фер вредност 31. децембар 2021.
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	
Земљиште	-	65.648	12.656	78.304
Грађевински објекти	-	4.308.824	1.473.331	5.782.155
Укупно		4.374.472	1.485.987	5.860.459

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2022. године

23. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (наставак)

Књиговодствена (неотписана) вредност земљишта и некретнина на дан 31. децембра 2022. и 2021. године би била призната као што следи да Друштво није изабрало модел ревалоризације у складу са МСФИ 16, већ модел набавне вредности:

	у хиљадама динара	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Земљиште	12.575	13.536
Грађевински објекти	6.810.061	7.177.026

24. ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ

	у хиљадама динара	
	2022.	2021.
Почетно стање - 1. јануар	3.275.742	2.980.984
Повећања која су резултат стицања	431.932	229.980
Продаја и остала смањења	(410.153)	(30.286)
Пренос са залихе или са некретнине коју користи власник	1.376	-
Пренос на залихе или на некретнине које користи власник	(8.231)	(21.835)
Повећање по процени (напомена 13)	153.650	279.760
Смањење по процени (напомена 14)	(33.491)	(162.861)
Крајње стање	3.410.825	3.275.742

Повећања у току године у износу од 431.932 хиљада динара чине улагања у куповину инвестиционих некретнина и земљишта у износу од 34.638 хиљада динара, док улагања у већ постојеће објекте износе 397.294 хиљаде динара. По основу Уговора о размени непокретности закљученог 07.09.2022. године извршена је размена инвестиционе некретнине у Београду за инвестиционо земљиште на Новом Београду у вредности од 261.111 хиљада динара.

Фер вредност инвестиционих некретнина

На дан 31. децембра 2022.године, земљиште и грађевински објекти Компаније исказани су по процењеној фер вредности. За потребе Компаније урађена је процена тржишне вредности непокретности, на дан 31. децембра 2022. године, евидентираних у пословним књигама. Привредно друштво „CBS international“ д.о.о из Београда, као независни проценитељ који поседује адекватне квалификације и референце, извршио је процену вредности на основу склопљеног уговора 09.09.2022. године.

Укупни ефекти процене фер вредности за инвестиционе некретнине су:

Инвестиционе некретнине – смањење 17.622 хиљаде динара:

- 12.740 хиљада динара - књижено у корист Прихода од усклађивања вредности потраживања и друге имовине; и
- 30.362 хиљада динара - књижено на терет Расхода по основу обезвређења потраживања и друге имовине.

Инвестиционо земљиште - повећање 137.781 хиљаде динара:

- 140.910 хиљада динара - књижено у корист Прихода од усклађивања вредности потраживања и друге имовине; и
- 3.129 хиљаде динара - књижено на терет Расхода по основу обезвређења потраживања и друге имовине.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

---

24. ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ (наставак)

Инвестициони објекти су процењени 2022. године коришћењем два приступа процени вредности: метод поређења тржишних трансакција и метод капитализације приноса.

У претходној процени инвестиционих некретнина 2021. године, коришћена су такође два приступа процени вредности: приносни и тржишни приступ.

Метод поређења тржишних трансакција начелно се узима као најдиректнији приступ детерминисања тржишне вредности. Захтеви успешне употребе овог приступа вредновања укључују: постојање активног тржишта упоредивих некретнина; прошле трансакције упоредивих некретнина; приступ информацијама о ценама по којима су упоредиве некретнине размењиване; неизнуђене трансакције између странака.

Метод капитализације приноса коришћен је како би се одредио потенцијални приход предметне некретнине где се не очекују значајније промене цена закупа. Овај метод претпоставља да је некретнина изнајмљена на дужи период или да је рента стабилizована. Први корак у процени овом методом је утврђивање потенцијалне цене закупа као извора приноса. Овај приход односи се само на принос од конкретних некретнина, углавном прихода који се остварује од закупа, а не и на укупан износ прихода који потиче из пословања.

Може се закључити да су резултати процене стабилни и нису значајно осетљиви на промене параметара који се не могу директно уочити.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године
24. ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ (наставак)

Структура инвестиционих некретнина је приказана у следећој табели:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021
Инвестиционо земљиште	1.019.299	615.827
Инвестиционе некретнине	2.364.245	2.645.053
	3.383.544	3.260.880
Инвестиционе некретнине у припреми и аванси за инвестиционе некретнине	27.281	14.862
	3.410.825	3.275.742

Хијерархија фер вредности инвестиционих некретнина које су биле предмет процене у зависности од инпута коришћених за одмеравање фер вредности, дата је у наставку:

	у хиљадама динара			
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	фер вредност
				31. децембар 2022.
Инвестиционо земљиште	-	1.019.299	-	1.019.299
Инвестиционе некретнине	-	2.083.932	280.313	2.364.245
	-	3.103.231	280.313	3.383.544

	у хиљадама динара			
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Фер вредност 31. децембар 2021.
Инвестиционо земљиште	-	615.827	-	615.827
Инвестиционе некретнине	-	2.354.390	290.663	2.645.053
	-	2.970.217	290.663	3.260.880

Претежни метод процене је метод компаративних трансакција – тржишни приступ где су коришћени инпути за одмеравање вредности котиране цене за сличну имовину на активном тржишту, инпути који који нису котиране цене, а који су уочљиви за имовину, инпути поткрепљени тржиштем. Метод капитализације приноса је коришћен за непокретности за које постоји активно тржиште закупа и где су информације о висинама закупа транспарентне и поуздане.

Закључак о фер вредности предметних непокретности заснован је на анализи, коментарима и претпоставкама које су садржане у извештају о процени. У свом извештају, независни проценитељ истиче да нема ограничења нити посебних оптерећења у вези са изнетом анализом, на дан 31.12.2022. године.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године
24. ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ (наставак)

Примењене стопе капитализације у 2022. години дате су у табли испод:

Градови / општине	Локали	Пословни простор
Београд	8,0% - 9,0%	6,5%
Градови преко 100 хиљ.стан.	8,5%	8,5% - 9,5%
Градови 50-100 хиљ.стан.	8,5%	8,5% - 10,0%
Градови мањи од 50 хиљ.стан.	8,0% - 11,0%	9,0% - 10,5%

Усаглашавање промена у фер вредности средстава класификованих у ниво 3 фер вредности хијерархије:

	у хиљадама динара	
	2022.	2021.
Стање на почетку године	290.663	264.298
Губици признати у билансу успеха, фер вредновање	(1.349)	(22.936)
Добици признати у билансу успеха, фер вредновање	1.601	7.405
Остало	(10.602)	41.896
Укупно (смањење) повећање по основу фер вредновања средства	252	(15.531)
Стање на крају године	280.313	290.663

25. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	у хиљадама динара	
	2022.	2021.
Учешћа у капиталу зависних правних лица	1.962.857	1.962.857
Учешћа у капиталу осталих правних лица	50.116	50.116
Инвестиције које се држе до доспећа	35.987	36.074
Депозити код банака	0	62.203
Стање - 31. децембар	2.048.960	2.111.250

25.1. Учешћа у капиталу зависних правних лица

		у хиљадама динара					
		31. децембар 2022.				31. децембар 2021.	
	У %	Бруто	Исправка вредности	Нето	Бруто	Исправка вредности	Нето
Учешћа у капиталу зависних правних лица:							
„Дунав Ре“ а.д.о. Београд	87,12	668.786	-	668.786	668.786	-	668.786
„Дунав турист“ д.о.о. Златибор	66,82	125.515	(125.515)	-	125.515	(125.515)	-
„Дунав ауто“ д.о.о. Београд	100,00	445.230	(126.163)	319.067	445.230	(126.163)	319.067
„Дунав“ друштво за управљање добровољним пензијским фондом а.д. Београд	100,00	229.470	-	229.470	229.470	-	229.470
„Dunav Stockbroker“ а.д. Београд	100,00	973.739	(286.794)	686.945	973.739	(286.794)	686.945
„Дунав осигурање“ а.д. Бања Лука	8,40	93.215	(34.626)	58.589	93.215	(34.626)	58.589
		2.535.955	(573.098)	1.962.857	2.535.955	(573.098)	1.962.857

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2022. године

25. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (наставак)

Учешће Компаније у капиталу зависних правних лица на дан 31. децембра 2022. године износи 1.962.857 хиљада динара и непромењено је у односу на 31. децембар 2021. године.

Компанија је на дан 31.12.2022. године, сходно МРС „Умањење вредности имовине“ извршила анализу евентуалног постојања индикатора импаритетног губитка и утврдила да није дошло до манифестације индикатора који би указивали да је дошло до додатног умањења вредности учешћа у капиталу контролисаних друштава, из ког разлога није било потребно спровођење тестова обезвређења.

25.2. Учешћа у капиталу осталих правних лица

У наредној табели је приказано учешће у капиталу осталих правних лица, по емитентима:

	у хиљадама динара	
	2022.	2021.
Телеком Србија а.д. Београд	4	4
Акционарски фонд а.д. Београд	5	5
Yuhor - Export ад, Јагодина	49	49
Удружење осигураваача Србије	127	127
Београдска берза ад	1.224	1.224
ХК Слободна зона ад Београд	8.381	8.381
РТЦ "Шабац" ад Шабац	40.326	40.326
Стање - 31. децембар	50.116	50.116

Учешће у капиталу осталих правних лица на дан 31. децембра 2022. године износи 50.116 хиљада динара и непромењено је у односу на крај 2021. године.

25.3. Инвестиције које се држе до доспећа

Инвестиције које се држе до доспећа обухватају дугорочне државне хартије од вредности чија књиговодствена вредност на дан 31. децембра 2022. године износи 35.987 хиљада динара, као што је приказано у следећој табели:

У хиљадама динара							
Датум доспећа	Купонска стопа	Номинална вредност	Валута	Књиговодствена вредност	Номинална вредност	Валута	Књиговодствена вредност
16.02.2026	5,85%	300.000	ЕУР	35.987	300.000	ЕУР	36.074
		300.000	ЕУР	35.987	300.000	ЕУР	36.074

25.4. Дугорочни депозити код банака

Структура дугорочних депозита дата је у табели испод:

У хиљадама динара							
				31. децембар 2022		31. децембар 2021	
Банка	Каматна стопа	Датум орочења	Датум доспећа	Износ депозита у ЕУР	Књиговодствена вредност	Износ депозита у ЕУР	Књиговодствена вредност
Halkbank	1.80%	12.11.2020.	12.11.2023.	-	-	529.018	62.20
				-	-	529.018	62.20

Компанија је депозит чије је доспеће 12.11.2023. године прекњижила са дугорочних на краткорочне депозите код банака када им је преостали рок до доспећа постао краћи од годину дана.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године
26. ОСТАЛА ДУГОРОЧНА СРЕДСТВА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Регреси са роком доспећа преко годину дана	131.692	102.215
Стање на дан	131.692	102.215

27. ПОТРАЖИВАЊА

	31. децембар 2022.			у хиљадама динара 31. децембар 2021.		
	Бруто	Исправка	Нето	Бруто	Исправка	Нето
<i>Потраживања по основу:</i>						
Премије животних осигурања	689.349	(160.048)	529.301	535.015	(154.369)	380.646
Премије неживотних осигурања	8.368.426	(2.995.631)	5.372.795	8.453.451	(3.950.729)	4.502.722
Премије саосигурања	473.291	(21.939)	451.352	457.414	(64.135)	393.279
Учешћа у накнади штета у земљи	781.579	(6.729)	774.850	412.516	(65)	412.451
Провизије из послова саосигурања и реосигурања	191.121	-	191.121	39.036	-	39.036
Права на регрес у земљи	1.808.521	(1.684.141)	124.380	1.779.051	(1.678.550)	100.501
Права на регрес у иностранству	327	(327)	-	327	(327)	-
Услужна ликвидација и исплата штета	20.909	(9.859)	11.050	25.120	(16.329)	8.791
Дати аванси за штете из осигурања и остали дати аванси	597.890	(149.275)	448.615	670.225	(159.605)	510.620
Потраживања од повезаних правних лица	23.868	(23.868)	-	16.052	(16.052)	-
Потраживања за остале камате	162.037	(162.037)	-	116.570	(116.570)	-
Потраживања од запослених	75.976	(2.092)	73.884	77.303	(2.089)	75.214
Остала потраживања						
	<u>2.625.485</u>	<u>(2.467.322)</u>	<u>158.163</u>	<u>2.167.640</u>	<u>(2.052.484)</u>	<u>115.156</u>
	<u>15.818.779</u>	<u>(7.683.268)</u>	<u>8.135.511</u>	<u>14.749.720</u>	<u>(8.211.304)</u>	<u>6.538.416</u>

Компанија је у току 2022. године закључила Уговор о уступању потраживања уз накнаду са фирмом ODM COLLECTIONS, а по Одлуци надлежних органа Компаније. Предмет уступања су потраживања по основу премије (укључујући и камату и остала непоменута потраживања по основу премије) у износу од 136.056 хиљада динара, потраживања по основу регреса у укупном износу од 2.749 хиљада динара, потраживања по датим авансима 10.185 хиљада динара, потраживања по финансијским пласманима (корпоративне обвезнице) 971.604 хиљада динара и остала потраживања у износу од 184.097 хиљада динара што укупно износи 1.304.691 хиљада динара. По основу уступања потраживања остварена је накнада у износу од 1.300.000. Наведена потраживања и пласмани у целости су били исправљени.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2022. године

27.1. Потраживања према рочности доспећа (у бруто износу)

		у хиљадама динара					
		Премија осигурања	Премија саосигурања	Учешће у накнади штета	Регреси	Остала потраживања	Укупно
Недоспело	31.12.2021	4.427.452	366.393	403.643	76.592	72.528	5.346.608
	31.12.2022	4.461.592	379.111	764.768	77.861	86.171	5.769.502
0 - 60	31.12.2021	615.123	38.238	1.952	35.188	166.722	857.223
	31.12.2022	619.866	39.565	3.698	35.771	198.081	896.982
60 - 90	31.12.2021	238.917	21.557	441	22.367	33.715	316.997
	31.12.2022	240.759	22.305	836	22.737	40.056	326.694
90 и више	31.12.2021	3.706.974	31.226	6.480	1.645.231	2.838.982	8.228.893
	31.12.2022	3.735.558	32.310	12.277	1.672.479	3.372.978	8.825.603
СВЕГА	31.12.2021	8.988.466	457.414	412.516	1.779.378	3.111.947	14.749.720
	31.12.2022	9.057.775	473.291	781.579	1.808.848	3.697.286	15.818.780

28. ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

		у хиљадама динара	
		2022.	2021.
		Нето вредност	Нето вредност
Финансијска средства расположива за продају:			
Дужничке хартије од вредности		24.780.155	25.720.241
Власничке хартије од вредности		270.173	1.448.880
		25.050.328	27.169.121
Финансијска средства која се исказују по фер вредности кроз биланс успеха:			
Краткорочни депозити код банака		5.447.252	5.368.536
Остали краткорочни финансијски пласмани:			
Остало		152.391	131.396
		152.391	131.396
Стање на дан 31. децембар:		30.649.971	32.669.053

Финансијски пласмани на дан 31. децембра 2022. године бележе смањење од 2.019.082 хиљада динара, односно 6,18% у односу на 31. децембар 2021. године, што је највећим делом последица промене вредности државних хартија од вредности и продаје акција НЛБ Комерцијалне банке.

Наиме, НЛБ Комерцијална банка је дана 29.06.2022. године одржала Скупштину акционара на којој је донета одлука о принудном откупу акција по цени од 4.532,20 динара за једну обичну акцију, у складу са којом је Компанија у јулу 2022. године продала све акције банке.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2022. године

28.1. Финансијска средства расположива за продају

У наредној табели је приказан преглед државних хартија од вредности класификованих као Финансијска средства расположива за продају - дужничке хартије од вредности на дан 31. децембра 2022. и 2021. године:

Датум доспећа	Купонска стопа	31. децембар 2022.			31. децембар 2021.		
		Номинална вредност	Валута	Књиговодствена вредност	Номинална вредност	Валута	Књиговодствена вредност
02.06.2022	2,50%				843	EUR	101.160
24.07.2022	2,25%				436	EUR	52.113
13.06.2025	2,50%	1.000	EUR	117.934	1.000	EUR	124.165
27.05.2026	3,50%	6.026	EUR	734.268	6.026	EUR	789.584
17.03.2027	3,50%	1.550	EUR	189.687	1.550	EUR	206.869
28.03.2028	3,50%	838	EUR	101.930	838	EUR	113.324
21.10.2031	3,75%	2.313	EUR	273.474	2.313	EUR	325.234
28.02.2032	2,00%	1.311	EUR	135.696	1.311	EUR	161.499
08.09.2032	3,75%	3.327	EUR	392.544	3.327	EUR	473.643
26.02.2041	2,25%	1.470	EUR	138.574	1.470	EUR	165.802
07.05.2022	1,70%				953.670	РСД	965.235
25.01.2023	4,50%	3.438.040	РСД	3.582.007	3.438.040	РСД	3.648.172
06.04.2023	2,00%	2.357.040	РСД	2.375.851	2.357.040	РСД	2.372.301
21.07.2023	5,75%	2.056.750	РСД	2.119.080	2.056.750	РСД	2.203.367
20.01.2024	2,75%	1.114.850	РСД	1.113.345	0	РСД	0
30.07.2025	3,00%	8.758.540	РСД	8.266.048	8.758.540	РСД	8.796.967
11.01.2026	4,50%	2.128.900	РСД	2.114.210	2.128.900	РСД	2.308.424
08.02.2028	5,875%	1.710.850	РСД	1.738.326	1.032.630	РСД	1.202.007
20.08.2032	4,50%	1.621.690	РСД	1.387.181	1.621.690	РСД	1.710.376
		17.835	EUR		19.114	EUR	
		23.186.660	РСД		22.347.260	РСД	
				24.780.155			25.720.242

28. ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (наставак)

У наредној табели је приказан преглед власничких хартија од вредности класификованих као Финансијска средства расположива за продају на дан 31. децембра 2022. и 2021. године:

	2022.			2021.		
	Број акција	Цена у динарима	Вредност	Број акција	Цена у динарима	Вредност
Комерцијална банка а.д. Београд	-	-	-	290.214	4.136	1.200.325
НИС а.д. Нови Сад	394.229	675	266.105	394.229	620	244.422
Енергопројект холдинг а.д. Београд	7.630	326	2.487	7.630	312	2.381
Металац а.д. Горњи Милановац	942	1.678	1.581	942	1.860	1.752
Аеродром "Никола Тесла" а.д. Београд	-	-	-	-	-	-
Стање на дан 31. децембар:			270.173			1.448.880

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године
28.2. Финансијска средства која се исказују по фер вредности кроз биланс успеха

Инвестициони фонд	Број инвестиционих јединица	Цена инвестиционе јединице	У хиљадама динара	
			31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
КомБанк Новчани фонд - РСД	0,07132	1.472,84	-	-
Стање на дан			-	-

28.3. Краткорочни депозити код банака

Краткорочни депозити код банака, који на дан 31. децембра 2022. године износе 5.447.252 хиљада динара, бележе повећање вредности у износу од 78.716 хиљада динара, односно 1,47% у односу на крај 2021. године, што је последица прекњижавања са дугорочних на краткорочне депозите где је преостали рок до доспећа постао краћи од годину дана.

Каматне стопе по којима су орочени депозити на дан 31. децембра 2022. године крећу се у распону од 6,50% до 7,30% годишње за динарске депозите, зависно од износа депозита и рока доспећа, док се стопе за девизне депозите крећу у распону од 1,30% до 2,80% годишње. Компанија по свим ороченим ненаменским депозитима на дан 31. децембра 2022. године има Изјаве банака да се банке неће компензовати на терет тих средстава Компаније, односно да их неће задржавати по било ком основу, сходно тачки 6. став 2. Одлуке Народне банке Србије о инвестирању средстава осигурања ("Службени гласник РС", бр. 55/2015, 111/2017, 149/2020 и 137/2022).

28.4. Остали краткорочни финансијски пласмани

Надзорни одбор Компаније је на седници одржаној 13.12.2022. године донео одлуку (Н бр. 236/22) о уступању потраживања Компаније са стањем на дан 01.10.2022. године, уз накнаду, пријемнику ODM Collections доо Београд, у складу са којом је закључен Уговор о уступању потраживања уз накнаду између Компаније као ступиоца и привредног друштва ODM Collections као пријемника. Сходно Уговору, Компанија је у пословним књигама, са датумом књижења 28.12.2022. године, у целости искњижила потраживања и припадајућу исправку вредности по основу корпоративних обвезница.

Категорија остало у износи од РСД 152.391 хиљада (31. децембра 2021: РСД 131.395 хиљада) односи се на примљене чекове који доспевају у периоду дужем од петнаест дана након датума биланса.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године
29. СТРУКТУРА ИСПРАВКЕ ВРЕДНОСТИ ПОТРАЖИВАЊА

У наредном прегледу дата је табела кретања на рачунима исправке вредности потраживања током 2022. и 2021. године:

	у хиљадама динара	
	2022.	2021.
Стање на дан 1. јануар (Напомена 27)	8.211.305	9.576.333
Додатна исправка (Напомена 18)	753.562	1.093.461
Наплаћена исправљена потраживања (Напомена 17)	(1.392.661)	(1.202.551)
Укидање исправке вредности по обрачу		(1.255.939)
Повећање исправке вредности по обрачу	111.062	
Стање 31. децембар (Напомена 27)	7.683.268	8.211.304

30. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	31. децембар 2022.	у хиљадама динара 31. децембар 2021.
Текући рачуни - животна осигурања	332.639	132.660
Текући рачуни - неживотна осигурања	634.451	478.744
Девизни рачуни - животна осигурања	127.925	147.238
Девизни рачуни - неживотна осигурања	322.764	218.791
Чекови	102.481	81.515
Остала новчана средства	7.511	7.511
	1.527.771	1.066.459

31. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	31. децембар 2022.	у хиљадама динара 31. децембар 2021.
Разграничени трошкови прибаве осигурања	3.368.126	3.457.574
Друга активна временска разграничења	238.085	179.752
	3.606.211	3.637.326

31.1. Разграничени трошкови прибаве осигурања

Компанија врши разграничење трошкова прибаве у сразмери учешћа преносне премије у укупној бруто премији осигурања, појединачно по свим законским врстама осигурања.

Кретање на рачуну разграничених трошкова прибаве осигурања у току године приказано је како следи:

	31. децембар 2022.	у хиљадама динара 31. децембар 2021.
Почетно стање разграничених трошкова прибаве на дан 1. јануара	3.457.574	2.756.642
Трошкови прибаве пре разграничења	7.779.207	7.712.354
Трошкови прибаве после разграничења (напомена 15.)	(7.868.655)	(7.011.422)
Стање на дан 31. децембар	3.368.126	3.457.574

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2022. године

32. ТЕХНИЧКЕ РЕЗЕРВЕ КОЈЕ ПАДАЈУ НА ТЕРЕТ САОСИГУРАВАЧА, РЕОСИГУРАВАЧА И РЕТРОЦЕСИОНАРА

	у хиљадама динара	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Резерве за преносне премије које падају на терет саосигуравача, реосигуравача и ретроцесионара	2.040.395	1.837.295
Резервисане штете које падају на терет саосигуравача, реосигуравача и ретроцесионара		
- пријављене, неликвидиране штете	1.248.624	1.256.766
- настале непријављене штете	253.794	291.483
	1.502.418	1.548.249
Остале техничке резерве које падају на терет саосигуравача, реосигуравача и ретроцесионара	9.085	6.845
	3.551.898	3.392.389

33. КАПИТАЛ

	31. децембар 2022.			31. децембар 2021.		
	неживот	живот	УКУПНО	неживот	живот	УКУПНО
Основни и остали капитал	7.963.893	2.070.888	10.034.781	8.905.658	1.129.123	10.034.781
Ревалоризационе резерве	2.766.909	200.277	2.967.186	2.733.275	236.290	2.969.565
Нереализовани добици	963.721	517.144	1.480.865	1.630.020	628.540	2.258.560
Нереализовани губици	(2.401.786)	(712.113)	(3.113.899)	(1.434.711)	(321.159)	(1.755.870)
Нераспоређена добит	5.189.620	327.106	5.516.726	5.579.565	37.739	5.617.304
- Нераспоређена добит ранијих година	4.159.802	73.752	4.233.554	2.437.213	37.739	2.474.952
- Нераспоређена добит текуће године	1.029.818	253.354	1.283.172	3.142.352	-	3.142.352
Губитак до висине капитала	-	(622.497)	(622.497)	-	(622.497)	(622.497)
- Губитак из ранијих година	-	(622.497)	(622.497)	-	-	-
- Губитак текуће године	-	-	-	-	(622.497)	(622.497)
	14.482.357	1.780.805	16.263.162	17.413.807	1.088.036	18.501.843

Исказани добитак у 2022. години у износу од 1.283.172 хиљада динара односи се на добитак неживотних осигурања у износу од 1.029.818 хиљада динара и добитак животних осигурања у износу од 253.354 хиљада динара.

Добитак у 2021. години у износу од 2.519.855 хиљада динара односи се на добитак неживотних осигурања у износу од 3.142.352 хиљаде динара и губитак животних осигурања у износу од 622.497 хиљада динара.

Компанија је на основу Одлуке Скупштине акционара о расподели добити за 2021. годину и исплати дивиденде, С бр. 11/22 од 28. априла 2022. године извршила расподелу добитка неживотних осигурања из 2021. године у износу од 3.142.352 хиљада динара на следећи начин:

- за исплату дивиденде акционарима Компаније у укупном бруто износу од 1.571.171 хиљада динара, односно у бруто износу од 103,44 динара по акцији,
- преостали део добитка у износу од 1.571.181 хиљада динара задржан је као нераспоређена добит из ранијих година.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2022. године

Дивиденда је акционарима Компаније исплаћена дана 07. јула 2022. године на следећи начин:

- Републици Србији дивиденда је исплаћена директном уплатом на рачун буџета, у складу са инструкцијама Управе за трезор у износу од 1.205.139 хиљада динара,
- Акционарском фонду дивиденда је исплаћена директном уплатом на рачун буџета, у складу са инструкцијама Министарства привреде, у износу од 56.710 хиљада динара,
- свим осталим акционарима Компаније нето дивиденда у износу од 265.309 хиљада динара, је уплаћена преко Централног регистра хартија од вредности, односно на новчане рачуне преко чланова Централног регистра хартија од вредности код којих акционари имају отворене власничке рачуне хартија од вредности.

33. КАПИТАЛ (наставак)

Надзорни одбор Компаније је, сходно члану 25. став 4. Закона о осигурању, на седници одржаној 08. априла 2022. године, утврдио предлог Одлуке о трајном пребацивању капитала и припадајуће имовине из неживотних осигурања у животна осигурања Н бр. 73/22 којим се одобрава трајно пребацивање капитала и припадајуће имовине из неживотног осигурања у животна осигурања у укупном износу 941.766 хиљада динара. Припадајућа имовина која је предмет пребацивања из неживотних осигурања у животна осигурања се састоји од:

- учешћа у капиталу контролисаног друштва "Дунав" друштво за управљање добровољним пензијским фондом а.д. Београд у износу од 199.766 хиљада динара
- учешћа у капиталу контролисаног друштва Друштво за реосигурање "Дунав-РЕ" а.д.о. Београд у износу од 100.000 хиљада динара
- орочених депозита у укупном износу од 462.000 хиљада динара и
- готовине у укупном износу од 180.000 хиљада динара.

Наведени предлог Одлуке Н бр. 73/22 донет је у циљу спречавања могућег угрожавања испуњености услова који се односе на адекватност капитала и солвентност животног осигурања, а имовина која се преноси из неживотног осигурања неће угрозити покриће техничких резерви и гарантних резерви неживотног осигурања.

Народна банка Србије је, сходно наведеном захтеву Компаније, донела Решење Г. број 6230 од 30.05.2022.године којим се даје сагласност на наведени предлог одлуке Надзорног одбора Н број Н бр. 73/22. Скупштина Компаније је на ванредној седници одржаној дана 24.06.2022.године донела Одлуку број 26/22 о трајном пребацивању капитала и припадајуће имовине из неживотних осигурања у животна осигурања у укупном износу од 941.766 хиљада динара, према горе наведеним вредностима имовине.

Сходно наведеном, на дан 28.06.2022.године извршен је пренос 180.000 хиљада динара са текућег рачуна Компаније који се води у неживоту на текући рачун Компаније који се води у животу, као и прекњижавање имовине из књиге неживота у књигу живота и то: учешћа у капиталу контролисаног друштва "Дунав" друштво за управљање добровољним пензијским фондом у износу од 199.766 хиљада динара, учешћа у капиталу контролисаног друштва Друштво за реосигурање "Дунав-РЕ" у износу од 100.000 хиљада динара и орочених депозита у укупном износу од 462.000 хиљада динара.

Структура акционара Компаније је следећа:

Опис	Број акција	Номинална цена	Номинална вредност акција	Учешће у основном капиталу
1. Република Србија	11.650.612	652	7.596.199.024	76,70%
2. Акционарски фонд	548.239	652	357.451.828	3,61%
3. Остали акционари	2.990.351	652	1.949.708.852	19,69%
4. Укупно акцијски капитал (1+2+3)	15.189.202	652	9.903.359.704	100,00%

На дан 31. децембра 2022. године, берзанска цена акција Компаније износила је 1.069,00 динара (31. децембар 2021. године: 2.200,00 динара).

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2022. године

33. КАПИТАЛ (наставак)

33.1. Акцијски и остали капитал

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Акцијски капитал	9.903.360	8.116.378
Друштвени капитал	-	1.786.982
Укупно основни капитал	9.903.360	9.903.360
Остали капитал	131.421	131.421
Стање на дан	10.034.781	10.034.781

Основни капитал чини акцијски капитал у својини физичких и правних лица: 15.189.202 обичних акција укупне номиналне вредности 9.903.359.704 динара, од чега је у својини Републике Србије 11.650.612 обичних акција укупне номиналне вредности 7.596.199.024 динара, што представља 76,70% укупног основног капитала.

На дан 31. децембра 2022. године акцијски капитал Компаније (књиговодствена вредност) у износу од 9.903.360 хиљада динара (31. децембар 2021. године: 8.116.378 хиљаде динара) налазио се у поседу укупно 6.059 акционара, од којих су 5.893 физичка лица, 142 правна лица, укључујући и Републику Србију, а 24 су кастоди лица (31. децембар 2021. године: укупно 3.343 акционара, од којих су 3.185 физичка лица, 142 правна лица, укључујући и Републику Србију, а 16 су кастоди лица).

Решењем Агенције за привредне регистре од 09.05.2022. године, регистрована је промена чланова (акционара) Компаније, а којом је брисан друштвени капитал као члан. Тиме је окончан поступак трансформације друштвеног капитала отпочет у претходној години. Наиме, Скупштина акционара Компаније је, на основу Закона о осигурању ("Сл. гласник РС", бр. 139/2014 и 44/2021) и Одлуке Владе Републике Србије о преносу друштвеног капитала Компаније „Дунав осигурање“ а.д.о. Београд ("Сл. гласник РС", бр. 96/2021), на ванредној седници одржаној 15.11.2021. године донела следеће одлуке:

1. Одлуку о издавању акција ради преноса друштвеног капитала на Републику Србију, С бр. 33/21 од 15.11.2021. године;
2. Одлуку о издавању акција ради преноса друштвеног капитала Акционарском фонду, С бр. 34/21 од 15.11.2021. године;
3. Одлуку о издавању акција без накнаде ради преноса запосленима, С бр. 34/21 од 15.11.2021. године.

Овим је одлука под редним бројем 3 у целисти реализована, док су одлуке под редним бројем 1 и 2 реализоване у претходној години.

Структура акцијског капитала на дан 31. децембра 2022. и 2021. године била је следећа:

Акционар	31. децембар 2022.			31. децембар 2021.		
	% учешћа	Број акција	У хиљадама динара	% учешћа	Број акција	У хиљадама динара
Република Србија	76,703%	11.650.612	7.596.199	93,591%	11.650.612	7.596.199
Акционарски фонд	3,609%	548.239	357.452	4,403%	548.154	357.396
NLB Комерцијална банка а.д. Београд	0,173%	26.207	17.087	0,211%	26.207	17.087
Utna Коммерс д.о.о. Београд	0,115%	17.493	11.405	0,141%	17.493	11.405
АМС осигурање а.д.о. Београд	0,096%	14.600	9.519	0,117%	14.600	9.519
Prudence Capital а.д. Београд	0,002%	335	218	0,003%	335	218
Serbia Zijin Copper д.о.о.	0,051%	7.709	5.026	0,062%	7.709	5.026
Радовић Славиша	0,030%	4.624	3.015	0,038%	4.787	3.121
Саобраћајни факултет Београд	0,037%	5.547	3.617	0,045%	5.547	3.617
Коврлија Драган	0,000%	0	0	0,043%	5.400	3.521
Металац а.д. Горњи Милановац	0,035%	5.391	3.515	0,043%	5.391	3.515
ТЦК Косјерић д.о.о.	0,035%	5.242	3.418	0,042%	5.242	3.418
Клинички центар Београд	0,034%	5.174	3.373	0,042%	5.174	3.373
Остала правна лица	0,465%	70.617	46.042	0,450%	56.055	36.548
Остала физичка лица	14,991%	2.276.960	1.484.578	0,493%	61.316	39.978
Кастоди и збирни рачун	3,624%	550.452	358.895	0,276%	34.410	22.435
Укупно	100,00%	15.189.202	9.903.360	100,00%	12.448.432	8.116.378

На дан 31. децембра 2022. године, берзанска цена акција Компаније износила је 1.069,00 динара (31. децембар 2021. године: 2.200,00 динара).

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2022. године

33. КАПИТАЛ (наставак)

Структура основног капитала Компаније на дан 31. децембра 2022. (акцијски капитал) и 31. децембра 2021. године (акцијски и друштвени капитал) приказана је у следећој табели:

	31. децембар 2022.		у хиљадама динара 31. децембар 2021.	
	РСД	EUR	РСД	EUR
Основни капитал				
Животна осигурања	2.070.888	17.651	1.129.123	9.624
Неживотна осигурања	7.832.472	66.760	8.774.237	74.787
	9.903.360	84.412	9.903.360	84.412
Стање на дан				

Остали капитал у износу од 131.421 хиљаду динара формиран је у складу са захтевима регулативе Народне банке Србије у тренутку прве примене Међународних стандарда за финансијско извештавање примењивих у Републици Србији и укључујући прелазне одредбе тада важећег Правилника о обрасцима и садржини позиција у обрасцима финансијских извештаја за друштва за осигурање, на основу кога је Компанија извршила рекласификацију извора ванпословних средстава у корист рачуна осталог капитала.

33.2. Нереализовани добици

	у хиљадама динара	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Актуарски добици по основу планова дефинисаних примања	37.687	1.387
Добици по основу власничких ХоВ располож. за продају	69.639	885.336
Добици по основу дужничких ХоВ располож. за продају	1.373.539	1.371.837
	1.480.865	2.258.560

Смањење добитака по основу власничких хартија од вредности расположивих за продају је последица продаје акција НЛБ Комерцијалне банке и капитализације добитака по основу повећања цене акције у ранијим годинама.

Повећање добитака по основу дужничких хартија од вредности расположивих за продају је последица повећања фер вредности државних хартија од вредности које су класификоване као финансијска имовина расположива за продају.

33.3. Нереализовани губици

	у хиљадама динара	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Актуарски губици по основу планова дефинисаних примања	265.155	265.155
Губици по основу власничких ХоВ располож. за продају	230	175.819
Губици по основу дужничких ХоВ располож. за продају	2.848.514	1.314.896
	3.113.899	1.755.870

Повећање губитака по основу дужничких хартија од вредности расположивих за продају је последица смањења фер вредности државних хартија од вредности које су класификоване као финансијска имовина расположива за продају. (Напомена 28.1.).

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2022. године

34. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

	31. децембар 2022.	у хиљадама динара 31. децембар 2021.
Математичка резерва	5.721.439	5.681.432
Резерве за изравнање ризика	124.373	114.800
Резерве за бонусе и попусте	229.368	159.380
Друга дугорочна резервисања	1.047.591	1.056.181
	7.122.771	7.011.793

Друга дугорочна резервисања на дан 31. децембра 2022. године састоје се од резервисања за бенефиције запослених у износу од 1.026.502 хиљада динара (2021: 1.031.995 хиљада динара) и резервисања за судске спорове у износу од 21.089 хиљада динара (2021: 24.186 хиљада динара).

34.1. Математичка резерва

Обрачун математичке резерве извршен је у складу са актима Компаније и Одлуком Народне банке Србије о техничким резервама. Математичка резерва на дан 31. децембра 2022. године износи 5.721.439 хиљада динара (31. децембар 2021. године: 5.681.432 хиљаде динара). Од овог износа на чисту математичку резерву са преносном премијом односи се 5.606.001 хиљада динара, резерву добити 108.995 хиљада динара, а резерву будућих трошкова 6.443 хиљаде динара.

Учешће реосигураваача на дан 31. децембра 2022. године у математичкој резерви износи 9.085 хиљада динара. Такође, вршена је провера довољности резервације и утврђени износ по LAT-у од 192.434 хиљаде динара прокњижен је у пословним књигама Компаније као део математичке резерве.

Промене на рачунима математичке резерве у 2022. и 2021. години биле су следеће:

	31. децембар 2022.	У хиљадама динара 31. децембар 2021.
Стање – 1. јануар	5.681.432	5.334.672
Додатна резервисања (Напомена 7)	235.262	342.117
Смањења по обрачуну	(197.495)	(38.874)
Расподела добити (Напомена 33)	0	41.435
Остало	2.240	2.082
Стање - 31. децембар	5.721.439	5.681.432

* Математичка резерва се обрачунава по нето проспективној методи

Математичка резерва је обрачуната нето проспективном методом. У обрачуну математичке резерве, осим у делу LAT-а, користе се статичке вредности параметара дефинисаних техничким основама важећим у моменту закључења уговора о осигурању. Кроз LAT врши се дорезервација уколико се укаже потреба, кроз уважавање динамичких вредности и будућих очекивања параметара од значаја за обрачун (дисконтних стопа, вероватноћа смртности, трошкова, инфлације и стопа престанка осигурања, односно вероватноћа искоришћења опција и гаранција).

Будућа очекивања у делу параметара од значаја за LAT процењују се на бази јавно доступних информација, интерних статистика и најбоље праксе, и то:

- за вероватноћу смртности званичне таблице смртности коригују се уважавајући ефекат интерно реализоване смртности у портфељу за последње три године;
- дисконтна стопа, дата у форми spot стопа за сваку годину доспећа, добија се на бази стопа које објављује ЕИОРА или домаћи регулатор, све у зависности да ли се ради о стопама на стране валуте или домаћу валуту;
- очекивана стопа инфлације оцењена је на бази пројекција релевантних институција, у зависности од валуте (НБС, ЕСБ, ММФ и др.);
- очекивани трошкови спровођења осигурања оцењују се на нивоу полисе, а у зависности од тарифе, начина плаћања и валуте уговора. Процена се ради на бази предметне позиције из биланса успеха за претходни период, односно на бази провизијске шеме у делу трошкова провизије;
- вероватноће престанка уговора оцењују се у зависности од тарифе и начина плаћања, а

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2022. године

34. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (наставак)

34.1. Математичка резерва (наставак)

процена се ради на бази интерне статистике и упоредне праксе у региону.

Резултат по LAT-у на дан 31.12.2022. износи 192.434 хиљаде динара и представља саставни део математичке резерве.

34.2. Резерва за изравнање ризика (РЗИР)

Обрачунате РЗИР на дан 31. децембра 2022. године износе 124.373 хиљада динара (31. децембар 2021. године: 114.800 хиљада динара) повећане су у односу на претходну годину по основу додатних резервисања за 9.573 хиљада динара (2021. година: 9.536 хиљада динара) (Напомена 7).

34.3. Резерве за бонусе и попусте

Резерве за бонусе и попусте на дан 31. децембра 2022. године износе 229.368 хиљада динара и у односу на крај претходне године, када су износиле 159.380 хиљада динара, повећане су за 69.988 хиљада динара као последица нето ефекта обрачунатих резервисања.

34.4. Резервисања у складу са MPC 19 „Примања запослених“

У хиљадама динара

	Отпремнине	Јубиларне награде	Неискоришћени годишњи одмори	Укупно
Стање - 1. јануар 2022. године	546.224	464.525	21.246	1.031.995
Трошак услуга	24.712	41.380	919	67.011
Трошак камата	16.387	13.936		30.323
Актуарски добици - трошак периода	-	(3.786)	-	(3.786)
Укупно повећања – трошак периода (Напомена 15.2)	41.099	51.530	919	93.548
Плаћене бенефиције	(28.710)	-32.651	(1.380)	(62.741)
Актуарски добици приказани кроз остали резултат	(36.300)			(36.300)
Актуарски губици приказани кроз остали резултат	-	-	-	-
Стање - 31. децембар 2022. године	522.313	483.404	20.785	1.026.502

Обрачун дугорочних резервисања за јубиларне награде и отпремнине приликом одласка у пензију, израђен је на основу следећег:

- података о запосленим, њиховим годинама старости, радном стажу и висини примања, интерним актима и пословним политикама Компаније;
- пословног плана Компаније;
- података Републичког завода за статистику о зарадама у Републици Србији, Закона о раду и Закона о порезу на доходак грађана;
- прогноза економских кретања датих од стране Владе Србије и Народне банке Србије; и
- актуарских претпоставки.

Актуарске претпоставке коришћене у обрачуну за 2022. и 2021. годину су следеће:

- таблице морталитета РЗС Србије 2010-2012., Републичког завода за статистику (ISBN 978-86-6161-119-3);
- годишњи раст зарада од 7,95% (2021. год. 5%);
- дисконтна стопа од 6,80% (2021. год. 3%);
- стопа флукуације 2% (2021. год. 2%);
- стопа инвалидности 0,1% (2021. год. 0,1%).

34.5. Резервисања за судске спорове

Компанија је у текућем извештајном периоду извршила смањење резервисања за судске спорове у износу 3.097 хиљада динара, тако да укупно резервисање на дан 31. децембра 2022. године по наведеном основу износи 21.089 хиљада динара (у 2021. години резервисање је износило 24.186 хиљада динара).

35. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

Стање одложених пореских обавеза приказано је у Напомени 20.3.

Промене на рачуну одложених пореских обавеза у току године приказане су како следи:

	у хиљадама динара	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Одложене пореске обавезе:		
По основу привремених разлика између основице по којој се некретнине, опрема и инвестиционе некретнине признају у пореском билансу и износа по којима су та средства исказана у финансијским извештајима	410.231	376.377
По основу вредновања хартија од вредности расположивих за продају	6.266	122.908
	416.497	499.285
Одложена пореска средства:		
По основу резервисања за отпремнине запослених	(44.226)	(42.368)
	(44.226)	(42.368)
	372.271	456.917
Нето одложене пореске обавезе		

36. ОБАВЕЗЕ
36.1. Обавезе за премију, зараде и друге обавезе

	у хиљадама динара	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Обавезе по основу штета и уговорених износа	95.798	107.993
Обавезе за премију саосигурања у земљи	1.281.629	1.222.880
Обавезе за премију реосигурања у земљи	1.150.179	781.833
Обавезе за провизију из послова осигурања и реосигурања	74.203	71.667
Обавезе по основу зарада и накнада зарада	233.609	217.880
Примљени аванси	455.310	239.495
Обавезе према добављачима	255.903	542.204
Обавезе према добављачима - повезана правна лица	45.865	28.663
Обавезе за порез на послове осигурања	77.512	75.094
Обавезе за дивиденде и учешћа у резултату	27.384	10.730
Обавезе према запосленима	11.463	14.405
Обавезе према Удружењу осигуравајућих организација	16.921	16.641
Обавезе према РФЗО 5% АО	102.956	101.145
Остале краткорочне обавезе	130.511	45.274
	3.959.243	3.475.904

У току 2022. године дошло је до повећања обавеза у односу на претходну годину што је у највећој мери последица повећања обавеза за премију реосигурања које су се повећале за 368 милиона динара. Обавезе по примљеним авансима повећане су у односу на претходну годину због уплате капаре у износу од 1,6 мил еур по Уговору о купопродаји непокретности од 20.10.2022. године.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године
36. ОБАВЕЗЕ (наставак)**36.2. Обавезе према рочности доспећа**

		У хиљадама динара				
		Штете	Добављачи	Сао(ре) осигурање	Остале обавезе	Укупно
Недоспело	31.12.2021	16.240	139.718	291.427	160.843	608.228
	31.12.2022	13.458	67.821	329.196	229.363	639.838
0 - 60	31.12.2021	74.394	21.743	71.838	28.393	196.368
	31.12.2022	65.026	14.511	111.461	40.489	231.486
60 - 90	31.12.2021	0	55	783.896	264.163	1.048.114
	31.12.2022	0	29	975.220	376.697	1.351.946
90 и више	31.12.2021	17.359	409.351	857.552	338.933	1.623.195
	31.12.2022	17.315	219.406	1.015.931	483.321	1.735.973
СВЕГА	31.12.2021	107.993	570.867	2.004.713	792.331	3.475.904
	31.12.2022	95.798	301.768	2.431.808	1.129.869	3.959.243

36.3. Обавезе по основу финансијског лизинга

Обавезе по основу лизинга исказане у складу са МСФИ 16, на дан 31. децембра 2022. године приказане у оквиру позиција Дугорочне обавезе и Краткорочне финансијске обавезе, представљају:

У хиљадама динара	Садашња вредност	Уговорени недисконттовани новчани токови
Минимална лизинг плаћања		
Краткорочне финансијске обавезе (до 1 године)	147.779	169.776
Дугорочне обавезе (од 1 до 5 година)	118.689	123.007
Стање на дан 31. децембра	266.468	292.783

На дан 31. децембра 2021. године, будућа минимална лизинг плаћања по основу уговора о оперативном лизингу за планирани период лизинга у складу са МРС 17:

У хиљадама динара	Уговорени недисконттовани новчани токови
Минимална лизинг плаћања	
До 1 године	554.049
Од 1 до 5 година	169.776
Преко 5 година	
Стање на дан 31. децембра	723.825

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2022. године

37. РЕЗЕРВЕ ЗА ПРЕНОСНЕ ПРЕМИЈЕ

	31. децембар 2022.	у хиљадама динара 31. децембар 2021.
Преносне премије животних осигурања	748.033	577.373
Преносне премије неживотних осигурања	14.159.220	13.017.603
Преносне премије саосигурања - живот	-	-
Преносне премије саосигурања - неживот	492.535	371.561
	15.399.788	13.966.537

Обрачун преносне премије извршен је у складу са актима Компаније и релевантном одлуком Народне банке Србије, методом "pro rata temporis".

Промене на резервама за преносне премије приказане су у Напомени 47.3.

Промене преносне премије су највећим делом узроковане растом премије на делу портфеља на коме се обрачунава преносна премија. Раст преносне премије неживотних осигурања износи 9,43% док је раст укупне премије неживотних осигурања 11,55%. Раст преносне премије животних осигурања је 29,56% у складу са растом премије тарифних група 7210 Колективно осигурање живота за случај смрти, 7212 Групно осигурање живота за случај смрти корисника кредита и 7214 Групно осигурање живота за случај смрти са индивидуалним обрачуном премије.

38. РЕЗЕРВЕ ЗА НЕИСТЕКЛЕ РИЗИКЕ

Компанија је образовала резерве за неистекле ризике на дан 31. децембра 2022. године у износу 552.300 хиљада динара, док је стање на дан 31. децембра 2021. године износило 298.595 хиљада динара. У односу на претходну годину резерве за неистекле ризике су повећане за износ од 253.705 хиљада динара (Напомена 4) што је у највећој мери последица смањења ових резерви на врсти осигурања 03 (осигурање моторних возила).

39. ДРУГА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	31. децембар 2022.	у хиљадама динара 31. децембар 2021.
Допринос за превентиву	927.689	1.014.479
Остала пасивна временска разграничења	251.751	246.011
	1.179.440	1.260.490

Кретање на рачуну доприноса за превентиву у 2022. и 2021. години приказано је у табели у наставку:

	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Стање на дан 01.01.:	1.014.479	1.023.175
Повећање у току периода	312.323	306.557
Исплате осигураницима	(399.113)	(315.253)
Стање на дан 31.12.:	927.689	1.014.479

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2022. године

40. РЕЗЕРВИСАНЕ ШТЕТЕ

	31. децембар 2022.	у хиљадама динара 31. децембар 2021.
Резервисане штете животних осигурања:		
- настале непријављене штете	396.982	317.079
- настале пријављене штете	72.631	71.376
	469.613	388.455
Резервисане штете неживотних осигурања и саосигурања:		
- настале непријављене штете	8.991.007	7.528.602
- настале пријављене штете	6.785.144	7.043.434
	15.776.151	14.572.036
Резервисане штете саосигурања:		
- живот	1.081	2.829
- неживот	174.981	27.423
	176.062	30.252
	16.421.826	14.990.743

Резервисане штете на дан 31. децембра 2022. године утврђене су у складу са Правилником Компаније. Промене на рачунима резервисаних штета приказане су у Напомени 47.3.

Износ резервисаних штета је утврђен у складу са Правилником Компаније и Одлуком Народне банке Србије о техничким резервама.

Код врста осигурања где се обрачун ради Маск-овом методом интервали поверења на дан 31. децембар 2022. године (који одређују износе маргине ризика уз претпоставку да најбоља оцена има lognormalну расподелу) су били исти као и коначни интервали на крају претходне године за врсте осигурања: 01 – 99,93%; 02 – 96%; 08 – 95,40%; 13 – 64,20% и 18 – 99,91%. Увећани су интервали поверења за врсте 03 – 99,999985% (претходне године 99,9998%) и 09 – 99,32% (претходне године 91,219%). На врсти 10 обрачун на дан 31. децембар 2022. године је извршен Paid-Incurred Chain методом са интервалом поверења 99,9957% (прошле године 99,92%).

Раст укупно резервисаних штета 9,55% што је у складу са растом портфеља. Резервација штета неживота осигурања расла је за 9,26% док је резервација животних осигурања расла по стопи од 20,29% као последица значајног раста ликвидираних штета животних осигурања.

По обрачуну насталих непријављених штета извршен је ЛАТ тест, који је показао довољност на свим врстама осигурања на којима се обрачун врши стохастичким методама, тако да није било додатних измена интервала поверења. Коначна резервација задовољава тест адекватности обавеза. Интервали поверења одређују износ маргине ризика који је потребно имати на нивоу врсте осигурања у зависности од поређења са искуством и теста адекватности резервисаних штета. Основа за обрачун су развојни троуглови пријављених штета (incurred claims) насталих од 2007. – 2022. године (уз кориговање резервисаних насталих пријављених штета ранијих година на основу остварења до дана обрачуна), а за врсту 10 овом троуглу је прикључен и троугао ликвидираних штета насталих у истом периоду. Остале врсте осигурања се раде паушалном методом.

Утврђен износ резервисаних штета је у складу са актуарском струком и прописима и обезбеђује трајно испуњење обавеза Компаније.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године
41. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА/ПАСИВА

	у хиљадама динара	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Примљене менице	1.904.849	459.038
Издате менице	7.116	26.110
	1.911.965	485.148

- (а) Компанија на дан 31. децембра 2022. године има укупно издатих 990 меница, од чега 932 бланко менице, а 58 попуњене менице на износ од укупно 7.115 хиљада динара, као средство финансијског обезбеђења за потребе учешћа на тендерима, по уговорима о издавању банкарских гаранција као и по другим основама (издавање Visa business картица, групно осигурање живота за случај смрти корисника кредита, снабдевање електричном енергијом, за купоповину нафтних деривата, по уговору о преузимању неопасног и опасног електронско-електричног и другог отпада, за закуп пословног простора, уступање права на истицање рекламног садржаја и др.). Износи на који се бланко менице могу попуњити дефинисани су конкретним меничним овлашћењем.
- (б) Компанија је на дан 31. децембар 2022. из билансне евиденције пренела у ванбилансну потраживања за камату на премију и регресе која су фактурисана у 2022. години, а нису наплаћена у текућој години. Потраживања су у целости књижена и на исправку вредности, тако да је стање нула динара.

Компанија има закључен са Банком Поштанска штедионица а.д. Београд Уговор о регулисању односа којим је Компанији одобрен обнављајући оквир за издавање, од стране банке, свих врста гаранција и писама о намерама тако да укупно једноремено ванбилансно задужење Компаније код банке по овом Уговору не може прећи износ од 500.000 хиљада динара. Оквир је одобрен до 30.06.2023. године, а рок важности сваке појединачне гаранције која се издаје на основу овог уговора, не може бити дужи од 30.06.2027. године. Средства обезбеђења по наведеном уговору су менице Компаније.

Компанија има закључен са NLB Комерцијалном банком а.д. Београд Уговор о оквирном износу за ангажовање банке којим је Компанији одобрен обнављајући оквир за издавање, од стране банке, свих врста гаранција и писама о намерама тако да укупно једноремено ванбилансно задужење Компаније код банке по овом Уговору не може прећи износ од EUR 10.000 хиљада у динарској противвредности. Рок важења обнављајућег оквира је до 30.06.2023. године, с тим да рок важности сваке појединачне гаранције која се издаје на основу овог уговора, не може бити дужи од 30.06.2027. године, а средства обезбеђења су менице Компаније.

На дан 31. децембра 2022. године стање банкарских гаранција и писама о намерама које су прибављене од Банке Поштанска штедионица а.д. Београд укупно износи 465.339 хиљада динара, EUR 2.640,00 (31. децембар 2021. године: гаранције у износу од 70.744 хиљада динара и EUR 2.640,00). До дана израде финансијских извештаја за 2022. годину, није активирана ни једна гаранција.

Стање банкарских гаранција и писама о намерама које су прибављене од NLB Комерцијалне банке а.д. Београд на дан 31. децембра 2022. године укупно износи 453.587 хиљада динара (31. децембар 2021. године: гаранције у износу од 470.788 хиљада динара).

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године
42. СРЕДСТВА ТЕХНИЧКИХ И ГАРАНТНИХ РЕЗЕРВИ**42.1. Техничке резерве**

	31. децембар 2022.			у хиљадама динара 31. децембар 2021.		
	Живот	Неживот	Укупно	Живот	Неживот	Укупно
Математичка резерва	5.721.439		5.721.439	5.681.432	-	5.681.432
Резерве за изравнање ризика		124.373	124.373		114.800	114.800
Резерве за бонусе и попусте	118.321	111.047	229.368	86.031	73.349	159.380
Резерве за преносне премије	748.033	14.651.755	15.399.788	577.373	13.389.164	13.966.537
Резерве за неистекле ризике		552.300	552.300	-	298.595	298.595
Резервисане штете	470.694	15.951.132	16.421.826	391.284	14.599.459	14.990.743
	7.058.487	31.390.607	38.449.094	6.736.120	28.475.367	35.211.487

42.2. Техничке резерве које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара

	31. децембар 2022.			у хиљадама динара 31. децембар 2021.		
	Живот	Неживот	Укупно	Живот	Неживот	Укупно
Техничке резерве које падају на терет саосигураваача, реосигураваача:						
Резерве за преносне премије	28.253	2.012.142	2.040.395	13.467	1.823.828	1.837.295
Резервисане штете	1.656	1.500.762	1.502.418	1.518	1.546.731	1.548.249
Остале техничке резерве	9.085	-	9.085	6.845	-	6.845
Стање на дан	38.994	3.512.904	3.551.898	21.830	3.370.559	3.392.389

42.3. Депоноване и улагање средстава техничких резерви и валутна структура инвестираних средстава

	31. децембар 2022.			у хиљадама динара 31. децембар 2021.		
	Живот	Неживот	Укупно	Живот	Неживот	Укупно
Хартије од вредности које је издала Република Србија	5.368.590	19.447.552	24.816.142	5.462.217	20.294.099	25.756.316
Акције	85.209	184.964	270.173	239.074	1.209.806	1.448.880
Инвестиционе некретнине	277.677	1.784.624	2.062.301	277.938	1.716.483	1.994.421
Орочени депозити код банака	1.104.149	4.103.103	5.207.252	515.347	1.428.830	1.944.177
Готовина	183.868	913.083	1.096.951	219.714	455.590	675.304
Потраживања за недоспеле премије		1.444.377	1.444.377	-	-	-
Остали облици улагања техничких резерви	38.994	3.512.904	3.551.898	21.830	3.370.559	3.392.389
Стање на дан	7.058.487	31.390.607	38.449.094	6.736.120	28.475.367	35.211.487

Компанија је обезбедила потпуну покривеност техничких резерви прописаним облицима улагања у складу са Законом о осигурању и Одлуком Народне банке Србије о инвестирању средстава осигурања ("Сл. гласник РС", бр. 55/2015, 111/2017, 149/2020 и 137/2022).

Остали облици улагања техничких резерви обухватају резерве за преносне премије, резервисане штете и остале техничке резерве које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара, до висине њихове књиговодствене вредности.

Валутна структура инвестираних средстава обе врсте осигурања одговара структури обавеза по основу тих осигурања по свим материјално значајним валутама.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године
42. СРЕДСТВА ТЕХНИЧКИХ И ГАРАНТНИХ РЕЗЕРВИ

Валутна структура инвестираних средстава обе врсте осигурања одговара структури обавеза по основу тих осигурања по свим материјално значајним валутама.

	у хиљадама динара			у хиљадама динара		
	31.12.2022.			31.12.2021.		
	Живот	Неживот	Укупно	Живот	Неживот	Укупно
Примарни капитал (I)	2.276.625	13.836.027	16.112.652	1.710.532	15.711.210	17.421.742
Уплаћени основни капитал по основу обичних акција	2.070.888	7.832.472	9.903.360	1.129.122	8.774.237	9.903.359
Ревалоризационе резерве с нереализованим резултатима	5.308	1.328.844	1.334.152	543.671	2.928.584	3.472.255
Нераспоређени добитак ранијих година	73.752	4.159.802	4.233.554	37.739	2.437.213	2.474.952
Нераспоређени добитак текуће године, до 50 %	126.677	514.909	641.586	-	1.571.176	1.571.176
Одбитне ставке - први део (II)	622.497	1.135	623.632	622.497	6.180	628.677
Нематеријална имовина (улагања)	-	1.135	1.135	-	6.180	6.180
Губитак текуће године и непокривене губитак ранијих година	622.497	-	622.497	622.497	-	622.497
Гарантни капитал (IV = I + II - III)	1.654.128	13.834.892	15.489.020	1.088.035	15.705.030	16.793.065
Одбитне ставке - други део (V)	359.353	452.373	811.726	259.353	865.028	1.124.381
Удели, односно акције других друштава за осигурање са седиштем у Републици Србији	359.353	309.433	668.786	259.353	409.433	668.786
Неликвидна средства	-	142.940	142.940	-	455.595	455.595
Гарантна резерва прелиминарни резултат (I + II - III - V)	1.294.775	13.382.519	14.677.294	828.682	14.840.002	15.668.684
Одбитак за случај из члана 124. став 6. тачка 1., 2. и 3. Закона	-	1.329.081	1.329.081	377.935	298.389	676.324
Гарантна резерва коначни резултат	1.294.775	12.053.438	13.348.213	450.747	14.541.613	14.992.360

Неликвидна средства у износу од 142.940 хиљада динара чине у износу од 90.822 хиљада динара потраживања од дужника који обавезе по основу премије неживотног осигурања не измири у року од месец дана, а ако је у питању Република Србија или правно лице у државном власништву - у року од три месеца после истека периода осигурања до годину дана, а ако је тај период дужи од једне године - не плаћа их после истека годину дана од започињања периода осигурања за ту годину, и у износу од 52.118 хиљада динара потраживања од лица која обављају послове заступања у осигурању по основу средстава наплаћених у име и за рачун Компаније, која нису пренета у року од 15 дана од дана настанка тих потраживања.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године
43. АДЕКВАТНОСТ КАПИТАЛА

Законом о осигурању, чл. 25. и чл. 124. до 130 и Одлуком о адекватности капитала друштва за осигурање/реосигурање („Службени гласник РС”, бр. 51/2015), прописани су начин и динамика процене услова који се односе на адекватност капитала, односно начин и динамика обрачуна гарантног капитала и захтеване маргине солвентности за неживотна и животна осигурања.

У следећој табели дат је обрачун адекватности капитала сагласно Закону о осигурању, према подацима на дан обрачуна за извештајну и претходну годину.

	у хиљ. дин. 31.12.2022.			у хиљ. дин. 31.12.2021.		
	Живот	Неживот	Укупно	Живот	Неживот	Укупно
1. Гарантни капитал	1.654.128	13.834.892	15.489.020	1.088.035	15.705.030	16.793.065
2. Гарантна резерва (расположива маргина солвентности)	1.294.775	12.053.438	13.348.213	450.747	14.541.613	14.992.360
3. Маргина солвентности (захтевана маргина солвентности)	474.462	4.611.465	5.085.927	444.568	4.286.922	4.731.490
4. Разлика гарантне резерве и захтеване маргине солвентности (2-3)	820.313	7.441.973	8.262.286	6.179	10.254.691	10.260.870
5. Однос захтеване маргине солвентности и гарантног капитала (3:1 < 3)	0,29	0,33	0,33	0,41	0,27	0,28
6. Износ прописан чланом 27. Закона	375.432	375.432	750.864	376.263	376.263	752.526
7. Разлика гарантног капитала и износа прописаног чланом 27. Закона (1-6 > 0)	1.278.696	13.459.460	14.738.156	711.772	15.328.767	16.040.539
8. Однос гарантне резерве (расположиве МС) и захтеване маргине солвентн.(2:3)	2,73	2,61	2,62	1,01	3,39	3,17

Компанија је испунила све услове који се односе на адекватност капитала, прописане Законом о осигурању и подзаконским актима, тако што је:

- Однос Гарантне резерве (расположива маргина солвентности) и захтеване маргине солвентности 2,61 за неживотна осигурања и 2,73 за животна осигурања;
- Однос захтеване маргине солвентности и гарантног капитала 0,33 за неживотна и 0,29 за животна осигурања.

Гарантни капитал већи је од износа основног капитала прописаног чланом 27. Закона за 13.459.460 хиљада динара код неживотних и за 1.278.696 хиљада динара код животних осигурања.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2022. године

44. ИЗВЕШТАВАЊЕ ПО СЕГМЕНТИМА - СТРУКТУРА ИМОВИНЕ, ОБАВЕЗА И КАПИТАЛА, БИЛАНС УСПЕХА ЖИВОТНОГ И НЕЖИВОТНОГ ОСИГУРАЊА

Компанија је сходно захтевима Закона о осигурању и пратећих подзаконских аката извршила раздвајање имовине која може служити или служи за измирење обавеза по основу осигурања и припадајућег капитала и обавеза животног односно неживотног осигурања.

Имовина животног, односно неживотног осигурања, као и припадајући капитал и обавезе приказани су у следећој табели:

	31. децембар 2022.			у хиљадама динара 31. децембар 2021.		
	Живот	Неживот	Укупно	Живот	Неживот	Укупно
АКТИВА						
СТАЛНА ИМОВИНА	1.741.580	11.945.994	13.687.574	1.539.241	11.494.442	13.033.683
Нематеријална улагања (имовина)	-	1.135	1.135	-	6.180	6.180
Софтвер и остала права	-	66.638	66.638	-	79.698	79.698
Некретнине, постројења и опрема	1.085.435	10.353.714	11.439.149	1.182.775	9.551.565	10.734.340
Дугорочни финансијски пласмани	656.145	1.392.815	2.048.960	356.466	1.754.784	2.111.250
Остала дугорочна средства	-	131.692	131.692	-	102.215	102.215
ОБРТНА ИМОВИНА	7.963.650	39.886.045	47.849.695	7.033.788	40.705.491	47.739.279
Залихе	-	44.847	44.847	-	37.705	37.705
Потраживања, пласмани и готовина	7.816.169	32.807.942	40.624.111	6.918.389	33.753.164	40.671.553
Порез на додатну вредност	-	22.628	22.628	-	306	306
Активна временска разграничења	108.487	3.497.724	3.606.211	93.569	3.543.757	3.637.326
Техничке резерве које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	38.994	3.512.904	3.551.898	21.830	3.370.559	3.392.389
УКУПНА АКТИВА	9.705.230	51.832.039	61.537.269	8.573.029	52.199.933	60.772.962
ПАСИВА						
КАПИТАЛ	1.780.805	14.482.357	16.263.162	1.088.036	17.413.807	18.501.843
Основни и остали капитал	2.070.888	7.963.893	10.034.781	1.129.123	8.905.658	10.034.781
Резерве	-	-	-	-	-	-
Ревалоризационе резерве по основу ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме	200.277	2.766.909	2.967.186	236.290	2.733.275	2.969.565
Нереализовани добици	517.144	963.721	1.480.865	628.540	1.630.020	2.258.560
Нереализовани губици	(712.113)	(2.401.786)	(3.113.899)	(321.159)	(1.434.711)	(1.755.870)
Нераспоређена добит	327.106	5.189.620	4.894.229	37.739	5.579.565	4.994.807
1. Нераспоређени добитак ранијих година	73.752	4.159.802	3.611.057	37.739	2.437.213	2.474.952
2. Нераспоређени добитак текуће године	253.354	1.029.818	1.283.172	-	3.142.352	2.519.855
Губитак до висине капитала	(622.497)	-	-	(622.497)	-	-
1. Губитак из ранијих година	(622.497)	-	-	-	-	-
2. Губитак текуће године	-	-	-	(622.497)	-	-
РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ	7.139.362	38.134.745	45.274.107	6.858.547	35.412.572	42.271.119
Дугорочна резервисања	5.839.968	1.282.803	7.122.771	5.770.009	1.241.784	7.011.793
Дугорочне обавезе	-	118.689	118.689	-	272.328	272.328
Одложене пореске обавезе	-	372.271	372.271	-	456.917	456.917
Краткорочне обавезе	80.661	4.026.361	4.107.022	119.881	3.893.835	4.013.716
Пасивна временска разграничења	748.039	16.383.489	17.131.528	577.373	14.948.249	15.525.622
Резервисане штете	470.694	15.951.132	16.421.826	391.284	14.599.459	14.990.743
УКУПНА ПАСИВА	8.920.167	52.617.102	61.537.269	7.946.583	52.826.379	60.772.962

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2022. године

44. ИЗВЕШТАВАЊЕ ПО СЕГМЕНТИМА - СТРУКТУРА ИМОВИНЕ, ОБАВЕЗА И КАПИТАЛА, БИЛАНС УСПЕХА ЖИВОТНОГ И НЕЖИВОТНОГ ОСИГУРАЊА (наставак)

Компанија, посебно за групу животних односно групу неживотних осигурања:

- разграничава имовину која служи или може служити за измирење обавеза по основу осигурања и припадајући капитал и обавезе; и
управља имовином која служи или може служити за измирење обавеза по основу осигурања и припадајући капитал и обавезе, с тим да средства и њихове изворе не пребацује из једне групе осигурања у другу. У наставку је скраћени биланс успеха групе животних осигурања и групе неживотних осигурања за 2022. и 2021. годину:

у хиљадама динара

	2022.			2021.		
	Живот	Неживот	Укупно	Живот	Неживот	Укупно
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ						
Пословни (функционални) приходи	3.710.342	24.814.953	28.525.295	3.328.222	24.504.945	27.833.167
Пословни (функционални) расходи	(3.240.743)	(17.215.590)	(20.456.333)	(3.537.063)	(13.862.047)	(17.399.110)
ДОБИТ / ГУБИТАК - БРУТО ПОСЛОВНИ РЕЗУЛТАТ	469.599	7.599.363	8.068.962	(208.841)	10.642.898	10.434.057
ПРИХОДИ И РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ИНВЕСТИЦИОНЕ АКТИВНОСТИ						
Приходи од инвестирања средстава осигурања	620.968	1.839.442	2.460.410	399.177	1.158.150	1.557.327
Расходи по основу инвестирања средстава осигурања	(8.050)	(119.386)	(127.436)	(21.574)	(165.820)	(187.394)
ДОБИТАК / ГУБИТАК ИЗ ИНВЕСТИЦИОНЕ АКТИВНОСТИ	612.918	1.720.056	2.332.974	377.603	992.330	1.369.933
ТРОШКОВИ СПРОВОЂЕЊА ОСИГУРАЊА						
1. Трошкови прибаве	(800.668)	(9.066.283)	(9.866.951)	(772.505)	(8.522.674)	(9.295.179)
2. Трошкови управе	(542.638)	(7.326.017)	(7.868.655)	(520.059)	(6.491.364)	(7.011.423)
3. Остали трошкови спровођења осигурања	(260.234)	(2.540.990)	(2.801.224)	(250.351)	(2.090.337)	(2.340.688)
4. Провизија од реосигурања и ретроцесија	(7.556)	(45.967)	(53.523)	(7.052)	(43.986)	(51.038)
	9.760	846.691	856.451	4.957	103.013	107.970
ПОСЛОВНИ ДОБИТАК / ГУБИТАК - НЕТО ПОСЛОВНИ РЕЗУЛТАТ	281.849	253.136	534.985	(603.743)	3.112.554	2.508.811
Финансијски приходи осим финансијских прихода по основу инвестиционе активности	7.979	102.141	110.120	7.016	176.203	183.219
Финансијски расходи осим финансијских расхода по основу инвестиционе активности	(5.640)	(73.125)	(78.765)	(3.311)	(50.005)	(53.316)
Приходи од усклађивања вредности потраживања и друге имовине која служи за обављање делатности	71.454	1.321.207	1.392.661	87.526	1.154.883	1.242.409
Расходи по основу обезвређења потраживања и друге имовине која служи за обављање делатности	(119.175)	(634.387)	(753.562)	(114.705)	(1.016.678)	(1.131.383)
Остали приходи	17.216	136.566	153.782	5.666	175.364	181.030
Остали расходи	(312)	(41.493)	(41.805)	(992)	(59.517)	(60.509)
ДОБИТАК / ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	253.371	1.064.045	1.317.416	(622.543)	3.492.804	2.870.261
Нето добитак пословања које се обуставља, позитивни ефекти промене рачуноводствених политика и исправки грешака из ранијих периода		-	-	46	-	46
Нето губитак пословања које се обуставља, негативни ефекти промене рачуноводствених политика и исправки грешака из ранијих периода	(17)	(12.312)	(12.329)	-	(13.576)	(13.576)
ДОБИТАК / ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	253.354	1.051.733	1.305.087	(622.497)	3.479.228	2.856.731
ПОРЕЗ НА ДОБИТАК						
1. Порез на добитак	-	-	-	-	(348.227)	(348.227)
2. Добитак по основу креирања одложених пореских средстава и смањења одложених пореских обавеза	-	-	-	-	11.351	11.351
3. Губитак по основу смањења одложених пореских средстава и креирања одложених пореских обавеза	-	(21.915)	(21.915)	-	-	-
НЕТО ДОБИТАК / ГУБИТАК	253.354	1.029.818	1.283.172	(622.497)	3.142.352	2.519.855

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

44. ИЗВЕШТАВАЊЕ ПО СЕГМЕНТИМА - СТРУКТУРА ИМОВИНЕ, ОБАВЕЗА И КАПИТАЛА, БИЛАНС УСПЕХА ЖИВОТНОГ И НЕЖИВОТНОГ ОСИГУРАЊА
(наставак)

У наредним табелама дати су биланси успеха по врстама осигурања

	Осигур. живота	Животна осигур. осим живота	Животна осигур. збирно	Незгода и добравољно здр.	Возила	Пловни објекти и транспорт	Ваздухол.	Имовина	Одговорност	Кредити и јемства	Остало	Неживотна осигур. збирно	УКУПНО 31.12.2022.
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ													
Приходи од премија осигурања и саосигурања	3.517.888	192.407	3.710.295	2.030.980	2.984.519	509.134	17.102	6.520.389	11.098.146	117.948	911.480	24.189.698	27.899.993
Приходи од послова непосредно повезаних са пословима осигурања	-	-	-	2.623	7.118	1.441	295	5.040	189.974	1.020	278	207.790	207.790
Остали пословни приходи	47	-	47	17.103	23.870	9.859	2.961	223.453	48.706	73.303	18.210	417.465	417.512
	3.517.935	192.407	3.710.342	2.050.706	3.015.507	520.434	20.358	6.748.882	11.336.826	192.271	929.969	24.814.953	28.525.295
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ													
Расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе	(267.551)	-	(267.551)	(11.039)	(17.683)	(4.065)	(65)	(240.984)	(1.034.351)	(10.538)	(1.723)	(1.320.448)	(1.587.999)
Расходи накнада штета и утоворених износа	(2.862.550)	(80.942)	(2.943.492)	(1.085.034)	(2.618.614)	(73.130)	(13.172)	(3.450.367)	(5.107.198)	(92.081)	(203.605)	(12.613.201)	(15.556.893)
Резервисане штете	(74.369)	(4.912)	(79.271)	(229.314)	(221.518)	44.859	5.400	(638.121)	(380.698)	27.259	(5.508)	(1.397.642)	(1.476.913)
Приходи по основу регреса и продаје осигураних оштећених ствари	-	-	-	35	112.842	6.627	7	3.755	302.909	41.381	105	467.661	467.661
Смањење осталих техничких резерви – нето	197.495	-	197.495	376	-	15.807	-	-	97	-	-	16.280	213.775
Расходи за бонусе и попусте	(147.924)	-	(147.924)	(421.028)	(515.616)	(63.072)	(1.051)	(1.254.021)	(85.571)	(1.078)	(46.803)	(2.368.240)	(2.516.164)
Остали пословни приходи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	(3.154.889)	(85.854)	(3.240.743)	(1.746.004)	(3.280.590)	(72.974)	(8.881)	(5.578.738)	(6.284.812)	(5.057)	(257.534)	(17.215.590)	(20.456.333)
Добитак – бруто пословни резултат	363.046	106.553	469.599	304.702	(245.083)	447.460	11.477	1.169.144	5.062.014	187.214	672.436	7.599.363	8.068.962
ПРИХОДИ И РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ИНВЕСТИЦИОНЕ АКТИВНОСТИ													
Приходи од инвестирања средстава осигурања	594.263	26.705	620.968	286.855	153.357	139.847	138.280	338.624	365.917	138.284	278.278	1.839.442	2.460.410
Расходи по основу инвестирања средстава осигурања	(7.685)	(365)	(8.050)	(9.368)	(9.957)	(3.321)	(2.230)	(36.158)	(50.648)	(2.366)	(5.318)	(119.386)	(127.436)
Добитак/(губитак) из инвестиционе активности	586.578	26.340	612.918	277.467	143.400	136.526	136.050	302.466	316.269	135.918	272.960	1.720.056	2.332.974

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

	Осигур. живота	Животна осигур. осим живота	Животна осигур. збирно	Незгода и добровољно здр.	Возила	Пловни објекти и транспорт	Ваздухоп.	Имовина	Одговорност	Кредити и јемства	Остало	Неживотна осигур. збирно	УКУПНО 31.12.2022.
ТРОШКОВИ СПРОВОЂЕЊА ОСИГУРАЊА													
Трошкови прибаве	(523.183)	(19.455)	(542.638)	(497.494)	(1.072.705)	(127.227)	(8.752)	(1.911.224)	(3.200.227)	(28.976)	(479.412)	(7.326.017)	(7.888.655)
Трошкови управе	(249.087)	(11.147)	(260.234)	(212.984)	(337.061)	(103.982)	(47.980)	(533.426)	(1.039.719)	(68.260)	(197.598)	(2.540.990)	(2.801.224)
Остали трошкови спровођења осигурања	(7.248)	(308)	(7.556)	(7.876)	(3.829)	(3.829)	(3.829)	(7.658)	(7.658)	(3.829)	(7.659)	(45.967)	(53.523)
Провизија од ресиурања и ретроцесије	9.760	-	9.760	10.264	6.194	6.564	1.517	177.681	630.766	8.402	5.303	846.891	856.451
	(769.756)	(30.910)	(800.668)	(707.870)	(1.407.401)	(228.474)	(59.044)	(2.274.827)	(3.816.838)	(92.663)	(679.366)	(9.086.283)	(9.866.951)
Пословни добитак/ (губитак) – нето пословни резултат	179.866	101.983	281.849	(125.701)	(1.509.084)	356.512	88.483	(803.017)	1.750.445	230.469	266.029	253.136	534.986
ФИНАНСИЈСКИ И ОСТАЛИ ПРИХОДИ/РАСХОДИ													
Финансијски приходи	7.650	329	7.979	1.545	8.751	1.535	15.672	44.614	24.060	2.434	3.530	102.141	110.120
Финансијски расходи	(5.422)	(218)	(5.640)	(4.417)	(2.724)	(5.056)	(8.103)	(20.903)	(22.690)	(2.059)	(7.173)	(73.125)	(78.785)
Приходи од усклађивања вредности потраживања и других имовине која служе за обављање делатности	70.565	889	71.454	129.278	185.578	110.844	14.592	644.346	164.840	27.905	43.824	1.321.207	1.392.661
Расходи по основу обезбеђења потраживања и других имовине која служе за обављање делатности	(115.439)	(3.736)	(119.175)	(81.454)	(52.843)	(20.449)	(18.761)	(286.024)	(84.557)	(40.586)	(49.713)	(634.387)	(753.562)
Остали приходи	16.356	860	17.216	15.249	9.828	7.592	6.922	45.338	30.822	7.230	13.785	136.566	153.782
Остали расходи	(308)	(4)	(312)	(3.959)	(4.956)	(690)	(114)	(6.688)	(24.156)	(368)	(562)	(41.493)	(41.805)
ДОБИТАК/ (ГУБИТАК) ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	163.268	100.103	263.371	(69.459)	(1.365.450)	449.288	98.691	(382.334)	1.838.564	225.025	269.720	1.064.045	1.317.416
НЕТО ДОБИТАК/ (ГУБИТАК) ПОСЛОВ. КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	(16)	(1)	(17)	(1.716)	(7.495)	271	18	(382)	(1.715)	(942)	(351)	(12.312)	(12.329)
ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	163.262	100.102	263.354	(71.176)	(1.372.945)	449.559	98.709	(382.716)	1.836.849	224.083	269.369	1.061.733	1.306.087

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

	Осигур. живота	Животна осигур. осим осигур. живота	Животна осигур. збирно	Незгода и доброволно здр.	Возила	Пловни објекти и транспорт	Иновина	Одговорност	Кредити и јемства	Остало	Нежivotна осигур. збирно	УКУПНО 31.12.2021.
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ												
Приходи од премија осигурања и саосигурања	3.170.506	157.716	3.328.222	1.701.743	2.889.384	402.091	8.407	5.884.794	12.336.544	99.321	754.498	27.405.004
Приходи од послова непосредно повезаних са пословима осигурања	-	-	-	688	1.893	118	201	2.386	133.370	76	159	138.681
Остали пословни приходи	-	-	-	1.560	6.408	43	150	207.426	39.358	34.243	294	289.482
	3.170.506	157.716	3.328.222	1.704.001	2.897.485	402.252	8.758	6.094.586	12.509.272	133.640	754.951	27.833.167
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ												
Расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе	(370.486)	-	(370.486)	(9.510)	(14.877)	(34.708)	(65)	(152.054)	(1.025.638)	(10.170)	(943)	(1.618.451)
Расходи накнада штета и уговорених износа	(2.790.228)	(64.152)	(2.854.381)	(771.113)	(1.986.893)	(99.422)	(19.126)	(2.629.016)	(4.752.270)	(74.239)	(195.960)	(13.382.420)
Резервисане штете	(203.710)	(4.185)	(207.895)	(71.553)	(143.052)	(18.958)	(2.271)	(237.764)	(7.798)	(38.211)	(45.645)	(773.147)
Приходи по основу регреса и продаје осигураних оштећених ствари	-	-	-	111	133.510	25.064	2	8.315	268.547	69.996	97	505.642
Смањење осталих техничких резерви – нето	38.874	-	38.874	-	-	85	-	97.905	-	6.932	-	143.796
Расходи за бонусе и попусте	(143.175)	-	(143.175)	(305.152)	(423.880)	(61.560)	(135)	(1.240.825)	(55.247)	(1.450)	(43.106)	(2.274.530)
Остали пословни приходи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	(3.468.726)	(68.337)	(3.537.063)	(1.157.217)	(2.435.192)	(189.499)	(21.595)	(4.153.439)	(5.572.406)	(47.142)	(285.557)	(17.399.110)
Добитак – бруто пословни резултат ПРИХОДИ И РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ИНВЕСТИЦИОНЕ АКТИВНОСТИ	(298.220)	89.379	(208.841)	546.784	462.293	212.763	(12.837)	1.941.147	6.936.866	86.498	469.394	10.642.898
Приходи од инвестирања средстава осигурања	384.877	14.300	399.177	121.314	74.052	168.539	54.784	189.817	330.847	109.622	111.175	1.557.327
Расходи по основу инвестирања средстава осигурања	(20.779)	(795)	(21.574)	(11.375)	(14.151)	(8.388)	(2.408)	(45.093)	(73.596)	(4.685)	(6.124)	(187.394)
Добитак/губитак) из инвестиционе активности	364.098	13.505	377.603	109.939	59.901	168.151	52.376	144.724	267.251	104.937	106.051	1.369.933

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

	Осигр. живота	Животна осигр. осим живота	Животна осигр. здирно	Незгода и доброволна о здр.	Возила	Пловни објекти и транспорт	Ваздухоп.	Имовина	Одговорност	Кредити и јемства	Остало	Неживотна осигр. здирно	УКУПНО 31.12.2021.
ТРОШКОВИ СПРОВОЂЕЊА ОСИГУРАЊА													
Трошкови прибаве	(498.777)	(21.282)	(520.059)	(405.415)	(882.059)	(88.541)	(8.821)	(1.561.514)	(3.129.358)	(21.123)	(394.533)	(6.491.364)	(7.011.423)
Трошкови управе	(240.993)	(9.358)	(250.351)	(158.592)	(239.997)	(137.551)	(38.044)	(388.047)	(916.822)	(79.922)	(131.362)	(2.090.337)	(2.340.888)
Остали трошкови спровођења осигурања	(6.803)	(249)	(7.052)	(5.190)	(2.586)	(7.759)	(2.586)	(5.173)	(10.346)	(5.173)	(5.173)	(43.986)	(51.038)
Проеција од реосигурања и ретроцесија	4.957	-	4.957	16	80	1.901	203	83.660	8.776	5.248	3.129	103.013	107.970
	(741.616)	(30.889)	(772.505)	(569.181)	(1.124.562)	(231.950)	(49.248)	(1.871.074)	(4.047.750)	(100.970)	(527.939)	(8.522.874)	(9.295.178)
Пословни добитак (губитак) – нето пословни резултат	(676.738)	71.996	(603.743)	87.542	(602.368)	138.954	(9.709)	214.797	3.146.367	90.465	46.506	3.112.554	2.508.811
ФИНАНСИЈСКИ И ОСТАЛИ ПРИХОДИ(РАСХОДИ)													
Финансијски приходи	6.777	239	7.016	4.588	11.685	3.652	2.123	42.995	90.634	18.252	2.274	176.203	183.219
Финансијски расходи	(3.217)	(94)	(3.311)	(1.623)	(907)	(2.713)	(5.762)	(24.814)	(10.910)	(1.541)	(1.735)	(50.005)	(53.316)
Приходи од усклађивања вредности потраживања и друге имовине која служи за обављање делатности													
	86.688	838	87.526	84.220	51.741	84.935	27.410	640.736	149.727	56.497	59.617	1.154.883	1.242.409
Расходи по основу обезвређења потраживања и друге имовине која служи за обављање делатности													
	(111.267)	(3.438)	(114.705)	(75.836)	(79.985)	(72.877)	(16.465)	(501.747)	(179.929)	(52.822)	(37.017)	(1.016.678)	(1.131.383)
Остали приходи													
	5.434	232	5.666	14.406	11.476	18.517	6.069	45.736	54.167	12.262	12.731	175.364	181.030
Остали расходи													
	(982)	(10)	(992)	(3.045)	(4.229)	(542)	(115)	(26.354)	(24.363)	(280)	(589)	(59.517)	(60.509)
ДОБИТАК (ГУБИТАК) ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	(692.305)	69.762	(622.543)	110.252	(612.587)	169.926	3.561	391.349	3.226.693	122.833	81.787	3.492.804	2.870.261
НЕТО ДОБИТАК(ГУБИТАК) ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	46	-	46	(869)	(2.054)	(456)	152	(2.378)	(5.935)	(1.725)	(311)	(13.576)	(13.530)
ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	(692.259)	69.762	(622.497)	109.383	(614.641)	169.470	3.703	388.971	3.219.758	121.108	81.476	3.479.228	2.866.731

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године
45. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА

Матично правно лице Друштва је Република Србија која има значајан утицај кроз учешће у основном капиталу од 76,703%, Акционарски фонд има учешће од 3,609%, а остали акционари 19,687%.

Друштва која послују као контролисана друштва Компаније су: "Дунав ауто" д.о.о. Београд, "Дунав" друштво за управљање добровољним пензијским фондом а.д. Београд, "Dunav Stockbroker" а.д. Београд, "Дунав-Ре" а.д.о. Београд, "Дунав осигурање" а.д. Бања Лука, Република Српска, "Дунав ауто" д.о.о. Бања Лука, Република Српска, "Дунав турист" д.о.о. Златибор и "Дунав ауто логистика" д.о.о. Београд (Напомена 3.1).

	у хиљадама динара за годину која се завршава	
	31. децембра 2022.	31. децембра 2021.
Приходи:		
<i>Приходи од премије осигурања</i>		
„Дунав Турист“ д.о.о., Златибор	312	311
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	4.096	4.351
„Дунав“ друштво за управљање добр. пензијским фондом а.д., Београд	264	232
„Dunav stockbroker“ а.д., Београд	440	445
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	81.049	63.774
	86.161	69.113
<i>Приходи по основу учешћа у накнади штета из реосигурања и провизије по основу уговора о реосигурању</i>		
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	2.455.397	890.933
<i>Приходи од закупнина</i>		
„Дунав осигурање“ а.д., Бања Лука	223	223
„Дунав ауто логистика“ д.о.о., Београд	25	25
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	9.366	10.201
„Дунав Турист“ д.о.о., Златибор	5.651	5.185
„Дунав“ друштво за управљање добр. пензијским фондом а.д., Београд	1.251	1.043
„Dunav stockbroker“ а.д., Београд	1.362	1.424
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	18.990	17.734
	36.868	35.835
<i>Остали пословни приходи</i>		
„Дунав осигурање“ а.д., Бања Лука	712	1.127
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	1.398	1.900
	2.110	3.027
<i>Финансијски приходи – дивиденде (напомена 14):</i>		
„Дунав“ друштво за управљање добр. пензијским фондом а.д., Београд	82.465	79.045
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	153.199	112.924
	235.664	191.969
<i>Финансијски приходи – остало:</i>		
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	42.117	1.464
	42.117	1.464
<i>Приходи од усклађивања вредности потраживања</i>		
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	12.136	12.176
„Дунав ауто логистика“ д.о.о., Београд	31	30
„Дунав Турист“ д.о.о., Златибор	-	-
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	21.044	25.525
„Dunav stockbroker“ а.д., Београд	1.737	1.639
„Дунав осигурање“ а.д., Бања Лука	800	6.589
„Дунав“ друштво за управљање добр. пензијским фондом а.д., Београд	1.348	1.273
	37.096	47.232
Укупно приходи	2.895.413	1.239.573

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године
45. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА (наставак)

	у хиљадама динара за годину која се завршава	
	31. децембра 2022.	31. децембра 2021.
Расходи:		
<i>Расходи накнада штета и уговор. износа</i>		
„Дунав осигурање“ а.д., Бања Лука	30.535	26.892
„Дунав ауто логистика“ д.о.о., Београд	384	445
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	16.479	19.224
	47.398	46.561
<i>Расходи по основу премије реосигурања</i>		
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд (Напомена 4)	3.789.840	2.052.624
<i>Расходи по основу бонуса и попушта</i>		
„Дунав Турист“ д.о.о., Златибор	-	12
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	9	297
„Дунав“ друштво за управљање добр. пензијским фондом а.д., Београд	6	6
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	1.561	332
	1.576	647
<i>Трошкови материјала, горива и енергије</i>		
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	155	88
„Дунав ауто логистика“ д.о.о., Београд	19	9
	174	97
<i>Трошкови рекламе, пропаганде и репрезентације</i>		
„Дунав Турист“ д.о.о., Златибор	20.498	18.502
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	16.216	13.952
„Дунав ауто логистика“ д.о.о., Београд	57	597
	36.771	33.051
<i>Трошкови непроизводних услуга и остали нематериј. трошкови</i>		
„Dunav stockbroker“ а.д., Београд	45.271	53.797
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	31	-
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	6	2
	45.308	53.799
<i>Трошкови зарада, нак. зарада и остали лични расходи</i>		
„Дунав Турист“ д.о.о., Златибор	22.488	5.117
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	2.142	-
„Дунав“ друштво за управљање добр. пензијским фондом а.д., Београд	82.020	81.765
	106.650	86.882
<i>Трошкови закупа, одржавања и провизија</i>		
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	37.285	31.055
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	28.739	23.209
„Дунав ауто логистика“ д.о.о., Београд	2.108	1.714
	68.132	55.978
<i>Трошкови по МРС 16 - закуп аутомобила - Дунав ауто д.о.о.</i>		
Трош.ПДВ по МРС 16-лизинг возила	39.121	31.728
Трош.амортизације - закуп аутомобила	147.039	152.303
Камата по финансијском лизингу	7.972	7.881
	194.132	191.912
<i>Финансијски расходи</i>		
„Дунав осигурање“ а.д., Бања Лука	7	1
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	41.325	31.411
	41.332	31.412
<i>Остали расходи</i>		
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	190	41
	190	41
<i>Обезвређење потраживања и пласмана</i>		
„Dunav stockbroker“ а.д., Београд	1.612	1.618
„Дунав Турист“ д.о.о., Златибор	6.781	6.222
„Дунав“ друштво за управљање добр. пензијским фондом а.д., Београд	1.366	1.203
„Дунав осигурање“ а.д., Бања Лука	501	2.975
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	23.174	24.307
„Дунав ауто логистика“ д.о.о., Београд	30	30
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	11.148	12.142
	44.612	48.497
Укупно расходи	4.376.115	2.601.501
Расходи - нето	(1.480.702)	(1.361.928)

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године
45. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА (наставак)

у хиљадама динара	31. децембра 2022.	за годину која се завршава 31. децембра 2021.
Актива:		
<i>Учешћа у капиталу (Напомена 25.1.):</i>		
„Дунав Турист“ д.о.о., Златибор	125.515	125.515
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	668.786	668.786
„Дунав“ друштво за управљање добр. пензијским фондом а.д., Београд	229.470	229.470
„Dunav stockbroker“ а.д., Београд	973.739	973.739
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	445.230	445.230
„Дунав осигурање“ а.д., Бања Лука	93.215	93.215
	2.535.955	2.535.955
<i>Потраживања по основу премије осигурања:</i>		
„Dunav stockbroker“ а.д., Београд	76	71
„Дунав Турист“ д.о.о., Златибор	532	311
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	219	226
„Дунав“ друштво за управљање добр. пензијским фондом а.д., Београд	-	-
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	2.262	22.702
	3.089	23.310
<i>Потраживања по основу учешћа у накнади штета:</i>		
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	708.100	356.503
<i>Остала потраживања</i>		
„Дунав осигурање“ а.д., Бања Лука	1.498	397
„Дунав Турист“ д.о.о., Златибор	3.797	-
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	5.011	22
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	196.481	97.919
	206.787	98.338
<i>Пот. из специфичних послова, заједничког посл. и ост. потраж.</i> <i>(Напомена 31):</i>		
„Дунав Турист“ д.о.о., Златибор	19.743	12.962
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	-	988
„Дунав“ друштво за управљање добр. пензијским фондом а.д., Београд	140	123
„Dunav stockbroker“ а.д., Београд	-	125
„Дунав ауто логистика“ д.о.о., Београд	3	3
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	3.982	1.852
	23.868	16.053
<i>Преносна премија</i>		
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	902.596	747.493
<i>Резервисане штете</i>		
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	1.161.933	1.457.985
<i>Исправка вредности учешћа у капиталу (Напомена 25.1.):</i>		
„Дунав Турист“ д.о.о., Златибор	(125.515)	(125.515)
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	(126.163)	(126.163)
„Дунав осигурање“ а.д., Бања Лука	(34.626)	(34.626)
„Dunav stockbroker“ а.д., Београд	(286.794)	(286.794)
	(573.098)	(573.098)
<i>Исправка потраживања по основу премије осигурања:</i>		
„Dunav stockbroker“ а.д., Београд	(51)	(47)
„Дунав Турист“ д.о.о., Златибор	(532)	(311)
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	(472)	(16.509)
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	(6)	-
	(1.061)	(16.867)
<i>Исправка вредности специфичних потраживања (Напомена 27):</i>		
„Дунав Турист“ д.о.о., Златибор	(19.743)	(12.962)
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	-	(988)
„Дунав“ друштво за управљање добр. пензијским фондом а.д., Београд	(140)	(123)
„Dunav stockbroker“ а.д., Београд	-	(125)
„Дунав ауто логистика“ д.о.о., Београд	(3)	(3)
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	(3.982)	(1.852)
	(23.868)	(16.053)
<i>Исправка вредности осталих потраживања:</i>		
„Дунав осигурање“ а.д., Бања Лука	-	(360)
	-	(360)
Укупно актива	4.944.301	4.629.259

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године
45. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА (наставак)

	у хиљадама динара за годину која се завршава	
	31. децембра 2022.	31. децембра 2021.
Пасива:		
<i>Обавезе за премију реосигурања (Напомена 36)</i>		
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	1.150.179	781.833
	1.150.179	781.833
<i>Обавезе за провизију и остале обавезе из послова реосигурања</i>		
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	5.199	12.337
	5.199	12.337
<i>Обавезе према добављачима (Напомена 36)</i>		
„Дунав“ друштво за управљање добр. пензијским фондом а.д., Београд	6.883	6.773
„Дунав Турист“ д.о.о., Златибор	73	52
„Дунав ауто логистика“ д.о.о., Београд	206	176
„Dunav stockbroker“ а.д., Београд	1.689	1.693
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	37.014	19.969
	45.865	28.663
Укупно пасива	1.201.243	822.833
Актива. нето	1.678.529	1.600.948

Најзначајније трансакције и салда са државом и друштвима у државном власништву:

	у хиљадама динара	
На дан 31. децембра	2022.	2021.
Потраживања (премија) - пре исправке вредности	2.082.052	1.834.523
Остала потраживања	605.202	893.535
Обавезе	44.869	28.339

	у хиљадама динара	
Година која се завршила дана 31. децембра	2022.	2021.
Фактурисана премија	3.182.090	3.173.932
Остали приходи	2.273	33.264
Расходи накнада штета и уговорених износа	1.485.099	1.077.979
Расходи за бонусе и попусте	444.000	576.682
Трошкови материјала, енергије	129.168	86.073

По основу приказаних трансакција са друштвима у државном власништву Компанија је имала потраживања и обавезе, односно приходе и расходе који настају као резултат редовних пословних процеса.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године
45. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА (наставак)

На дан 31. децембра	2022.	у хиљадама динара 2021.
<i>Потраживања (премија) - бруто</i>		
Јавно предузеће Електропривреда Србије	1.815.284	1.417.581
Банка Поштанска штедионица а.д.	229.301	387.748
Контрола летења Србије и Црне Горе СМАТСА д.о.о.	37.467	29.194
	2.082.052	1.834.523
<i>Остала потраживања</i>		
Банка Поштанска штедионица а.д.	605.202	893.535
	605.202	893.535
<i>Обавезе</i>		
Јавно предузеће Електропривреда Србије	113	69
Банка Поштанска штедионица а.д.	44.756	28.270
	44.869	28.339
Година која се завршила дана 31. децембра	2022.	у хиљадама динара 2021.
<i>Приходи од премије</i>		
Јавно предузеће Електропривреда Србије	1.670.172	1.927.324
Банка Поштанска штедионица а.д.	1.288.746	1.041.263
Контрола летења Србије и Црне Горе СМАТСА д.о.о.	223.172	205.345
	3.182.090	3.173.932
<i>Остали приходи</i>		
Јавно предузеће Електропривреда Србије	22	40
Банка Поштанска штедионица а.д.	2.251	33.222
Контрола летења Србије и Црне Горе СМАТСА д.о.о.	0	2
	2.273	33.264
<i>Расходи накнада штета и уговорених износа</i>		
Јавно предузеће Електропривреда Србије	499.249	208.568
Банка Поштанска штедионица а.д.	985.025	869.411
Контрола летења Србије и Црне Горе СМАТСА д.о.о.	825	0
	1.485.099	1.077.979
<i>Расходи за бонусе и попусте</i>		
Јавно предузеће Електропривреда Србије	311.217	424.423
Банка Поштанска штедионица а.д.	81.610	104.858
Контрола летења Србије и Црне Горе СМАТСА д.о.о.	47.173	47.401
	440.000	576.682
<i>Трошкови материјала, енергије</i>		
Јавно предузеће Електропривреда Србије	129.168	86.073

Републички органи, органи аутономне покрајине, јединице локалне самоуправе као и јавна предузећа (јавни и секторски наручиоци у смислу Закона о јавним набавкама) имају обавезу да услуге осигурања прибављају у поступку јавних набавки објављивањем позива и конкурсне документације на Порталу јавних набавки.

Поступак, садржина конкурсне документације као и други услови за учешће привредних субјеката у поступку одређени су Законом о јавним набавкама. Поступак је јаван и транспарентан и по објављеном позиву своју понуду могу поднети сва правна лица која задовољавају услове прописане конкурсном документацијом. Компанија учествује у поступцима јавних набавки услуге осигурања као понуђач, где нуди своје услуге са другим учесницима на тржишту.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

45. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА (наставак)

Накнаде кључном руководећем особљу

	у хиљадама динара за годину која се завршава 31. децембра	
	2022.	2021.
Трошкови зарада - Извршни одбор	34.615	34.821
Накнада - Надзорни одбор	8.190	11.293
Укупно	42.805	46.114

46. НАЛАЗИ ЕКСТЕРНЕ КОНТРОЛЕ

Народна банка Србије – Сектор за надзор над обављањем делатности осигурања, на основу Решења о контроли бр. 9708 од 24. децембра 2021. године, почела је да врши контролу приговора у периоду 2019.-2021. године у делу колективног осигурања пензионера за случај смрти и колективног осигурања корисника кредита за случај смрти. До датума састављања ових појединачних финансијских извештаја, контрола је у току.

Народна банка Србије упутила је Компанији „Дунав осигурање“ а.д.о. Београд, Писмену опомену Г.бр.3524 од 17.02.2023. године, по основу контроле управљања ризиком од прања новца и финансирања тероризма, која је извршена на основу Решења гувернера Г.бр. 9249 од 01.09.2022. године. Контрола је извршена у периоду од 19.09. до 21.10.2022. године, а у вези са којом је сачињен и Компанији достављен Записник број Пов. XXIV-П-35/1/22 од 14.12.2022. године.

Народна банка Србије доставила је 15.03.2023. Записник о контроли пословања бр. Пов. XXI – 13/1/23. Компанија ће у року од 20 дана размотрити констатације из Записника и доставити одговоре.

Осим наведеног није било других непосредних / посредних контрола током 2022. године.

47. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА

47.1. Носиоци система управљања ризицима

Стратегија управљања ризицима Компаније „Дунав осигурање“ а.д.о. представља оквир за успостављање система управљања ризицима и њоме је дефинисано управљање ризицима, спремност за преузимање ризика и политике управљања ризицима у Компанији. Надзорни одбор Компаније доноси Стратегију управљања ризицима као део пословне стратегије, односно саставни део пословног плана Компаније.

Надлежност и одговорности Надзорног одбора и Извршног одбора уређене су Законом о осигурању, подзаконским актима Народне банке Србије и Статутом Компаније.

За спровођење система интерних контрола и система управљања ризицима одговорни су сви запослени у Компанији, који су дужни да се, при обављању својих послова придржавају Стратегије управљања ризицима правила и процедура којима се уређује спровођење система интерних контрола и управљање ризицима у Компанији.

Надлежности и одговорности запослених у Компанији као и руководиоца организационих јединица одређени су Стратегијом управљања ризицима, Правилником о организацији и систематизацији послова у Компанији „Дунав осигурање“ а.д.о. и Правилником о систему интерних контрола у Компанији „Дунав осигурање“ а.д.о.

47. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)**47.2. Врсте ризика који су предмет праћења и управљања**

У оквиру **ризика осигурања** посебно се управља појединачним ризицима као што су: ризик неадекватно одређене премије, ризик неадекватног образовања техничких резерви, ризик осигурања који произилази из катастрофалних догађаја, посебне ризике који произилазе из промене висине, тренда (тенденције) и волатилности (одступања од очекиваног) стопа смртности (ризик смртности и ризик дуговечности), промене висине, тренда и волатилности стопа истека, раскида, обнове и откупа уговора о осигурању (ризик истека осигурања), промене висине, тренда и волатилности стопа инвалидности и болести (ризик обољевања), промене момента настанка и учесталости осигураних случајева, као и висине исплате при настанку тих случајева, ризик неадекватне процене ризика који се преузима у осигурање, ризик неадекватног одређивања нивоа самопридржаја или преузимање ризика већих од износа самопридржаја, односно непреношење вишка ризика изнад самопридржаја у саосигурање, реосигурање, остале ризике осигурања (професионалне и техничке) који су у складу са природом, обимом и сложености пословања Компаније.

У оквиру **тржишних ризика**, посебно се управља појединачним ризицима: ризик промене каматних стопа, ризик промене цена хартија од вредности, ризик промене цена непокретности, ризик приноса, девизни ризик, ризик конкуренције, ризик неадекватног прилагођавања захтевима корисника услуге осигурања, остале тржишне ризике у складу са природом, обимом и сложености пословања Компаније.

У оквиру **ризика неиспуњења обавеза друге уговорне стране** посебно се управља појединачним ризицима: ризик немогућности наплате инвестираних средстава, ризик немогућности наплате приноса од инвестираних средстава или закупа, ризик немогућности наплате потраживања по основу осигурања, саосигурања и реосигурања, остале ризике.

У оквиру **ризика ликвидности** обухвата се већи број појединачних ризика и то: ризик неадекватног управљања имовином и обавезама (ALM-Asset Liability Management), ризик погрешне процене, евидентирања, презентовања и обелодањивања вредности имовине и извора средстава друштва као и њихових прихода, расхода и резултата пословања, ризик немогућности продаје имовине друштва по књиговодственој вредности и немогућност наплате извршене продаје, ризик рочне неусклађености средстава и њихових извора, ризик немогућности измиривања обавеза по основу осигурања и другим основама, остале ризике.

У оквиру **оперативних ризика** прате се: ризик погрешног, неодговарајућег избора чланова Извршног одбора, Надзорног одбора и лица којима је поверено руковођење појединим пословима, ризик погрешног, неодговарајућег избора, распореда и постављења запослених у друштву (квалификационо и бројно), ризик неадекватне организације пословања друштва, ризик погрешног и економски штетног уговарања послова, ризик превара, злоупотреба и др. незаконитих активности, ризик уговарања, организовања и обављања послова супротно правилима струке осигурања, ризик одсуства система интерних контрола, процедура и поступака, остали ризици.

У оквиру **правних ризика** прате се: ризик налагања мера и изрицања казне од стране Народне банке Србије или другог надлежног органа, ризик немогућности извршења уговора (делимично или у целини), ризик могућих губитака из спорова, ризик од прања новца и финансирања тероризма ризик неусклађених пословних аката и ризик у вези примене прописа и непримењивања прописаних процедура.

Други значајни ризици обухватају појединачне ризике: репутациони ризик, који проистиче из умањеног поверења јавности у пословање Компаније, стратешки ризик, који представља могућност настанка негативних ефеката на финансијски резултат или капитал Компаније услед непостојања одговарајућих политика и стратегија Компаније, њиховог неадекватног спровођења, као и услед промена у окружењу, односно изостанка одговарајућег реаговања на промене, ризици који настају при увођењу нових производа осигурања, укључујући и нове активности у вези са процесима и системима у Компанији, ризици по основу послова које је Компанија поверила трећим лицима, остали ризици који се процене као значајни.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године
47. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

Према степену утицаја на пословање Компаније, ризици се класификују у четири категорије:

- Низак,
- Средњи,
- Висок и
- Екстреман ризик.

Мерење, односно процена ризика, врши се кроз квалитативну и квантитативну процену идентификованих ризика и догађаја тако што се: врши обрада сваког идентификованог ризика, анализирају постојеће контролне мере у Компанији, квантификују идентификовани ризици – кад год је то могуће, предлажу додатне мере и прати спровођење свих донетих мера.

Компанија, у оквиру управљања ризицима, врши сопствену процену ризика (ORSA – Own Risk and Solvency assessment) и солвентности, чији резултати се узимају у обзир при доношењу стратешких одлука, планирању пословних активности и при управљању адекватношћу капитала.

При вршењу сопствене процене ризика и солвентности, Компанија идентификује све ризике којима је изложена или би могла бити изложена у пословању краткорочно и дугорочно.

Извештај о сопственој процени ризика и солвентности Компаније са квантитативним и квалитативним резултатима процене, закључцима и описом примењених метода и претпоставки, саставни је део Извештаја о пословању.

Документован извештај о сопственој процени ризика и солвентности надлежна организациона јединица за управљање ризицима подноси члановима управе Компаније.

47.3. Обелодањивање података у складу са захтевима МСФИ 4 „Уговори о осигурању“

Структура премије по врстама осигурања - диверсификованост портфолија осигурања

Структура премије по врстама осигурања - диверсификованост портфолија осигурања приказана је у табели у наставку:

		01. јануар - 31. децембар 2022.	У хиљадама динара 01. јануар - 31. децембар 2021.
(1)	Осигурање од последица незгоде	912.381	910.387
(3)	Осигурање моторних возила - каско	3.784.022	3.151.264
(7)	Осигурање робе у превозу	501.607	394.113
(10)	Осигурање од одговорности због употребе моторних возила	11.821.544	11.733.563
(8 и 9)	Осигурање имовине	9.722.227	8.471.965
	Остало	4.571.600	3.410.414
	Укупно неживотно осигурање	31.313.381	28.071.706
(20 и 22)	Животно осигурање	3.925.177	3.506.301
	Укупна премија	35.238.558	31.578.007

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године
47. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)**Обелодањивање података у вези са структуром ликвидираних штета**

Структура ликвидираних штета по носиоцима ризика дата је у табели у наставку:

	01. јануар - 31. децембар 2022.			01. јануар - 31. децембар 2021.		
	Живот	Неживот	Укупно	Живот	Неживот	Укупно
Ликвидиране штете у самопридржају	2.908.683	11.694.665	14.603.348	2.820.203	9.768.610	12.588.813
Удео реосигурања и саосигурања у ликвидираним штетама	18.117	2.305.854	2.323.971	10.902	1.095.869	1.106.771
Укупно ликвидиране штете	2.926.800	14.000.519	16.927.319	2.831.105	10.864.479	13.695.584

Структура ликвидираних штета по врстама осигурања-диверсификованост портфолија осигурања приказана је у табели у наставку:

		01. јануар - 31. децембар 2022.	У хиљадама динара 01. јануар - 31. децембар 2021.
(1)	Осигурање од последица незгоде	447.815	358.577
(3)	Осигурање моторних возила - каско	2.483.413	1.899.701
(7)	Осигурање робе у превозу	48.243	26.549
	Осигурање од одговорности због употребе моторних возила	4.723.850	4.242.181
(10)	Осигурање имовине	4.850.275	2.978.465
(8 и 9)	Остало	1.446.923	1.359.006
	Укупно неживотно осигурање	14.000.519	10.864.479
(20 и 22)	Животно осигурање	2.926.800	2.831.105
	Укупно ликвидиране штете	16.927.319	13.695.584

Компанија реосигурава део ризика које прибавља како би контролисала изложеност губицима и на тај начин смањила ризик концентрације. Компанија има комбинацију пропорционалних и непропорционалних уговора о реосигурању.

Самопридржај је један од основних чинилаца у опредељењу ризика који ће Компанија давати у покриће реосигурања, односно дела ризика који ће задржавати.

Ризик произилази из неадекватно одређеног нивоа самопридржаја, као и из ризика непримењивања подзаконских аката и интерних аката Компаније којима су дефинисане процедуре за реосигурање вишкова ризика односно изравнање ризика.

Компанија је спроводила одговорну и опрезну политику саосигурања и реосигурања вишкова ризика, у складу са Одлуком о критеријумима, начину утврђивања, табели максималног самопридржаја и укупном износу самопридржаја, као и Правилником о условима и начину саосигурања и реосигурања.

Структура укупно остварене (меродавне) премије према носиоцима ризика, приказана је у следећој табели:

	01. јануар - 31. децембар 2022.			01. јануар - 31. децембар 2021.		
	Живот	Неживот	Укупно	Живот	Неживот	Укупно
Остварена (меродавна) премија у самопридржају	3.710.289	24.443.404	28.153.693	3.328.224	24.066.141	27.394.365
Удео реосигурања и саосигурања	44.228	5.607.387	5.651.615	36.604	3.457.774	3.494.378
Укупно остварена (меродавна) премија	3.754.517	30.050.791	33.805.308	3.364.828	27.523.915	30.888.743

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године
47. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)*Структура техничких резерви*

Обрачун техничких резерви Компанија врши у складу са Законом о осигурању, подзаконским актима донетим на основу закона и интерним актима Компаније.

Техничке резерве у самопридржају на извештајни дан презентују се у табели у наставку:

	01. јануар - 31. децембар 2022.			у хиљадама динара 01. јануар - 31. децембар 2021.		
	Живот	Неживот	Укупно	Живот	Неживот	Укупно
Техничке резерве	7.058.487	31.390.607	38.449.094	6.736.120	28.475.367	35.211.487
Техничке резерве које падају на терет саосиг. и реосиг.	(38.994)	(3.512.904)	(3.551.898)	(21.830)	(3.370.559)	(3.392.389)
Укупно техничке резерве у самопридржају	7.019.493	27.877.703	34.897.196	6.714.290	25.104.808	31.819.098

Структура техничких резерви приказана је у напомени 42., а структура техничких резерви које падају на терет саосигураваача, реосигураваача приказана је у напомени 32.

Кретање преносне премије

Кретање преносне премије приказано је у табели у наставку:

	31. децембар 2022.			у хиљадама динара 31. децембар 2021.		
	Самопридржај	Реосигурање и дато саосигурање	Меродавна премија укупног портфеља	Самопридржај	Реосигурање и дато саосигурање	Меродавна премија укупног портфеља
Преносна премија - 01. јануар	12.129.243	1.837.294	13.966.537	11.584.591	1.692.683	13.277.274
Бруто премија*	29.383.843	5.854.715	35.238.558	27.939.016	3.638.991	31.578.007
Меродавна премија	(28.153.694)	(5.651.613)	(33.805.307)	(27.394.364)	(3.494.379)	(30.888.743)
Преносна премија - стање на дан	13.359.392	2.040.396	15.399.788	12.129.243	1.837.295	13.966.538

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године
47. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)**Кретања резервисаних штета**

Укупан износ резервисаних штета састоји се из резервисаних пријављених, а неликвидираних штета, резервисаних насталих непријављених штета и резервације за трошкове ликвидације и исплате штета.

Обрачун резервисаних штета врши се према релевантним актима регулаторног органа Народне банке Србије и интерним актима Компаније.

У наредним прегледима износи резервисаних штета садрже и резервацију за трошкове

Кретање резервисаних пријављених штета, презентује се у наставку:

	31. децембар 2022.			31. децембар 2021.		
	Резервисане настале пријављене а нерешене штете у самопридржају	Учешће реосигураваача и саосигураваача у резервисаним штетама	Резервисане настале пријављене а нерешене штете укупног портфеља	Резервисане настале пријављене а нерешене штете у самопридржају	Учешће реосигураваача и саосигураваача у резервисаним штетама	Резервисане настале пријављене а нерешене штете укупног портфеља
Почетно стање - 01. јануар	5.888.299	1.256.764	7.145.063	5.519.698	1.391.731	6.911.429
Промене резервисаних штета	(103.086)	(8.139)	(111.225)	368.601	(134.967)	233.634
Крајње стање	5.785.213	1.248.625	7.033.838	5.888.299	1.256.764	7.145.063

Стање просечног износа резервисаних штета (редовне/спор/укупно), презентује се у табели у наставку:

	31. децембар 2022.			31. децембар 2021.		
	Редовне	У спору	Укупно	Редовне	У спору	Укупно
Просечан износ резервис. штета	1.302	946	1.102	1.177	1.035	1.103

Стање резервисаних непријављених штета, презентује се у наставку:

	31. децембар 2022.			31. децембар 2021.		
	Резервисане настале непријављене штете у самопридржају	Учешће реосигураваача у резервисаним штетама	Резервисане настале непријављене штете	Резервисане настале непријављене штете у самопридржају	Учешће реосигураваача у резервисаним штетама	Резервисане настале непријављене штете
Почетно стање - 01. јануар	7.554.196	291.483	7.845.679	7.149.651	105.609	7.255.260
Промене резервисаних штета	1.579.999	(37.689)	1.542.310	404.545	185.875	590.420
Крајње стање	9.134.195	253.794	9.387.989	7.554.196	291.484	7.845.680

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године
47. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

Преглед укупних резервисаних штета даје се у наставку:

	31. децембар 2022.			31. децембар 2021.		
	у хиљадама динара			у хиљадама динара		
	Резервисане штете у самопридржају	Учешће реосигураваача и саосигураваача у резервисаним штетама	Резервисане штете укупног портфеља	Резервисане штете у самопридржају	Учешће реосигураваача и саосигураваача у резервисаним штетама	Резервисане штете укупног портфеља
Почетно стање - 01. јануар	13.442.495	1.548.247	14.990.742	12.669.349	1.497.340	14.166.689
Промене резервисаних штета	1.476.913	(45.828)	1.431.085	773.146	50.908	824.054
Крајње стање	14.919.408	1.502.419	16.421.827	13.442.495	1.548.248	14.990.743
Неживот	14.450.371	1.500.763	15.951.134	13.052.729	1.546.730	14.599.459
Живот	469.037	1.656	470.693	389.766	1.518	391.284

У извештајном периоду дошло је до повећања укупно резервисаних штета портфеља у односу на стање укупно резервисаних штета у претходном обрачунском периоду.

Учешће реосигураваача и саосигураваача у резервисаним штетама је смањено.

Напред наведена кретања резултирала су растом резервисаних штета у самопридржају.

Обелодањивање података у вези са меродавном премијом, меродавним штетама у самопридржају и трошковима по врстама осигурања.

У табелама у наставку презентују се упоредни подаци о меродавним премијама и меродавним штетама у самопридржају Компаније, као и преглед трошкова спровођења осигурања.

		01. јануар - 31. децембар 2022.				у хиљадама динара
Врста осигурања		Укупна премија	Меродавна премија у самопридржају	Меродавне штете у самопридржају	ТСО	Салдо реосигурања
(1)	Осигурање од последица незгоде	912.381	839.818	580.834	328.869	24.628
(3)	Осигурање моторних возила	3.784.022	3.296.958	2.840.133	1.407.400	88.720
(7)	Осигурање робе у превозу	501.607	358.566	42.764	187.020	150.079
(10)	Осигурање од одговорности због употребе моторних возила	11.821.544	10.390.629	5.266.654	3.312.295	778.530
(8 и 9)	Осигурање имовине	9.722.227	6.520.389	4.088.489	2.274.627	1.378.376
	Остало	4.571.600	3.037.043	1.191.971	1.556.074	1.069.515
	Укупно неживотно осигурање	31.313.381	24.443.403	14.010.845	9.066.285	3.489.848
(20 и 22)	Животно осигурање	3.925.177	3.710.289	3.022.762	800.669	40.897
	Укупно	35.238.558	28.153.692	17.033.607	9.866.954	3.530.745

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године
47. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

		01. јануар - 31. децембар 2021.				у хиљадама динара
Врста осигурања		Укупна премија	Меродавна премија у самопридржају	Меродавне штете у самопридржају	ТСО	Салдо реосигурања
(1)	Осигурање од последица незгоде	910.387	821.613	392.831	279.790	38.435
(3)	Осигурање моторних возила	3.151.264	2.852.631	2.129.945	1.124.562	65.224
(7)	Осигурање робе у превозу	394.113	319.784	35.753	137.662	80.013
(10)	Осигурање од одговорности због употребе моторних возила	11.733.563	11.767.714	4.653.047	3.739.983	83.550
(8 и 9)	Осигурање имовине	8.471.965	5.884.792	2.866.779	1.871.073	1.939.273
	Остало	3.410.414	2.419.607	1.014.935	1.369.604	300.100
	Укупно	28.071.706	24.066.141	11.093.290	8.522.674	2.506.595
(20 и 22)	неживотно осигурање					
	Животно осигурање	3.506.301	3.328.224	3.062.276	772.505	25.625
	Укупно	31.578.007	27.394.365	14.155.566	9.295.179	2.532.220

Обелодањивање података у вези са меродавним техничким резултатом (брutto)

		у хиљадама динара	
		Технички резултат (МШ:МП) у %	
Врста осигурања		31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
01	Осигурање од последица незгоде	94,89	66,91
02	Добровољно здравствено осигурање	79,41	68,02
03	Осигурање моторних возила - каско	117,70	103,00
04	Осигурање шинских возила	-21,99	221,47
05	Осигурање ваздухоплова	-121,30	621,35
06	Осигурање пловних објеката	5,09	29,44
07	Осигурање робе у превозу	9,26	8,35
08	Осигурање имовине од пожара и др. опасн.	74,09	47,77
09	Остала осигурање имовине	89,37	62,66
10	Осиг. од одгов. због употр. мотор. возила	61,82	49,05
11	Осиг. од одгов. због употр. ваздухоплова	1,52	-7,49
12	Осиг. од одгов. због употр. плов. објеката	2,72	59,31
13	Осигурање од опште одговорности	38,47	-5,99
14	Осигурање кредита	26,92	169,55
15	Осигурање јемства	41,06	-8,95
16	Осигурање финансијских губитака	12,38	41,45
17	Осигурање трошкова правне заштите	0,00	0,00
18	Осигурање помоћи на путовању	39,39	49,47
19	Друге врсте неживотних осигурања	0,00	0,00
Укупно неживотно осигурање		72,00	58,97
20	Осигурање живота	103,82	117,05
21	Рентно осигурање	0,00	0,00
22	Допунско осигурање уз осигурање живота	55,78	54,16
23	Добровољно пензијско осигурање	0,00	0,00
24	Друге врсте животних осигурања	0,00	0,00
Укупно животно осигурање		101,36	114,11
Укупно		75,44	65,31

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године
47. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

Обелодањивање података у вези са меродавним техничким резултатом у самопридржају

Врста осигурања		у хиљадама динара	
		Технички резултат (МШ:МП) у %	
		31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
01	Осигурање од последица незгоде	96,88	66,99
02	Добровољно здравствено осигурање	79,25	67,73
03	Осигурање моторних возила - каско	120,67	104,77
04	Осигурање шинских возила	-40,76	286,23
05	Осигурање ваздухоплова	65,00	241,19
06	Осигурање пловних објеката	5,19	30,08
07	Осигурање робе у превозу	16,97	15,96
08	Осигурање имовине од пожара и др. опасн.	65,02	57,12
09	Остала осигурање имовине	95,97	73,87
10	Осиг. од одгов. због употр. мотор. возила	62,57	49,48
11	Осиг. од одгов. због употр. ваздухоплова	7,07	-17,78
12	Осиг. од одгов. због употр. плов. објеката	-26,75	77,86
13	Осигурање од опште одговорности	49,68	24,99
14	Осигурање кредита	45,51	215,97
15	Осигурање јемства	49,07	-41,89
16	Осигурање финансијских губитака	25,70	74,38
17	Осигурање трошкова правне заштите		
18	Осигурање помоћи на путовању	39,39	49,47
19	Друге врсте неживотних осигурања		
Укупно неживотно осигурање		76,30	61,49
20	Осигурање живота	104,62	118,03
21	Рентно осигурање		
22	Допунско осигурање уз осигурање живота	55,78	54,16
23	Добровољно пензијско осигурање		
24	Друге врсте животних осигурања		
Укупно животно осигурање		102,08	115,00
Укупно		79,88	68,38

Имајући у виду да подаци о историјском развоју штета представљају основну претпоставку у обрачуна насталих непријављених штета (ИБНР) у наставку су дати подаци о броју и износу решених и резервисаних штета по врстама осигурања и годинама настанка.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

Преглед износа штета пренетих из ранијег периода, према години настанка

У 000 РСД	пре 2015		2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021		Укупно	
	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору
Осигурање живота	424	-	405	60	177	-	1,131	520	1,987	350	10,246	-	12,544	-	32,860	360	59,784	1,290
Рентно осигурање	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Допунско осигурање уз осигурање живота	1,311	-	912	-	751	845	498	130	1,195	-	1,650	727	796	115	3,222	90	10,335	1,907
Укупно живот	1,735	-	1,317	60	928	845	1,629	650	3,192	350	11,896	727	13,340	115	36,082	450	70,119	3,197

У 000 РСД	пре 2015		2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021		Укупно	
	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору
Осигурање од последица незгоде	-	4,283	160	970	-	4,554	-	4,295	23	5,392	12	6,524	241	9,129	2,738	3,817	3,174	38,964
Добровољно здравствено осигурање	-	-	-	-	-	-	-	20	-	-	82	250	242	420	6,348	-	6,672	690
Осигурање моторних возила	-	5,000	-	1,970	-	4,118	-	12,946	-	17,857	4	3,660	1,723	5,680	82,934	3,135	84,661	54,366
Осигурање шинских возила	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање ваздухоплова	-	-	-	-	-	-	-	51,963	-	520	-	-	-	-	300	-	52,783	-
Осигурање пловних објеката	-	-	-	-	-	-	-	5,200	-	-	-	-	-	-	9,700	-	5,200	5,200
Осигурање робе у превозу	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање од пожара и др. опасности	-	-	-	-	-	-	-	325,000	1,100	-	117,000	40,000	-	-	3,330	-	121,430	365,000
Остала осигурања имовине	-	162,750	-	6,000	-	2,500	-	11,500	-	26,315	2,000	880	395,550	4,215	572,243	800	969,793	214,960
Осигурање од одг. због употребе моторних возила	-	7,710	-	2,050	-	10,220	-	7,416	-	15,060	100,000	2,800	3,500	1,951	119,882	10,731	223,382	57,938
Осигурање од одг. због употребе ваздухоплова	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање од одг. због употребе пловних објеката	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање од опште одговорности	2,257	338,094	147	14,230	2,373	17,605	10,086	66,987	4,042	25,534	14,973	22,480	2,589	14,306	11,907	23,248	48,374	522,484
Осигурање кредита	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	27	-	105	-	653	-	785	-
Осигурање јемства	-	-	-	-	-	-	-	-	94,235	-	-	-	3,765	-	-	-	98,000	-
Осигурање финансијских губитака	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање трошкова правне заштите	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19	200	19	1,700
Осигурање помоћи на путовању	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Укупно неживот	824,412	1,065,787	34,718	152,220	48,288	266,429	112,389	677,231	158,034	368,104	422,517	376,129	568,293	249,406	1,188,648	123,480	3,357,299	3,278,786

Преглед броја штета пренетих из ранијег периода, према години настанка (у комадима)

У комадима	пре 2015		2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021		Укупно	
	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору
Осигурање живота	10	-	6	1	2	-	13	3	16	1	40	-	53	-	140	2	280	7
Рентно осигурање	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ 31. децембар 2022. године

У категоријама		пре 2015			2015			2016			2017			2018			2019			2020			2021			Укупно	
		Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору		
Допунско осигурање уз осигурање живота																											
31	-	33	-	30	2	23	1	35	-	33	3	17	1	42	1	244	8										
41	-	39	1	32	2	36	4	51	1	73	3	70	1	182	3	524	15										
пре 2015																											
Осигурање од последица незгоде																											
-	12	2	5	-	15	-	15	1	25	3	27	2	37	17	22	25	158										
Добровољно здравствено осигурање																											
-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	3	2	5	3	371	-	379	7										
Осигурање моторних возила																											
-	4	-	3	-	3	-	7	-	15	1	8	7	16	412	13	420	69										
Осигурање шинских возила																											
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-										
Осигурање ваздухоплова																											
-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	1	-	3	-										
Осигурање пловних објеката																											
-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	4	-	4	1										
Осигурање робе у превозу																											
-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	1	-	-	5	-	7	2										
Осигурање од пожара и др. опасности																											
-	8	-	1	-	1	-	2	-	4	1	3	7	5	19	1	27	25										
Остала осигурања																											
-	5	-	2	-	2	-	8	-	15	1	4	2	7	39	3	42	46										
Осигурање од одг. због употребе моторних возила																											
247	332	16	125	15	207	17	334	29	420	26	473	55	476	570	256	975	2,623										
Осигурање од одг. због употребе ваздухоплова																											
-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-										
Осигурање од одг. због употребе пловних објеката																											
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	6	2	6										
Осигурање од опште одговорности																											
2	28	2	9	1	18	3	43	30	26	26	53	15	35	103	-	182	212										
Осигурање кредита																											
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	10	-	1	-	13	-										
Осигурање јемства																											
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	281	-	-	-	282	-										
Осигурање финансијских губитака																											
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	1	2	2										
Осигурање трошкова правне заштите																											
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-										
Ротација на ризи																											
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	1	22	2	22	6										
249	389	20	145	18	246	21	413	63	506	64	573	384	581	1,568	304	2,387	3,157										

Преглед решених штета у току 2022. године по врсти осигурања и према години настанка

У 000 РСД	Пре 2015												Укупно													
	2015			2016			2017			2018			2019			2020			2021			2022			Укупно	
	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору
Осигурање од последица незгоде	43	605	40	321	-	278	-	592	156	852	4,432	1,874	13,095	2,756	134,684	8,663	270,404	9,020	422,854	24,961						

**НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године**

[illegible]

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

Преглед решених штета у току 2022. године по врсти осигурања и према години настанка (по броју)

Број	Пре 2015		2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022		Укупно		
	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	
Осигурање од последица невоље	2	6	3	3	-	3	-	5	2	2	9	71	12	162	17	2,283	45	7,095	55	9,618	155
Добровољно здравствено осигурање	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	55	1	166	-	9,565	-	59,743	2	69,530	2
Осигурање моторних возила	-	-	-	-	-	2	2	321	1	567	4	24	4	174	4	4,103	11	18,688	4	23,855	28
Осигурање пилотских возила	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	8	-	16	-	51	-
Осигурање ваздухоплова	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	3	-	3	-	5	-
Осигурање пловаћих објеката	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	-	5	-	12	-
Осигурање робе у превозу	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	-	60	-	136	-	202	-
Осигурање од пожара и др. опасности	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	1	10	1	380	2	2,490	-	2,885	7
Остала осигурања имовине	1	1	-	-	-	1	-	4	-	4	8	8	-	78	-	3,640	-	21,929	-	25,656	10
Осигурање од одг. због употребе моторних возила	44	78	9	36	26	58	23	86	45	126	214	178	397	217	4,595	422	17,008	211	22,361	1,412	
Осигурање од одг. због употребе ваздухоплова	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-
Осигурање од одг. због употребе пловаћих објеката	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	-	-	3	-
Осигурање од опште одговорности	1	5	1	2	3	5	10	9	20	3	28	17	115	9	875	15	2,207	8	3,260	73	-
Осигурање кредита	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	62	-	525	-	1,735	-	278	-	2,600	-	-
Осигурање јемства	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	588	1	3	-	591	1
Осигурање финансијских губитака	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	1	129	-	144	1
Осигурање трошкова правне заштите	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање помоћи на путовању	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	3	-	-	12	-	2,669	-	6,404	1	9,089	1
УКУПНО НЕЖИВОТ	48	93	13	41	30	69	35	107	394	143	1,041	213	1,646	248	30,526	497	136,134	279	169,867	1,690	
Осигурање живота	1	-	1	1	2	-	4	-	11	-	41	-	221	-	2,641	-	20,312	1	23,234	2	-
Рентно осигурање	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Допунско осигурање уз осигурање живота	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	36	3	70	1	753	5	1,616	-	2,482	11	-
УКУПНО ЖИВОТ	1	-	2	1	2	-	4	1	17	1	77	3	291	1	3,394	5	21,928	1	25,716	13	
УКУПНО	49	93	15	42	32	69	39	108	411	144	1,118	216	1,937	249	33,920	502	158,062	280	195,583	1,703	

Преглед резервисаних пријављених штета према години настанка на дан 31. децембар 2022. године

У 000 РСД	пре 2015		2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022		Укупно	
	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору
Осигурање од последица незгоде	-	1,650	-	350	-	4,922	-	3,208	-	4,695	-	5,783	879	25,521	1,152	13,357	1,428	10,205	3,459	69,691
Добровољно здравствено осигурање	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	5	630	317	-	5,171	-	5,493	730
Осигурање возила	-	4,200	-	2,015	-	1,360	-	6,041	-	12,773	-	4,214	-	4,858	9,335	7,545	43,065	1,365	52,400	44,371
Осигурање пливних возила	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање возила	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	885	-	885	-
ваздухоплова	-	-	-	-	-	-	55,076	-	551	-	-	-	-	-	-	-	-	-	55,627	-
Осигурање пловних објеката	-	-	-	-	-	-	-	5,200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање робе у превозу	-	-	-	-	-	-	-	325,000	1,100	-	117,000	40,000	-	-	-	360	3,800	-	121,900	365,360
Осигурање од пожара и др. опасности	-	161,680	-	6,000	-	2,500	-	12,900	-	14,940	500	3,740	58,659	7,910	155,068	20,490	600,189	-	814,416	230,160
Остала осигурања	-	8,210	-	2,500	-	10,000	-	4,875	-	8,355	-	3,950	117,885	5,920	154,887	17,281	148,702	450	421,474	61,541
Осигурање од одг. због употребе моторних возила	876,606	461,795	28,499	107,405	45,643	202,859	47,312	197,528	34,042	236,612	125,206	356,185	49,304	265,193	169,957	231,954	361,127	133,974	1,737,696	2,193,505
Осигурање од одг. због употребе ваздухоплова	-	-	-	-	551	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	551	-
Осигурање од одг. због употребе пловних објеката	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање од опште одговорности	1,611	37,537	67	11,930	2,215	13,711	880	47,165	4,156	24,288	3,326	24,102	1,325	14,611	1,368	29,964	30,241	22,321	45,189	225,629
Осигурање кредита	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање јемства	-	-	-	-	-	-	-	-	93,678	-	-	-	1,376	-	18	-	-	-	95,072	-
Осигурање финансијских губитака	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4,000	-	-	1,500	-	1,500	4,000

**НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године**

[illegible]

Преглед резервисаних пријављених штета према години настанка на дан 31. децембар 2022. године (број)

[illegible]

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

Осигурање живота	9	-	6	-	2	-	15	3	17	1	35	3	33	-	57	4	109	-	283	11
Допунско осигурање уз осигурање живота	31	-	32	-	30	2	23	-	33	-	31	1	16	2	28	2	48	-	272	7
Укупно живот	40	-	38	-	32	2	38	3	50	1	66	4	49	2	85	6	157	-	555	18
УКУПНО	280	312	54	102	47	185	55	309	97	401	113	540	230	541	225	626	1,532	376	2,633	3,392

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године
47. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)**47.4. Обелодањивање података у складу са МСФИ 7 „Финансијски инструменти: обелодањивања“****Категорије финансијских инструмената**

У хиљадама динара

	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Финансијска средства		
Дугорочни финансијски пласмани	2.048.960	2.111.250
<i>Учешћа у капиталу</i>	2.012.973	2.012.973
<i>Остали дугорочни финансијски пласмани</i>	35.987	98.277
Потраживања	8.135.511	6.538.416
Финансијски пласмани	30.649.971	32.669.053
Готовина и готовински еквиваленти	1.527.771	1.066.459
Активна временска разграничења (Потраживања за нефактурисан приход)	90.229	113.296
Техничке резерве које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	3.551.898	3.392.389
<i>Резерве за преносне премије које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара</i>	2.040.395	1.837.295
<i>Резервисане штете које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара</i>	1.502.418	1.548.249
<i>Остале техничке резерве које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара</i>	9.085	6.845
	46.004.340	45.890.863
Финансијске обавезе		
Дугорочна резервисања	6.075.180	5.955.612
<i>Математичка резерва</i>	5.721.439	5.681.432
<i>Резерве за изравнање ризика</i>	124.373	114.800
<i>Резерве за бонусе и попусте</i>	229.368	159.380
Остале дугорочне обавезе	118.689	272.328
Краткорочне финансијске обавезе	147.779	189.585
Обавезе по основу штета	95.798	107.993
Обавезе за премију, зараде и друге обавезе	3.863.445	3.367.911
Резерве за преносне премије	15.399.788	13.966.537
Резерве за неистекле ризике	552.300	298.595
Друга пасивна временска разграничења (Унапред обрачунати трошкови)	251.751	246.011
Резервисане штете	16.421.826	14.990.743
	42.926.556	39.395.315

Ризици који потичу од финансијских инструмената обухватају:

- кредитни ризик;
- тржишни ризик који се састоји од три врсте ризика: девизног ризика, каматног ризика и ризика промене цене финансијског инструмента и
- ризик ликвидности.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године
47. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)**47.4. Обелодањивање података у складу са МСФИ 7 „Финансијски инструменти: обелодањивања (наставак)**

Друштво сматра да по основу техничких резерви које падају на терет реосигураваача није изложено значајном кредитном, тржишном и ризику ликвидности. Техничке резерве које падају на терет реосигураваача се у потпуности односе на Дунав РЕ а.д.о. Београд који има АМ Бест финансијски рејтинг Б+/добар и кредитни рејтинг БББ-/стабилни изгледи.

47.4.1 Кредитни ризик

Изложеност кредитном ризику посебно се обелодањује за следеће категорије финансијских средства, односно финансијске имовине:

- дугорочни финансијски пласмани,
- финансијски пласмани и
- потраживања.

Постоји значајна разлика у степену изложености Компаније кредитном ризику у зависности од тога о којој се категорији финансијског инструмента ради. Кредитном ризику су највише изложена потраживања од осигураника по основу фактурисане премије осигурања и обрачунатих камата по основу кашњења у измиривању обавеза од стране дужника. Ово је, пре свега, последица изражене неликвидности у привреди, као и присутне праксе да осигураници обавезе по основу премије осигурања не третирају као приоритетне и сврставају их иза обавеза по основу пореза, зарада и обавеза према банкама и добављачима.

У процесу управљања кредитним ризиком, Компанија управља ризицима који произилазе из уложених средстава у хартије од вредности којима се тргује и ризиком бонитета осигураника, интерно категорисаних у сегмент великих клијената и осталим ризицима који стоје у вези са наплатом потраживања.

Максимална изложеност кредитном ризику је приказана у следећој табели:

Финансијска имовина	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Остали дугорочни финансијски пласмани	35.987	98.277
Потраживања	8.135.511	6.538.416
Краткорочни финансијски пласмани	30.649.971	32.669.053
Готовина и готовински еквиваленти	1.527.771	1.066.459
Техничке резерве које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	3.551.898	3.392.389
Резерве за преносне премије које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	2.040.395	1.837.295
Резервисане штете које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	1.502.418	1.548.249
Остале техничке резерве које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	9.085	6.845
Укупно	43.901.138	43.764.594

Изложеност кредитном ризику, у погледу потраживања, приказана је и на основу старосне структуре потраживања која је дата у следећој табели:

Старосна структура потраживања	У хиљадама динара		
	31. децембар 2022.		
	Бруто износ	Исправка вредности	Нето износ
Недоспело	6.797.260	394.569	6.402.691
Кашњење од 0-90 дана	1.434.111	223.506	1.210.605
Кашњење од 91-180 дана	651.935	465.787	186.148
Кашњење од 181-270 дана	201.568	110.261	91.307
Кашњење преко 271 дана	6.733.579	6.488.819	244.760
Укупно	15.818.453	7.682.942	8.135.511

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године
47. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)**47.4. Обелодањивање података у складу са МСФИ 7 „Финансијски инструменти: обелодањивања (наставак)****47.4.2 Тржишни ризици – Девизни, каматни и ризик ликвидности***Девизни ризик*

Под девизним ризиком подразумева се вероватноћа настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Компаније услед промене вредности девизних курсева. Девизном ризику су изложене све позиције активе и пасиве у девизама, као и потраживања и обавезе индексирание страном валутом.

Компанија управља девизним ризиком у циљу ограничавања могућих губитака због промена курса страних валута и одржавања ризика на нивоу који је прихватљив из угла резултата пословања, адекватности капитала и захтева за очувањем ликвидности.

Изложеност Компаније девизном ризику на дан обрачуна, дата је у наредној табели:

Девизни ризик 31.12.2022.	У хиљадама динара				
	УСД	ЕУР	Остале валуте	РСД	Укупно
Остали дугорочни финансијски пласмани	-	35.987	-	-	35.987
Потраживања	-	22.852	142	8.112.517	8.135.511
Краткорочни финансијски пласмани	-	2.546.359	-	28.103.612	30.649.971
Готовински еквиваленти и готовина	56.397	341.158	53.134	1.077.082	1.527.771
Активна временска разграничења (потраживања за нефактурисан приход)	-	-	-	90.229	90.229
Техничке резерве које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	-	-	-	3.551.898	3.551.898
Резерве за преносну премију које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	-	-	-	2.040.395	2.040.395
Резервисане штете које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	-	-	-	1.502.418	1.502.418
Остале техничке резерве које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	-	-	-	9.085	9.085
Укупно	56.397	2.946.356	53.276	40.935.338	43.991.367
Дугорочна резервисања	13.513	1.249.582	83.620	4.728.465	6.075.180
Математичка резерва	13.513	1.249.582	83.620	4.374.724	5.721.439
Резерве за изравнање ризика	-	-	-	124.373	124.373
Резерве за бонусе и попусте	-	-	-	229.368	229.368
Остале дугорочне обавезе	-	-	-	118.689	118.689
Краткорочне финансијске обавезе	-	-	-	147.779	147.779
Обавезе по основу штета	-	-	-	95.798	95.798
Обавезе за премију, зараде и друге обавезе	-	-	-	3.863.445	3.863.445
Резерве за преносне премије	-	-	-	15.399.788	15.399.788
Резерве за неистекле ризике	-	-	-	552.300	552.300
Друга пасивна временска разграничења (унапред обрачунати трошкови)	-	-	-	251.751	251.751
Резервисане штете	641	1.478.414	17.668	14.925.103	16.421.826
Укупно	14.154	2.727.996	101.288	40.083.118	42.926.556
Нето девизна позиција на дан 31.12.2022.	42.243	218.360	(48.012)	852.220	1.064.811

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године
47. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)**47.4. Обелодањивање података у складу са МСФИ 7 „Финансијски инструменти: обелодањивања (наставак)****47.4.2 Тржишни ризици – Девизни, каматни и ризик ликвидности (наставак)**

Изложеност Компаније девизном ризику на одговарајући дан у претходном обрачунском периоду, дата је у наредној табели:

Девизни ризик 31.12.2021.

	У хиљадама динара				
	УСД	ЕУР	Остале валуте	РСД	Укупно
Остали дугорочни финансијски пласмани	-	98.277	-	-	98.277
Потраживања	-	16.556	152	6.521.708	6.538.416
Краткорочни финансијски пласмани	-	2.641.929	-	30.027.124	32.669.053
Готовински еквиваленти и готовина	20.709	288.387	56.933	700.430	1.066.459
Активна временска разграничења (потраживања за нефактурисан приход)	-	-	-	113.296	113.296
Техничке резерве које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	-	-	-	3.392.389	3.392.389
Резерве за преносну премију које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	-	-	-	1.837.295	1.837.295
Резервисане штете које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	-	-	-	1.548.249	1.548.249
Остале техничке резерве које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	-	-	-	6.845	6.845
Укупно	20.709	3.045.149	57.085	40.754.947	43.877.890
Дугорочна резервисања	11.950	1.216.737	82.848	4.644.077	5.955.612
Математичка резерва	11.950	1.216.737	82.848	4.369.897	5.681.432
Резерве за изравнање ризика	-	-	-	114.800	114.800
Резерве за бонусе и попусте	-	-	-	159.380	159.380
Дугорочне обавезе	-	-	-	272.328	272.328
Краткорочне финансијске обавезе	-	-	-	189.585	189.585
Обавезе по основу штета	-	-	-	107.993	107.993
Обавезе за премију, зараде и друге обавезе	-	-	-	3.367.911	3.367.911
Резерве за преносну премију	-	-	-	13.966.537	13.966.537
Резерве за неистекле ризике	-	-	-	298.595	298.595
Друга пасивна временска разграничења	-	-	-	246.011	246.011
(унапред обрачунати трошкови)	-	-	-	-	-
Резервисане штете	461	1.781.070	20.218	13.188.994	14.990.743
Укупно	12.411	2.997.807	103.066	36.282.031	39.395.315
Нето девизна позиција на дан 31.12.2021.	8.298	47.342	(45.981)	4.472.916	4.482.575

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године
47. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)**47.4. Обелодањивање података у складу са МСФИ 7 „Финансијски инструменти: обелодањивања (наставак)****47.4.2 Тржишни ризици – Девизни, каматни и ризик ликвидности (наставак)**

Друштво је изложено девизном ризику првенствено преко дугорочних и краткорочних финансијских пласмана, потраживања и готовине и готовинских еквивалената, као и обавеза према добављачима које су деноминирани у иностраној валути.

У случају промене девизног курса за $\pm 25\%$ ефекат на биланс успеха неживотних осигурања, износио би ± 19.283 хиљада динара, односно ± 30.844 хиљада динара на биланс успеха животних осигурања.

Каматни ризик

У процесу идентификовања каматног ризика Компанија прати трансакције којима се врши депоновање и улагање краткорочних компанијских извора, пре свега техничких резерви у дугорочне облике имовине, као и дугорочних извора у краткорочне облике имовине, константно имајући у фокусу хоризонталну и вертикалну усклађеност активе и пасиве.

Кретање тржишних каматних стопа на депозите везано је за кретање референтне стопе Народне банке Србије.

Извршни одбор НБС је у првом и другом кварталу 2022. године три пута повећавао референтну каматну стопу, са нивоа од 1,00% колико је износила на почетку 2022. године на ниво од 2,50% на дан 30.06.2022. године. У трећем и четвртном кварталу 2022. године референтна стопа је повећавана још шест пута и на дан 31.12.2022. године износи 5,00%.

Изложеност каматном ризику је дата у односу на каматне стопе по којима Компанија пласира средства и каматне стопе по којима су узете финансијске обавезе у складу са подацима презентованим у наредној табели:

Финансијска имовина	Распон каматних стопа (на годишњем нивоу)	
Остали дугорочни финансијски пласмани	5,85%	државне ХОВ остало
Потраживања	-	орочени депозити
	У висини прописане затезне камате	
	1,30% - 7,30%	орочени депозити
Краткорочни финансијски пласмани	-	корпоративне обвезнице
	2,86% - 6,93%	државне ХОВ, остало
Финансијске обавезе		
Дугорочне обавезе	-	
Краткорочне обавезе	-	

Компанија прати промене каматних стопа на финансијском тржишту и у складу са променама предузима активности улагања у пласмане који носе мањи каматни ризик.

Компанија је у периоду који је предмет обелодањивања орочавала динарска средства код банака на краatak рок, у циљу праћења кретања на тржишту каматних стопа и евентуалних учешћа на аукцијама државних хартија од вредности.

У случају промене каматних стопа за ± 1 п.п. код неживотних осигурања, ефекат на биланс успеха и на ревалоризационе резерве укупно би износио ± 418.427 хиљада динара, а код животних осигурања ± 134.689 хиљада динара.

Ризик промене цене финансијског инструмента

Ризик промене цене финансијског инструмента је ризик флукуације тржишних цена власничких и дужничких хартија од вредности који утиче на промену њихове фер вредности

Индекс најликвиднијих акција BELEX15 на дан 29.12. посматране године износио је 824,61 индексних поена и за 0,5% је виши у односу на крај претходне. године када је износио 820,78 индексних поена. Општи индекс акција BELEXline на дан 29.12. текуће године износио је 1.739,86 индексних поена и забележио је раст у односу на крај претходне године од 1,65%, када је износио 1.711,57 индексних поена..

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године
47. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)**47.4. Обелодањивање података у складу са МСФИ 7 „Финансијски инструменти: обелодањивања (наставак)****47.4.2 Тржишни ризици – Девизни, каматни и ризик ликвидности (наставак)**

Највећи део финансијских средстава Компаније односи се на државне хартије од вредности и у нешто мањем проценту на акције правних лица које су подложне ризику промене цена. Књиговодствена вредност финансијских средстава и обавеза на дан обрачуна дата је у следећем прегледу:

	31. децембар 2022.	У хиљадама динара 31. децембар 2021.
Финансијска средства		
<i>Некаматносна</i>		
Остали дугорочни финансијски пласмани	-	-
Потраживања	8.135.511	6.538.416
Краткорочни финансијски пласмани	422.564	1.580.275
Готовина и готовински еквиваленти	473.410	460.398
Активна временска разграничења		
(потраживања за нефактурисан приход)	90.229	113.296
Техничке резерве које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	3.551.898	3.392.389
Резерве за преносну премију које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	2.040.395	1.837.295
Резервисане штете које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	1.502.418	1.548.249
Остале техничке резерве које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	9.085	6.845
	12.673.612	12.084.774
<i>Фиксна каматна стопа</i>		
Остали дугорочни финансијски пласмани	35.987	98.277
Краткорочни финансијски пласмани	30.227.407	30.158.778
Готовина и готовински еквиваленти	17.099	479.142
	30.280.493	30.736.197
<i>Варијабилна каматна стопа</i>		
Краткорочни финансијски пласмани	-	930.000
Готовина и готовински еквиваленти	1.037.262	126.919
	1.037.262	1.056.919
	43.991.367	43.877.890
Каматни гел		
фиксна камата	3.425.414	2.846.896
варијабилна камата	3.668	(19.345)
Финансијске обавезе		
<i>Некаматносна</i>		
Дугорочна резервисања	6.075.180	5.955.612
Математичка резерва	5.721.439	5.681.432
Резерве за изравнање ризика	124.373	114.800
Резерве за бонусе и попусте	229.368	159.380
Остале дугорочне обавезе	118.689	272.328
Краткорочне финансијске обавезе	147.779	189.585
Обавезе по основу штета	95.798	107.993
Обавезе за премију, зараде и друге обавезе	3.863.445	3.367.911
Резерве за преносну премију	15.399.788	13.966.537
Резерве за неистекле ризике	552.300	298.595
Друга пасивна временска разграничења (унапред обрачунати трошкови)	251.751	246.011
Резервисане штете	16.421.826	14.990.743
	42.926.556	39.395.315

Компанија управља ризиком ликвидности одржавајући одговарајуће новчане резерве континуираним праћењем планираног и стварног новчаног тока, као и одржавањем адекватног односа доспећа финансијских средстава и обавеза. Одржавање ликвидности Компаније у посматраном периоду није дошло ни у једном тренутку у питање.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

47. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

47.4. Обелодањивање података у складу са МСФИ 7 „Финансијски инструменти: обелодањивања (наставак)

47.4.2 Тржишни ризици – Девизни, каматни и ризик ликвидности (наставак)

	У хиљадама динара					
	31. децембар 2022.					
	Мање од месец дана	1-3 месеца	Од 3 месеца до 1 године	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно
Остали дугорочни финансијски пласмани	-	-	-	35.987	-	35.987
Потраживања	6.186.954	1.096.342	766.865	85.350	-	8.135.511
Краткорочни финансијски пласмани	6.807.007	2.043.906	21.799.058	-	-	30.649.971
Готовински еквиваленти и готовина	1.527.771	-	-	-	-	1.527.771
Активна временска разграничења	-	-	90.229	-	-	90.229
(потраживања за нефактурисан приход)	-	-	-	-	-	-
Техничке резерве које падају на терет саосигураваача,	-	-	3.551.898	-	-	3.551.898
реосигураваача и ретроцесионара	-	-	-	-	-	-
Резерве за преносне премије које падају на терет	-	-	2.040.395	-	-	2.040.395
саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	-	-	-	-	-	-
Резервисане штете које падају на терет саосигураваача,	-	-	1.502.418	-	-	1.502.418
реосигураваача и ретроцесионара	-	-	-	-	-	-
Остале техничке резерве које падају на терет	-	-	9.085	-	-	9.085
саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	-	-	-	-	-	-
Укупно	14.521.732	3.140.248	26.208.050	121.337	-	43.991.367
Доступна финансијских обавеза						
Дугорочна резервисања	Мање од месец дана	1-3 месеца	Од 3 месеца до 1 године	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно
Математичка резерва	502.689	101	1.077.666	2.650.696	1.651.594	6.075.180
Резерве за изравнање ризика	502.689	101	723.925	2.650.696	1.651.594	5.721.439
Резерве за бонусе и попусте	-	-	124.373	-	-	124.373
Остале дугорочне обавезе	-	-	229.368	-	-	229.368
Краткорочне финансијске обавезе	-	-	-	118.689	-	118.689
Обавезе по основу штета	26.315	7.345	147.779	-	-	147.779
Обавезе за премију, зараде и друге обавезе	3.289.115	242.354	49.562	12.576	-	3.863.445
Резерве за преносне премије	-	-	212.563	119.413	-	339.976
Резерве за неистекле ризике	-	-	15.399.788	-	-	15.399.788
Друга пасивна временска разграничења	-	-	552.300	-	-	552.300
(унапред обрачунати трошкови)	-	-	-	-	-	-
Резервисане штете	17.860	146.895	86.996	-	-	251.751
Укупно	3.835.979	396.695	33.948.480	2.901.374	1.651.594	42.926.556
Усклађеност средстава и обавеза на дан 31.12.2022.	10.686.753	2.743.553	(7.740.430)	(2.780.037)	(1.651.594)	1.064.811

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

47.4. Обелодањивање података у складу са МСФИ 7 „Финансијски инструменти: обелодањивања (наставак)

47.4.2 Тржишни ризици – Девизни, каматни и ризик ликвидности (наставак)

Следеће табеле приказују детаљне преосталих доспећа финансијских средстава. Приказани износи засновани су на *недисконтованим токовима готовине* насталим на основу финансијских средстава, на основу најранијег датума на који ће Компанија бити у могућности да наплати потраживања.

На дан обрачуна, најликвиднија имовина Компаније, чија је рочност доспећа до месец дана, износи 14.521.732 хиљада динара, док истовремено краткорочне обавезе које доспевају у року до месец дана износе 3.835.979 хиљада динара, што указује да постоји вишак ликвидних средстава у односу на обавезе. Овај вишак ликвидних средстава преносиће се sukcesивно кроз наредне периоде, што указује да су створени услови за континуирано остваривање ликвидности Компаније.

Доспећа финансијских средстава	Мање од месец дана	1-3 месеца	Од 3 месеца до 1 године	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	У хиљадама динара 31. децембар 2021.	
						Без рочности	Укупно
Остали дугорочни финансијски пласмани	-	-	-	98.277	-	-	98.277
Потраживања	5.006.893	823.644	635.549	72.330	-	-	6.538.416
Краткорочни финансијски пласмани	1.080.000	3.655.130	27.933.923	-	-	-	32.669.053
Готовински еквиваленти и готовина	1.066.459	-	-	-	-	-	1.066.459
Активна временска разграничења (потраживања за нефактурисан приход)	-	-	113.296	-	-	-	113.296
Техничке резерве које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	-	-	3.392.389	-	-	-	3.392.389
Резерве за преносну премију које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	-	-	1.837.295	-	-	-	1.837.295
Резервисане штете које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	-	-	1.548.249	-	-	-	1.548.249
Остале техничке резерве које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	-	-	6.845	-	-	-	6.845
Укупно	7.153.352	4.478.774	32.075.157	170.607	-	-	43.877.890

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

47. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

47.4. Обелодањивање података у складу са МСФИ 7 „Финансијски инструменти: обелодањивања (наставак)

47.4.2 Тржишни ризици – Девизни, каматни и ризик ликвидности (наставак)

Доспећа финансијских обавеза

	Мање од месец дана	1-3 месеца	Од 3 месеца до 1 године	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Без рочности	Укупно
Дугорочна резервисања	508.941	136	995.180	2.647.816	1.536.284	267.254	5.955.611
<i>Математичка резерва</i>	508.941	136	721.000	2.647.816	1.536.284	267.254	5.681.431
<i>Резерве за изравнање ризика</i>	-	-	114.800	-	-	-	114.800
<i>Резерве за бонусе и полусте</i>	-	-	159.380	-	-	-	159.380
Остале дугорочне обавезе	-	-	-	272.328	-	-	272.328
Краткорочне финансијске обавезе	-	-	189.585	-	-	-	189.585
Обавезе по основу штета	31.318	3.240	56.156	17.279	-	-	107.993
Обавезе за премију, зараде и друге обавезе	2.933.522	168.396	134.716	131.277	-	-	3.367.911
Резерве за преносну премију	-	-	13.966.537	-	-	-	13.966.537
Резерве за неистекле ризике	-	-	298.595	-	-	-	298.595
Друга пасивна временска разграничења (унапред обрачунати трошкови)	17.528	143.919	84.564	-	-	-	246.011
Резервисане штете	-	-	14.990.743	-	-	-	14.990.743
Укупно	3.491.309	316.691	30.716.076	3.068.700	1.536.284	267.254	39.395.315
Усклађеност средстава и обавеза на дан 31.12.2021.	3.662.043	4.163.083	1.359.081	(2.898.093)	(1.536.284)	(267.254)	4.482.575

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године
47. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)**47.4. Обелодањивање података у складу са МСФИ 7 „Финансијски инструменти: обелодањивања (наставак)“****Фер вредност финансијских инструмената**

	31. децембар 2022.		У хиљадама динара 31. децембар 2021.	
	Књиговодствена вредност	Фер вредност	Књиговодствена вредност	Фер вредност
Финансијска средства				
Остали дугорочни финансијски пласмани	35.987	35.987	98.277	98.277
Потраживања	8.135.511	8.135.511	6.538.416	6.538.416
Краткорочни фин. пласмани	30.649.971	30.649.971	32.669.053	32.669.053
Готовина и еквиваленти	1.527.771	1.527.771	1.066.459	1.066.459
Остала потраживања	90.229	90.229	113.296	113.296
	40.439.469	40.439.469	40.485.501	40.485.501
Финансијске обавезе				
Остале дугорочне обавезе	118.689	118.689	272.328	272.328
Краткорочне финансијске обавезе	147.779	147.779	189.585	189.585
Обавезе по основу штета	95.798	95.798	107.993	107.993
Обавезе за премију, зараде и друге обавезе	3.863.445	3.863.445	3.367.911	3.367.911
Остале обавезе	251.751	251.751	246.011	246.011
	4.477.462	4.477.462	4.183.828	4.183.828

Фер вредност финансијске имовине и финансијских обавеза одређује се на следећи начин:

- Ниво 1 одмеравања фер вредности произилази из котиране тржишне вредности (некориговане) на активним тржиштима за идентичну имовину и обавезе.
- Ниво 2 одмеравања фер вредности произилази из улазних параметара, различитих од котиране тржишне вредности обухваћене Нивоом 1, а које су видљиве из средстава или обавеза, директно (на пример, цена) или индиректно (на пример, проистекло из цене).
- Ниво 3 одмеравања фер вредности произилази из техника процењивања које укључују улазне параметре за финансијска средства или обавезе, а који представљају податке који се не могу наћи на тржишту (неистражени улазни параметри).

Наредна табела представља анализу финансијских инструмената који су вредновани након почетног признавања по фер вредности, груписаних у нивое од 1 до 3, у зависности од степена могућности процене фер вредности.

Друштво нема финансијске обавезе које се вреднују по фер вредности.

Током године није било ставки које би по хијерархији мера фер вредности биле рекласификоване из једног нивоа у други.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

47. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

47.4. Обелодањивање података у складу са МСФИ 7 „Финансијски инструменти: обелодањивања (наставак)“

47.4.3 Ефекти ширења COVID на пословање Друштва

И поред негативних глобалних кретања у 2022. години Друштво је не само реализовало постављене пословне планове већ је и забележило позитиван резултат. Ефекти пандемије корона вируса нису се негативно одразили на обим пословања друштва нити на показатеље профитабилности, продуктивности, ликвидности и др.

У 2022. години забележено је значајно смањење раста ликвидираних штета (у 2022. у односу на 2021. овај раст износи 96.325 х.д, док је у 2021. у односу на 2020. износио 971.076 х.д.), што је поред извршене докапитализација животног осигурања током 2022. године и раста премије животних осигурања, обезбедило наставак пословања животног осигурања у зони позитивног резултата, па је 2022. година завршена са нето добитком од 253.354 х.д. док је на крају 2021. године у животном осигурању био исказан нето губитак од 622.497 х.д.

Друштво закључује да нема значајног негативног утицаја COVID-19 на пословање друштва. У наредном периоду друштво ће и даље активно пратити ризике проистекле из пандемије COVID-19 и својим клијентима давати све потребне информације о покрићима на снази и новим програмима осигурања.

48. СУДСКИ СПОРОВИ

На дан 31. децембра 2022. године Друштво је тужена страна у 47 судских спорова ван послова осигурања. Укупна вредност спорова који се воде против Друштва по овим основама је 21.669 хиљада динара. Укупан износ резервисања по основу спорова ван осигурања је 21.089 хиљада динара.

На дан 31.12.2022.године Компанија има 3242 судска предмета из области накнаде штета, где је тужена странка у поступку.

Укупан износ резервације је 3.141.268.750,00 динара.

У делу судске наплате дугујуће премије осигурања и регреса број предмета у раду у 2022. години, је био 19380, који обухватају парничне, извршне, стечајне и ликвидационе поступке. Вредност спорова за премију износи 2.913.163.614,00 динара и представља максимално могући позитиван ефекат, док је стварна могућност наплате по основу наведених спорова значајно нижа. Вредност спорова за регрес износи 2.952.112.828,00 динара и представља максимално могући позитиван ефекат, док је стварна могућност наплате по основу наведених спорова значајно нижа.

Друштво сматра, имајући у виду износ резервисаних средстава, да исходи спорова који су у току неће имати материјално значајне негативне ефекте на финансијско стање или резултат пословања Друштва.

49. НЕУСАГЛАШЕНА ПОТРАЖИВАЊА И ОБАВЕЗЕ

Компанија је у складу са чланом 22. Закона о рачуноводству ("Службени гласник РС", бр. 73/2019 и 44/2021) била дужна да изврши усаглашавање потраживања и обавеза пре састављања финансијских извештаја. Компанија је послала ИОС-е својим комитентима на дан 31. октобра 2022. године.

Неусаглашена потраживања износе 56.760 хиљада динара и односе се у највећој мери на потраживања по основу премије од 107 клијента у износу од 55.884 хиљада.

Руководство Компаније сматра да горе наведена неусаглашена потраживања немају материјално значајне ефекте на приложене појединачне финансијске извештаје.

Укупне обавезе на дан 31. октобра 2022. године су износиле 2.550.510 хиљаду динара. Компанија је до датума састављања приложених појединачних финансијских извештаја усагласила (или платила или потписала ИОС-е и Записнике) обавезе у износу од 2.536.063 хиљада динара, односно 99,43%.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године
50. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНСА СТАЊА

Није било других значајних догађаја након датума биланса стања, укључујући и било какве негативне развоје спорова у току против Друштва, нити нових материјално значајних судских и других спорова, који би захтевали додатна обелодањивања или корекције приложених појединачних финансијских извештаја.

51. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Средњи курсеви за девизе, утврђени на међубанкарском тржишту девиза, примењени за прерачун девизних позиција биланса стања у динаре, за поједине главне валуте били су следећи:

	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
EUR	117,3224	117,5821
USD	110,1515	103,9262
GBP	132,7026	140,2626
CHF	119,2543	113,6388

У Београду, 27. марта 2023. године

Ивана Соковић
Председник Извршног одбора

Зоран Суботић
Члан Извршног одбора

Андреја Павловић
Директор финансијске функције,
Лице одговорно за састављање
финансијских извештаја